

7865

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 577**

12 Μαΐου 2003

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, για το έτος 2002.

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι ανεξάρτητη δημόσια Αρχή και έχει ως αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Ν. 2472/1997 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. Έχει δικό της προϋπολογισμό και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία, υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

Η δομή της έκθεσης, μια συνοπτική παρουσίαση του έργου της Αρχής, η υποδομή της Αρχής, οργανωτικά και οικονομικά στοιχεία, συνοπτική περιγραφή της πληροφορικής και επικοινωνιακής υποδομής καθώς και το στρατηγικό πλαίσιο της Αρχής αναφορικά με τις επιδιωκόμενες δράσεις της στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος 'Κοινωνία της Πληροφορίας' παρουσιάζονται στις ακόλουθες ενότητες του πρώτου αυτού κεφαλαίου.

Β. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η έκθεση αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια.

Το Α΄ κεφάλαιο περιλαμβάνει μία μικρή εισαγωγή για το κεφάλαιο αυτό, περιγραφή της υποδομής της Αρχής όσον αφορά: α) το Ανθρώπινο Δυναμικό, β) τα Οικονομικά Στοιχεία και γ) την Πληροφορική Υποδομή. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι βασικές δράσεις που περιέχονται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο της Αρχής στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" και ολοκληρώνεται με την ενότητα Λειτουργικά προβλήματα και προτεινόμενες λύσεις.

Στο Β΄ κεφάλαιο παρουσιάζονται οι βασικές δραστηριότητες της Αρχής, με εκτενή αναφορά στις αντίστοιχες κατηγορίες, ήτοι την διενέργεια διοικητικών ελέγχων, την εξέταση προσφυγών, περιλαμβάνοντας αναλυτική περιγραφή των αποφάσεων, γνωμοδοτήσεων και οδηγιών που εκδόθηκαν κατά το έτος 2002, την χορήγηση αδειών για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων καθώς και για την ίδρυση και λειτουργία σχετικών αρχείων, την γνωστοποίηση ίδρυσης και λειτουργίας αρχείων με απλά προσωπικά δεδομένα και την επικοινωνιακή πολιτική της Αρχής.

Το Γ΄ κεφάλαιο της έκθεσης αναφέρεται στις διεθνείς εξελίξεις: στην Εαρινή Σύνοδο Επιτρόπων Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων 2002, σε εργασίες σχετικές με την Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν, την Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρωπόλ και στις εργασίες της Ομάδας του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Στο Δ΄ κεφάλαιο παρατίθεται η παλαιά και νέα σύνθεση της Αρχής, καθώς και παράρτημα με τις πιο αξιόλογες αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις της Αρχής που εκδόθηκαν κατά το έτος 2002. Επίσης περιλαμβάνεται ο Ν. 3051/2002 περί συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών, καθώς και η οδηγία 2002/58/ΕΚ για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Γ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στο πλαίσιο του ελεγκτικού της ρόλου, η Αρχή προέβη στη διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων, επικεντρώνοντας αυτή τη φορά την προσοχή της στα αρχεία των παρακάτω τομέων: τραπεζικού, δημοσίου, υγείας και παροχής υπηρεσιών Διαδικτύου και πληροφορικής. Επίσης η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο στα αρχεία της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας και συμμετείχε με εκπρόσωπό της και στον έλεγχο των αρχείων της Europol που πραγματοποιήθηκε από την αντίστοιχη Κοινή Εποπτική Αρχή. Στον τραπεζικό τομέα, που πραγματοποιήθηκε το μεγαλύτερο μέρος των ελέγχων, οι αρχικές διαπιστώσεις είναι αρκετά αισιόδοξες αναφορικά με την ανταπόκριση και την ευαισθητοποίηση των υπευθύνων επεξεργασίας στα ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, αν και παρατηρήθηκαν και ελλείψεις αναφορικά με τα μέτρα ασφαλείας σε ορισμένες περιπτώσεις.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της αναφορικά με τον έλεγχο της εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, η Αρχή διαπίστωσε ότι έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των ατόμων που προσφεύγουν στην Αρχή για το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν που τους αφορούν. Συγκεκριμένα, μέχρι το

τέλος του 1999 η Αρχή είχε δεχτεί συνολικά 309 αιτήσεις για το αίτημα αυτό. Το έτος 2000 δέχθηκε 128 νέες αιτήσεις, το 2001 υποβλήθηκαν 271, ενώ το 2002 ο αριθμός αυτός ανήλθε σε 293. Οι προσφεύγοντες κατάγονται από 26 διαφορετικές χώρες, στην πλειοψηφία τους όμως είναι Ρουμάνοι, Αλβανοί και Βούλγαροι. Οι εν λόγω προσφυγές διεκπεραιώθηκαν σε ποσοστό 80%. Από τις 293 αυτές αιτήσεις, για τις 111 δεν διαπιστώθηκε καταχώριση και για τις 124 διαπιστώθηκε καταχώριση. Από τις 124 καταχωρίσεις διαγράφηκαν ύστερα από ενέργειες της Αρχής οι 12, σε 13 περιπτώσεις απορρίφθηκε το αίτημα διαγραφής, ενώ οι υπόλοιπες 99 καταχωρίσεις κρίθηκαν νόμιμες και ενημερώθηκαν σχετικά οι ενδιαφερόμενοι.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας αναφορικά με την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος έχει γενικά συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις της Αρχής, εκτιμάται όμως ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και έγιναν συγκεκριμένες υποδείξεις. Διαπιστώθηκε επίσης αυστηρότητα όσον αφορά τη διάρκεια ισχύος των καταχωρίσεων αλλοδαπών ως ανεπιθύμητων στην Ελλάδα, με βάση το άρθρο 96 της Συνθήκης Σένγκεν, καθώς και καθυστέρηση στη διαβίβαση στην Αρχή των αιτουμένων πληροφοριών και στη διόρθωση των δεδομένων. Σε πολλές περιπτώσεις, οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες δεν είναι πλήρεις, με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής ο έλεγχος της νομιμότητας εκ μέρους της Αρχής.

Το 2002, η Αρχή επιλήφθηκε εκατοντάδων προσφυγών και αιτήσεων σχετικών με την τήρηση αρχείων και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, μετά από αιτήματα πολλών δημοσίων υπηρεσιών και φορέων, αλλά και με δική της πρωτοβουλία, η Αρχή εξέδωσε γνωμοδοτήσεις που αναφέρονταν στην εφαρμογή των βασικών αρχών της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Πιο συγκεκριμένα, η Αρχή ασχολήθηκε με καταγγελίες πολιτών σχετικά με διαβιβάσεις σε τρίτους προσωπικών τους δεδομένων, με την επεξεργασία στοιχείων οικονομικής συμπεριφοράς από τράπεζες και το διατραπεζικό σύστημα ’ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ’, με αιτήματα πολιτών για την άσκηση του δικαιώματος της πρόσβασης και με προσφυγές κατά εταιρειών άμεσης προώθησης προϊόντων και πωλήσεων, εταιρειών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας και σχετικά με το Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν. Η Αρχή εξέδωσε 94 αποφάσεις και 7 γνωμοδοτήσεις πολλές από τις οποίες αφορούσαν καίρια θέματα προστασίας της προσωπικότητας και ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, όπως ειδικότερα αναλύονται στο σχετικό κεφάλαιο.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε κατά το έτος 2002 την εξέταση 69 αιτήσεων και 13 αιτήσεων χορήγησης άδειας διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. Σε πολύ μεγάλο ποσοστό, οι αιτήσεις ικανοποιήθηκαν με τη χορήγηση άδειας, ενώ ένα μέρος εκκρεμεί είτε γιατί δόθηκε εντολή ελέγχου είτε γιατί ζητήθηκαν περισσότερες διευκρινήσεις από την πλευρά του υπεύθυνου επεξεργασίας.

Από επικοινωνιακής άποψης, η Αρχή, με κύριους στόχους την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και των υπεύθυνων επεξεργασίας, ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, συνέχισε με συστηματικό τρόπο το έργο της. Συγκεκριμένα, ενέτεινε τις προσπάθειες ενθάρρυνσης των πολιτών στη χρήση της ιστοσελίδας της, ως μέσο άμεσης επικοινωνίας και άντλησης πληροφοριών, εμπλούτισε την αγγλική έκδοση της ιστοσελίδας της με σκοπό την ενημέρωση των ξένων αντίστοιχων Αρχών, άλλων διεθνών οργανισμών αλλά και ιδιωτών, συμμετέχει ενεργά στον ιστοχώρο "Circa", ο οποίος έχει δημιουργηθεί με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει σκοπό τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και τη στενότερη συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων, όσον αφορά προσφυγές πολιτών και άλλα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Επίσης, στο πλαίσιο υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" και υποχρέωσης της Αρχής για διαβούλευση σε ανοικτή συγκέντρωση εμπειρογνωμόνων, οργάνωσε με επιτυχία ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στις 10.7.2002 στο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Δ. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

α) Ανθρώπινο Δυναμικό

Η Αρχή επικουρείται στο έργο της από τη Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και συγκροτείται από τρία τμήματα: αα) το τμήμα Ελεγκτών, ββ) το τμήμα Επικοινωνίας και γγ) το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων.

αα) Το τμήμα Ελεγκτών έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά στο τμήμα αυτό ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων που εντάσσονται στο νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η προπαρασκευή για την έκδοση Οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής του ατόμου νομοθεσίας, η προετοιμασία φακέλων, η σύνταξη μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες του κλάδου των επιστημών Νομικής και Πληροφορικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του 207/1998 Προεδρικού Διατάγματος για την οργάνωση της Γραμματείας της Αρχής ο αριθμός των οργανικών θέσεων του τμήματος αυτού προβλέπεται σε 13. Το νευραλγικό όμως αυτό τμήμα για τη λειτουργία της Αρχής έχει σημαντικά κενά στη στελέχωσή του. Μόνο οι οκτώ θέσεις ελεγκτών καλύφθηκαν αρχικά με συνέπεια να αντιμετωπίζει η Αρχή σοβαρές δυσχέρειες στην εκπλήρωση του ελεγκτικού της έργου και στην εκτέλεση της εν γένει αποστολής της. Οι δυσχέρειες αυτές επιτάθηκαν από την παραίτηση ενός ελεγκτή, μέσα στο έτος 2001, με συνέπεια ο αριθμός των κενών θέσεων ελεγκτών να ανέρχεται σε έξι. Ο Πρόεδρος της Αρχής ζήτησε την πλήρωση των κενών θέσεων με το υπ’ αριθ. 810/17.7.2000 έγγραφό του προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Με την από 19.12.2002 απόφαση της Τριμελούς εξ Υπουργών Επιτροπής εγκρίθηκε η πλήρωση των πέντε κενών οργανικών θέσεων ελεγκτών και η Αρχή προγραμματίζει τη σύνταξη προκήρυξης για την κάλυψη των θέσεων στις αρχές του έτους 2003.

ββ) Το τμήμα Επικοινωνίας στελεχώνεται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του κλάδου των Κοινωνικών Επιστημών, της Επικοινωνίας και της Μετάφρασης. Είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής της Αρχής, μέρος της οποίας είναι

και οι δημόσιες σχέσεις και η επικοινωνία της Αρχής με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ιδιώτες και με υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων για θέματα σχετικά με το αντικείμενο της Αρχής.

γγ) Το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό με γνώσεις Δημόσιας Διοίκησης και Οικονομικών. Οι υπάλληλοι του τμήματος είναι επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των Μελών, την ηλεκτρονική τήρηση του πρωτοκόλλου, την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων, τη δακτυλογράφηση κάθε είδους κειμένων, την ταξινόμηση και διαρκή ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου και τη σύνταξη και εκτέλεση του οικονομικού προϋπολογισμού της Αρχής. Στα καθήκοντα του τμήματος υπάγεται επίσης η διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων της υπηρεσίας (έκδοση ενταλμάτων πληρωμής, μισθοδοσίας, αποζημιώσεων και απολαβών των μελών και του προσωπικού, εκκαθάριση εσόδων και δαπανών), η μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και η υποστήριξη των μηχανογραφικών εφαρμογών και του λογισμικού.

β) Οικονομικά Στοιχεία

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει δικό της προϋπολογισμό, τον οποίο εισηγείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης ύστερα από πρόταση της Αρχής δια του Προέδρου αυτής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, κατά το έτος 2002, ανήλθε στο ποσό του 1.852.200,00 ευρώ, και κάλυψε μισθώματα για τη στέγασή της, την μισθοδοσία, των μελών και του προσωπικού της, πληρωμές για προμήθεια αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού, πληρωμές για μετακινήσεις του Προέδρου, των Μελών και των Υπαλλήλων της Αρχής, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, καθώς επίσης και τις δαπάνες κάθε είδους δημόσιων σχέσεων, εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Το ποσό αυτό δαπανήθηκε στο σύνολό του.

Στον προϋπολογισμό της Αρχής για το έτος 2003, έχει ληφθεί μέριμνα για την κάλυψη των δαπανών μερικής ανανέωσης του εξοπλισμού των ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και των προγραμμάτων της Υπηρεσίας.

γ) Πληροφορική Υποδομή

Η πληροφορική και επικοινωνιακή υποδομή της Αρχής πραγματοποιήθηκε χρονικά σε δύο στάδια. Το 1998 αποκτήθηκε το υλικό (σταθμοί εργασίας και εξυπηρετητές), καθώς και δικτυακός εξοπλισμός, συστημικό λογισμικό και γενικές εφαρμογές. Στο δεύτερο στάδιο, κατά τη διάρκεια του έτους 2000, ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη και εγκατάσταση ειδικών εφαρμογών λογισμικού, στις οποίες συγκαταλέγονται τα συστήματα διαχείρισης προσωπικού, παγίων, διεκπεραίωσης λογιστικών υποθέσεων, παρακολούθησης πρωτοκόλλου και αυτοματισμού γραφείου, καθώς και τα συστήματα διαχείρισης εγκυκλίων, εγγράφων, κέντρου τεκμηρίωσης, μητρώου και κέντρου εξυπηρέτησης πολίτη. Κατά το έτος 2001, το πληροφοριακό σύστημα προσαρμόστηκε στο νέο νόμισμα ΕΥΡΩ.

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος 'Κοινωνία της Πληροφορίας', η Αρχή εκπόνησε επιχειρησιακό σχέδιο στο οποίο περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και έργο αναβάθμισης των πληροφορικών και επικοινωνιακών εφαρμογών της με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών (βλ. ενότητα ΣΤ).

Ωστόσο, λόγω παλαιότητας του υλικού και των συνυφασμένων μ'αυτή προβλημάτων αξιοπιστίας και απόδοσης, καθίσταται αναγκαία η επείγουσα αντικατάσταση μέρους του υλικού αυτού, όπως σταθμών εργασίας και εξυπηρετητών. Επίσης, καθίσταται αναγκαία η απόκτηση ορισμένων εφεδρικών μονάδων όπως συσκευής σαρωτή. Τέλος, είναι αναγκαία η πλήρης αντικατάσταση του υλικού και η μετάπτωση σε συστημικό λογισμικό τελευταίας έκδοσης.

Συγκεκριμένα, απαιτείται η προμήθεια του ακόλουθου εξοπλισμού:

- Συσκευής σαρωτή (scanner) κόστους περίπου 27.000 Ευρώ
- Σταθμού εργασίας κόστους περίπου 2.000 Ευρώ

Σύνολο κόστους: 29.000 Ευρώ.

1. Για την αντικατάσταση του παλιού (από το 1998) εξοπλισμού της Αρχής, η οποία είναι αναγκαία λόγω προβλημάτων αξιοπιστίας και απόδοσης, απαιτούνται επειγόντως τα ακόλουθα:

- 35 σταθμοί εργασίας, κόστους 61.600 Ευρώ
- 2 εξυπηρετητών (servers), κόστους 38.000 Ευρώ
- Λογισμικό για την προστασία από ιούς, κόστους 2.935 Ευρώ
- Λογισμικό δημιουργίας αντιγράφων για εξυπηρετητές και σταθμούς εργασίας, κόστους 2.935 Ευρώ.

Σύνολο κόστους: 105.540 Ευρώ

2. Για την πλήρη αντικατάσταση του εξοπλισμού της Αρχής, η οποία κρίνεται αναγκαία, απαιτούνται και τα ακόλουθα:

- Συσκευές αποθήκευσης δεδομένων RAID 5, κόστους 20.544 Ευρώ
- 2 εξυπηρετητές εφαρμογών, κόστους 38.152 Ευρώ
- Λογισμικό Firewall, κόστους 4.402 Ευρώ
- Μετάπτωση σε Λειτουργικό Σύστημα WINDOWS 2000 και WINDOWS 2000 SERVER, κόστους 9.000 Ευρώ

Σύνολο κόστους: 72.098 Ευρώ

Ε. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Εκπροσώπηση Αρχής ενώπιον Δικαστηρίων

Η εκπροσώπηση της Αρχής ενώπιον των δικαστηρίων είναι ένα ζήτημα που πρέπει να επιλυθεί επειγόντως, ιδίως ενόψει των αυξανόμενων αριθμητικά αιτήσεων ακυρώσεως αποφάσεων της Αρχής που κατατίθενται προς συζήτηση στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 8 του Ν. 3051/2002 για τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, αυτές εκπροσωπούνται δικαστικώς από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή από μέλη της νομικής τους υπηρεσίας.

Η διάταξη αυτή υπερισχύει ως μεταγενέστερη της διατάξεως του άρθρου 19 παρ. 9 του Ν. 2472/97 που ορίζει ότι "σε κάθε δίκη που αφορά απόφαση της Αρχής διάδικος είναι η ίδια εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρο. Η παράσταση στο δικαστήριο γίνεται είτε από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είτε από μέλος της Αρχής, τακτικό ή αναπληρωματικό, ή ελεγκτή που είναι δικηγόρος και ενεργεί με εντολή του Προέδρου χωρίς αμοιβή".

Είναι, όμως, σκόπιμο να επανισχύσει η τελευταία διάταξη, ενόψει της ειδίκευσης των δικηγόρων μελών της Αρχής με τα θέματα και τα προβλήματα που η Αρχή αντιμετωπίζει και επιλύει, γεγονός που καθιστά ευχερέστερη την ενώπιον των δικαστηρίων διαχείριση και υπεράσπισή τους.

Προϋπολογισμός Αρχής

Κρίνεται σκόπιμο ο προϋπολογισμός της Αρχής, ενόψει της ανεξαρτησίας της και του ελέγχου της μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων, να αποσυνδεθεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και να ενταχθεί σε ιδιαίτερο Κεφάλαιο στον Προϋπολογισμό της Βουλής.

Δημιουργία θέσης Τηλεφωνητή

Λόγω του μεγάλου πλήθους τηλεφωνημάτων, τα οποία δέχεται η Αρχή, κατ' εξοχήν από πολίτες, θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη μία θέση εργασίας τηλεφωνητή για την αποτελεσματική προώθηση των εισερχομένων κλήσεων στα αρμόδια κατά περίπτωση στελέχη της και την αποφυγή επιβαρύνσεως των τελευταίων με απαντήσεις στα τηλεφωνήματα με απώλεια χρόνου που θα μπορούσε να διατεθεί επωφελέστερα για τις ανάγκες της Αρχής. Για την κάλυψη της θέσης αυτής θα μπορούσαν να προτιμηθούν άτομα με ειδικές ανάγκες.

Αύξηση Στελεχικού Δυναμικού της Γραμματείας

Είναι απαραίτητο, ενόψει του ότι το κρίσιμο ελεγκτικό έργο της Αρχής δεν ασκείται στο επιθυμητό επίπεδο, να αυξηθούν οι θέσεις των ελεγκτών της Αρχής. Επίσης, επισημαίνεται ότι η ελλειμματική δυναμικότητα και των άλλων δύο Τμημάτων σε ανθρώπινους πόρους σε σχέση με τον όγκο των αρμοδιοτήτων τους δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο την υλοποίηση των υψηλών στόχων της Αρχής.

ΣΤ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 'ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ'

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Αρχής ολοκληρώθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 152882 από 19/12/2002 διαπίστωση της Διαχειριστικής Αρχής του Ε.Π. 'Κοινωνία της Πληροφορίας', αφού προηγήθηκαν οι προβλεπόμενες στη σχετική διαδικασία ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας διαβούλευσης που έλαβε χώρα την 10/07/2002. Επίσης, το Επιχειρησιακό Σχέδιο αξιολογήθηκε από εξωτερικό εμπειρογνώμονα, του οποίου οι παρατηρήσεις ελήφθησαν υπόψη.

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο καταρτίστηκε στη βάση της σχετικής στρατηγικής της Αρχής και με επιδιωκόμενους στόχους τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας προς τον πολίτη και τους υπεύθυνους επεξεργασίας και τη θετική συνδρομή της Αρχής στην ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Ειδικότερα, τα βασικά έργα, τα οποία περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο της Αρχής και εκτιμώνται ως ιδιαίτερα σημαντικά για την προώθηση της αποστολής της, είναι τα ακόλουθα:

1. Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Το έργο αυτό έχει ως βασικό στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, αλλά και την υποστήριξη των υπευθύνων επεξεργασίας για αποτελεσματική ανταπόκριση στις υποχρεώσεις τους. Στο έργο αυτό, το οποίο προσανατολίζεται στην αξιοποίηση του Διαδικτύου ως βασικού τεχνολογικού μέσου, περιλαμβάνεται η βελτίωση των υπηρεσιών πληροφόρησης και επικοινωνίας από το δικτυακό τόπο της Αρχής, η ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής υποβολής γνωστοποιήσεων και αιτήσεων και η βελτίωση της τηλεφωνικής εξυπηρέτησης των πολιτών μέσω της εγκατάστασης συστήματος ψηφιακού τηλεφωνικού κέντρου. Επίσης, η δημιουργία εκπαιδευτικού και πληροφοριακού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή, η δημιουργία ηλεκτρονικού κέντρου διαχείρισης εσωτερικής πληροφορίας της Αρχής και η εκπαίδευση του προσωπικού της Αρχής.

2. Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εργαστηριακής αξιολόγησης των υπολογιστικών και επικοινωνιακών υποδομών των υπευθύνων επεξεργασίας. Το έργο αυτό έχει ως πρωταρχικό στόχο να καταστήσει την Αρχή αποτελεσματική κατά την εκτέλεση της βασικής της αποστολής, δηλαδή του ελέγχου τήρησης του νομικού πλαισίου που διέπει την προστασία της ιδιωτικότητας (ελεγκτική αρμοδιότητα). Έτσι, η Αρχή μπορεί να συμβάλλει στη διασφάλιση της πληροφορικής και επικοινωνιακής υποδομής τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, παράλληλα με την ενίσχυση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Στο έργο αυτό προβλέπεται η δημιουργία υποδομής στην Αρχή αποτελούμενης από ειδικό λογισμικό και υλικό για την υποστήριξη των ελέγχων (information systems and network security auditing tools, forensic and investigation tools), με δυνατότητες τηλεεργασίας των Ελεγκτών. Επίσης, η κατάρτιση σχημάτων, μεθοδολογιών και κριτηρίων αξιολόγησης της ασφαλείας των ΤΠΕ υποδομών των υπευθύνων επεξεργασίας, καθώς και η κατάρτιση διαδικασίας πιστοποίησης του βαθμού προστασίας των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα (ISO). Ακόμα, η δημιουργία βάσης δεδομένων για τις αδυναμίες (vulnerabilities) και τα αναγκαία μέτρα (countermeasures) συστημάτων λογισμικού και υλικού, τα οποία χρησιμοποιούνται από υπεύθυνους επεξεργασίας, η ανάλυση, τεκμηρίωση και διάδοση βέλτιστων πρακτικών για την ασφάλεια και την προστασία των προσωπικών δεδομένων και ενδεχομένως η ανάπτυξη ειδικής υποδομής (test beds) για την αξιολόγηση τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων και στοιχείων ασφαλείας, όπως κρυπτογραφικών αλγορίθμων, έτσι ώστε να είναι δυνατή η διατύπωση σχετικών συστάσεων χρήσης.

3. Εκπαίδευση - Κατάρτιση. Το έργο αυτό αναφέρεται τόσο στην εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού της Αρχής στις νέες τεχνολογίες και ιδιαίτερα σε τεχνολογίες ασφαλείας, όσο και των υπευθύνων και των εκτελούντων την επεξεργασία σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και ασφαλείας πληροφορικών και επικοινωνιακών υποδομών.

4. Υποστήριξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας στο Πεδίο της Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Πρόκειται για μελέτες εξειδίκευσης του ρυθμιστικού πλαισίου σε διάφορους τομείς εφαρμογής, όπως στον τομέα της υγείας, της δημόσιας διοίκησης, των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, του χρηματοοικονομικού τομέα και του ηλεκτρονικού εμπορίου. Επίσης, για μια μελέτη η οποία αναφέρεται στην πιστοποίηση διαχειριστικών συστημάτων, σύμφωνα με κάποιο πρότυπο, ως προς την ασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στις κύριες δραστηριότητες της Αρχής περιλαμβάνονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών, η εξέταση προσφυγών, η εξέταση αιτήσεων και η χορήγηση αδειών συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, η έκδοση κανονιστικών πράξεων και συστάσεων, η ενημέρωση και η συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Επίσης η κατάρτιση υποδειγμάτων και τεχνικών οδηγιών και η παροχή πληροφοριών για την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας. Οι ενότητες που ακολουθούν αντιστοιχούν στις προαναφερόμενες κατηγορίες βασικών δραστηριοτήτων.

Α. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η δραστηριότητα αυτή της Αρχής, που προβλέπεται από το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/97, αποσκοπεί στην εξακρίβωση της τήρησης της νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας. Είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέσο προστασίας της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής του ατόμου. Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από καταγγελία και αφορούν τα αρχεία τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

α) Διαδικασία και έκταση διοικητικού ελέγχου αρχείου

Ο έλεγχος εκτείνεται στη νομιμότητα της λειτουργίας του αρχείου, στη φύση και την κατηγορία των δεδομένων, το σκοπό της επεξεργασίας, την τυχόν διασύνδεση των αρχείων ή τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα βασικά χαρακτηριστικά του πληροφοριακού συστήματος, τα μέτρα ασφαλείας του αρχείου ή της επεξεργασίας, τα προσόντα των προσώπων που εκτελούν την επεξεργασία. Η Αρχή έχει καταρτίσει ενημερωτικές οδηγίες, όπου περιγράφονται οι απαιτήσεις ασφάλειας και τα αναγκαία οργανωτικά και διοικητικά μέτρα για την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος μιας επιχείρησης. Οι οδηγίες αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Αρχής στο Διαδίκτυο και παρέχονται στον ελεγχόμενο φορέα.

β) Διενεργηθέντες έλεγχοι

Το έτος 2002, η Αρχή προέβη στη διενέργεια εννέα (9) διοικητικών ελέγχων αρχείων. Οι επιλεγέντες φορείς αφορούσαν στο μεγαλύτερο μέρος τον τραπεζικό τομέα (5 έλεγχοι), τον δημόσιο τομέα (1), τον τομέα υγείας (1) και τον τομέα παροχής υπηρεσιών Διαδικτύου και πληροφορικής. Επίσης, η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο στα αρχεία της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας (1) και συμμετείχε με εκπρόσωπό της και στον έλεγχο των αρχείων της Europol που πραγματοποιήθηκε από την αντίστοιχη Κοινή Εποπτική Αρχή.

Οι πραγματοποιηθέντες έλεγχοι των τραπεζών εντάσσονται στο πρόγραμμα ελέγχου του τραπεζικού τομέα, το οποίο προβλέπει την επέκτασή τους κατά το 2003 και σε μια σειρά άλλων, σημαντικών σε μέγεθος, χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

Ειδικότερα οι οργανισμοί που ελέγχθηκαν είναι οι εξής:

Α) Τραπεζικός Τομέας

1. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
2. AMERICAN EXPRESS BANK
3. ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ
4. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ
5. ΥΠΗΡΕΣΙΑ 'OPEN24' της EFG EUROBANK ERGASIAS A.E.

Β) Δημόσιος τομέας

1. Υπουργείο Εθνικής Αμύνης

Γ) Τομέας Υγείας

1. ΗΡΑ ΙΔ. ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ-ΓΕΝ. ΚΛΙΝΙΚΗ Α.Ε.

Δ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα

1. Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία (ΔΚΥ)

Ε) Εταιρίες παροχής υπηρεσιών Διαδικτύου

1. CYBEX A.E.

γ) Παρατηρήσεις και συμπεράσματα

Τραπεζικός τομέας

Εν όψει του όγκου των προσωπικών δεδομένων τα οποία συλλέγονται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, κρίθηκε αναγκαία από την Αρχή η πραγματοποίηση ελέγχου της πληροφορικής και επικοινωνιακής υποδομής τους, καθώς και των διαδικασιών ασφαλούς επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων. Ο 5ος έλεγχος αυτού του τομέα επικεντρώθηκε σε συγκεκριμένη υπηρεσία τραπεζικού οργανισμού λόγω σχετικής καταγγελίας πολίτη.

Οι αρχικές διαπιστώσεις είναι αρκετά αισιόδοξες αναφορικά με την ανταπόκριση και την ευαισθητοποίηση των υπευθύνων επεξεργασίας στα ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Θα πρέπει στο σημείο αυτό να εξαρθούν οι προσπάθειες της American Express Bank και της Τράπεζας Κύπρου για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των υπαλλήλων τους, καθώς και του ορισμού γραφείου ή υπευθύνου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων.

Ωστόσο, διαπιστώθηκαν και ελλείψεις αναφορικά με τα μέτρα ασφαλείας σε ορισμένους φορείς του τραπεζικού τομέα. Σε μία περίπτωση διαπιστώθηκε έλλειψη πολιτικής και σχεδίου ασφαλείας, καθώς και ασφαλούς διαδικασίας δημιουργίας αντιγράφων των βάσεων δεδομένων. Σε άλλη περίπτωση διαπιστώθηκε έλλειψη επαρκών διαδικασιών για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης και ενημέρωσης.

Στην περίπτωση ελέγχου της υπηρεσίας 'Open24' της Τράπεζας 'EFG EUROBANK ERGASIAS A.E.', η σχετική καταγγελία κρίθηκε αβάσιμη, γιατί διαπιστώθηκε ότι τα δεδομένα που δημιουργούνται με τη βοήθεια εικονοτηλεφώνου, κατά την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως, δεν αποθηκεύονται σε αρχείο.

Δημόσιος Τομέας

Ο έλεγχος του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης επικεντρώθηκε σε επιλεγμένες διευθύνσεις όπου τηρούνται αρχεία τα οποία, από την προεργασία και τη μελέτη της γνωστοποίησης του Υπουργείου, κρίθηκαν σημαντικά. Ιδιαίτερα έγινε έλεγχος στα αρχεία που περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα ή απόρρητες πληροφορίες, καθώς και στη Δι-

εύθυνση Πληροφορικής. Σε γενικές γραμμές η επεξεργασία των δεδομένων δικαιολογείται από το σκοπό και το αντικείμενο του φορέα. Ορισμένα ιδιαίτερα ζητήματα θα απασχολήσουν την Αρχή κατά τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης του Υπουργείου για τη χορήγηση αδείας τήρησης αρχείου ευαίσθητων δεδομένων.

Τομέας Υγείας

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης για τη χορήγηση άδειας τήρησης αρχείου ευαίσθητων δεδομένων στην ΗΡΑ ΙΔ. ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ - ΓΕΝ. ΚΛΙΝΙΚΗ Α.Ε., πραγματοποιήθηκε έλεγχος από τον οποίο δεν προέκυψαν προβλήματα νομιμότητας των αρχείων ασθενών και ιατρικού ιστορικού. Για το λόγο αυτό, χορηγήθηκε υπό όρους άδεια τήρησης αρχείου ευαίσθητων δεδομένων.

Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα

Στο πλαίσιο της εξέτασης των αιτήσεων της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας (ΔΚΥ) για τη χορήγηση αδειών τήρησης αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα και διαβίβασης στοιχείων σε χώρες εκτός Ε.Ε., πραγματοποιήθηκε έλεγχος ο οποίος οδήγησε στη διαπίστωση ότι είναι ανεπαρκή τόσο τα μέτρα ασφαλείας όσο και η διαδικασία ενημέρωσης των υποκειμένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και τους αποδέκτες αυτών.

Εταιρείες Παροχής Υπηρεσιών Διαδικτύου

Κατόπιν δημοσιευμάτων στον τύπο, καταγγελίας και ερωτήματος βουλευτή σχετικά με τη λειτουργία ψηφιακής κάμερας σε παραλίες της Αττικής και δημοσιοποίησης των φωτογραφιών στο Διαδίκτυο, η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο στην εταιρία CYBEX A.E. Διαπιστώθηκε ότι πράγματι εγκαταστάθηκε κάμερα με σκοπό την παροχή επί γραμμής (on-line) πληροφόρησης όσων ασχολούνται με το άθλημα της ιστιοσανίδας σχετικά με την καταλληλότητα (επικρατούσες καιρικές συνθήκες) των συγκεκριμένων ακτών για την άσκηση του αθλήματος της ιστιοσανίδας. Ωστόσο, η ανάλυση της εικόνας που λαμβάνει η ψηφιακή κάμερα δεν επιτρέπει την αναγνώριση φυσικών προσώπων. Για το λόγο αυτό, η εταιρία υποχρεώθηκε καταρχήν μόνο σε γνωστοποίηση του αρχείου. Η Αρχή προτίθεται να επανεξετάσει την περίπτωση αυτή, μαζί με άλλες παρόμοιες περιπτώσεις ως προς τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία, στο πλαίσιο περαιτέρω εξειδίκευσης της Οδηγίας 1122/2000 (www.dpa.gr).

Β. ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ, ΟΔΗΓΙΕΣ, ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Η εξέταση προσφυγών και η απάντηση ερωτημάτων είναι ίσως το πιο καίριο μέρος του έργου της Αρχής, αφού έχει άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινότητα του πολίτη και την προστασία των δικαιωμάτων του, διαμορφώνοντας έτσι τη δημόσια εικόνα της Αρχής. Η προστασία των δικαιωμάτων της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής, που είναι και ο πρωταρχικός σκοπός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, πραγματώνεται με τη μεσολάβησή της στην επίλυση προβλημάτων στα οποία καλείται να παίξει τον ανεξάρτητο ρόλο που της έχει ανατεθεί από τον νόμο. Κατά τη διάρκεια του έτους 2002, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων επιλήφθηκε 1600 περίπου προσφυγών-αιτήσεων και ερωτημάτων, τα οποία έχουν απαντηθεί ή επιλυθεί σχεδόν στο σύνολό τους.

Η Αρχή επιλήφθηκε ύστερα από αιτήσεις και ερωτήματα ιδιωτών, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών. Τα αιτήματα των ιδιωτών αφορούσαν κυρίως καταγγελίες για παράνομη χρήση προσωπικών τους δεδομένων από δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, από ιδιώτες και από το διατραπεζικό σύστημα πληροφοριών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Τα αιτήματα των δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών αφορούσαν κυρίως στη χορήγηση άδειας επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων αναγκαίων για την επίτευξη των σκοπών τους.

Ειδικότερα, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατά τη διάρκεια του έτους 2002 εξέδωσε 7 γνωμοδοτήσεις και 94 αποφάσεις. Σε 3 περιπτώσεις επιλήφθηκε αυτεπάγγελτα και στις υπόλοιπες ύστερα από σχετική αίτηση ή προσφυγή ιδιωτών, φορέων και οργανισμών του ιδιωτικού τομέα, δημοσίων υπηρεσιών και αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δημόσιων οργανισμών. Επίσης, σε 3 περιπτώσεις κηρύχθηκε αναρμόδια να αποφανθεί είτε διότι τα σχετικά θέματα υπάγονται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων είτε διότι ανήκαν στην αρμοδιότητα άλλων αρχών. Σε 79 περιπτώσεις απάντησε σε αιτήματα ή ερωτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες και φορείς του ιδιωτικού δικαίου. Σε 19 περιπτώσεις απάντησε σε αιτήματα ή ερωτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και φορείς του δημοσίου δικαίου. Σε 28 περιπτώσεις έκανε εν όλω ή εν μέρει δεκτά τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες, ενώ σε 27 άλλες περιπτώσεις απέρριψε τα αιτήματά τους. Εξάλλου έκανε δεκτά εν όλω ή εν μέρει 11 αιτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και δημόσιοι οργανισμοί, ενώ απέρριψε 6 αιτήματα των φορέων αυτών. Σε δύο περιπτώσεις ανέβαλε την κρίση της μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση από τα δικαστήρια, όπου εκκρεμούσαν οι σχετικές υποθέσεις και σε μία περίπτωση διαβίβασε την υπόθεση στον αρμόδιο εισαγγελέα. Σε 5 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε ιδιώτες υπεύθυνους επεξεργασίας και σε άλλες 9 απηύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις. Εξάλλου σε 5 περιπτώσεις απηύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις σε δημόσιες αρχές, νομικά πρόσωπα και φορείς του δημοσίου τομέα. Σε μία περίπτωση διέταξε τη διαγραφή παρανόμως τηρουμένων δεδομένων σε αρχείο ιδιώτη και σε άλλες 5 σε αρχείο δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Σε 3 περιπτώσεις διέταξε δημόσιες αρχές ή υπηρεσίες να προβούν στη διακοπή παράνομων επεξεργασιών και σε μία περίπτωση απέρριψε αίτημα ίδρυσης αρχείου από φορέα του ιδιωτικού τομέα και σε άλλη μία από φορέα δημοσίου τομέα. Τέλος, σε 3 υποθέσεις αποφάνθηκε για το χρόνο τήρησης δεδομένων στο Εθνικό Τμήμα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

Πέντε αποφάσεις της Αρχής που εκδόθηκαν το έτος 2002 προσεβλήθησαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, χωρίς να έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις. Από την άλλη πλευρά, κατά το έτος 2002, το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε αποφάσεις επί 4 αιτήσεων ακυρώσεως αποφάσεων της Αρχής προηγούμενων ετών. Μόνο μία από τις τέσσερις αυτές έγινε δεκτή, ενώ οι άλλες τρεις απερρίφθησαν.

Το έτος 2002 η Αρχή εξέδωσε τις παρακάτω γνωμοδοτήσεις:

1) Γνωμοδότηση αρ. 30/2002, με την οποία οριοθετείται το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας του φωτογράφου-δημιουργού σε σχέση με αυτό της προσωπικότητας των εικονιζομένων προσώπων.

2) Γνωμοδότηση αρ. 31/2002, σύμφωνα με την οποία αρκεί η απλή επίδειξη εκκαθαριστικού σημειώματος προς ασφαλιστικό ταμείο, προκειμένου αυτό να καταβάλει βοήθημα στους δικαιούχους, ενώ η υποχρέωση προσκόμισης αντιγράφου υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας.

3) Γνωμοδότηση αρ. 46/2002, που αναφέρεται στην υποχρέωση της Αστυνομίας να συνδράμει, σε εφαρμογή του Ν. 2734/99, στην ανταλλαγή των απαραίτητων στοιχείων ταυτότητας μεταξύ πολιτών, για κάθε νόμιμη χρήση.

4) Γνωμοδότηση αρ. 68/2002, που αναφέρεται στις προϋποθέσεις εγκατάστασης κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο χώρο εργασίας.

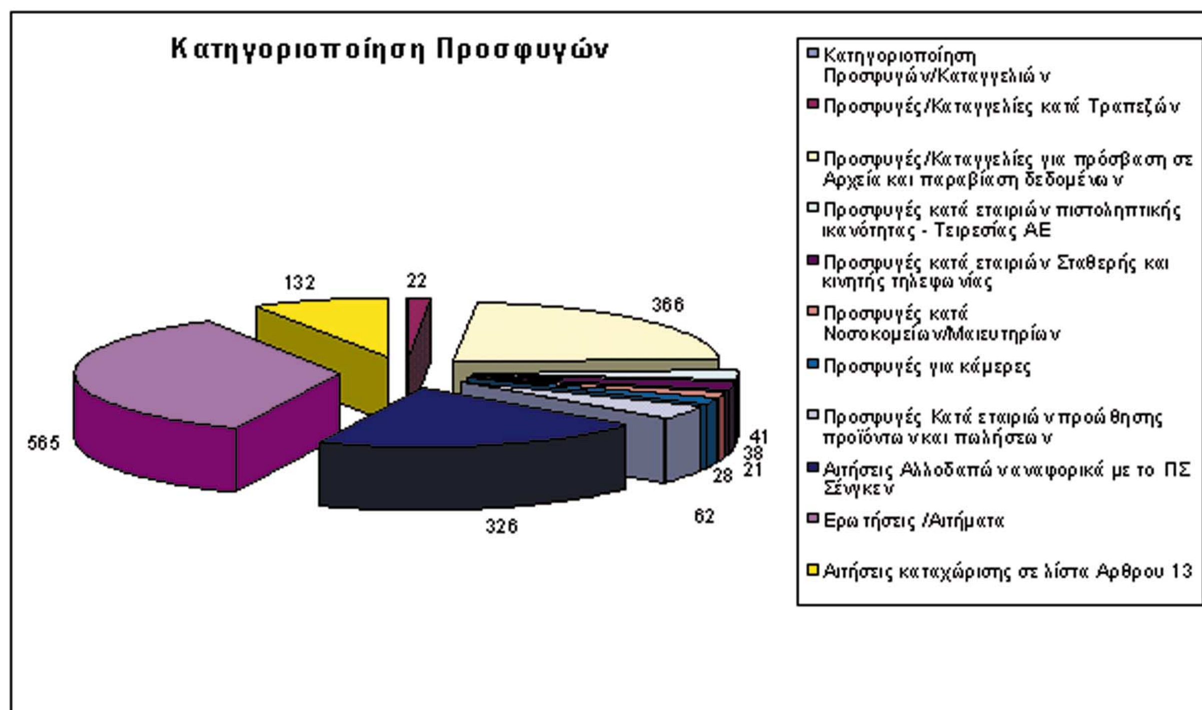
5) Γνωμοδότηση αρ. 71/2002, που αναφέρεται στη νομιμότητα τήρησης καταλόγου συνδρομητών σε ψηφιακά δίκτυα ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN).

6) Γνωμοδότηση αρ. 78/2002, που αναφέρεται στις προϋποθέσεις διασταύρωσης προσωπικών δεδομένων στο χώρο της κινητής τηλεφωνίας μεταξύ των τηλεπικοινωνιακών φορέων για την τιμολόγηση των υπηρεσιών τους.

7) Γνωμοδότηση αρ. 83/2002, που αναφέρεται σε ζητήματα σχετικά με τη χρήση παράνομα συλλεγέντων αποδεικτικών μέσων από τα μέσα ενημέρωσης ενώπιον δικαστηρίων και στην ανάγκη τροποποίησης του άρθρου 370Α ΠΚ ενόψει του αναθεωρηθέντος άρθρου 19 του Συντάγματος και του Ν. 2472/97.

Η κατηγοριοποίηση των προσφυγών και γενικότερων αιτημάτων πολιτών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγοριοποίηση Προσφυγών / Καταγγελιών	
Προσφυγές / Καταγγελίες κατά Τραπεζών	22
Προσφυγές / Καταγγελίες για πρόσβαση σε αρχεία και παραβίαση δεδομένων	366
Προσφυγές κατά εταιριών πιστοληπτικής ικανότητας - Τειρεσίας ΑΕ	41
Προσφυγές κατά εταιριών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας	38
Προσφυγές κατά Νοσοκομείων / Μαιευτηρίων	21
Προσφυγές για κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	28
Προσφυγές κατά εταιριών προώθησης προϊόντων και πωλήσεων	62
Αιτήσεις Αλλοδαπών αναφορικά με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν	326
Ερωτήσεις / Αιτήματα	565
Αιτήσεις καταχώρισης στο μητρώο του άρθρου 13	13
Σύνολο	1601

Κατηγορίες προσφυγών-αιτημάτων πολιτών σε ποσοστιαία κλίμακα

Στη συνέχεια παρατίθενται οι αποφάσεις της Αρχής, καθώς και ιδιαίτερα στοιχεία αναφορικά με την εξέταση προσφυγών σχετικών με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

α) Νομοθετικό πλαίσιο και γενικές αρχές δικαίου

Οι διατάξεις του Ν. 2472/97 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αποτελούν εξειδίκευση και προσαρμογή της ευρωπαϊκής Οδηγίας 95/46 της 24.10.1995 στο ελληνικό δίκαιο, συνιστούν το γνώμονα που καθοδηγεί την Αρχή στις αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις της. Ήδη με το άρθρο 9Α του Συντάγματος, που προστέθηκε με την αναθεώρηση της 06.04.2001, η προστασία του ατόμου από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση των προσωπικών του δεδομένων έχει αναχθεί σε συνταγματική αξία και οι πιο πάνω νομοθετικές διατάξεις έχουν συνταγματική βάση και θεμελίωση.

Το βασικό όμως και θεμελιακό κανονιστικό πλαίσιο αποτελούν οι συνταγματικές αρχές και αξίες που έχουν αποτυπωθεί στο Σύνταγμά μας ή απορρέουν από τη συστηματική ερμηνεία του. Τον πυρήνα της συνταγματικής προστασίας αποτελούν οι θεμελιώδεις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος που καθιερώνουν το σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου σαν πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας, την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και τη σύμφυτη με αυτήν συμμετοχή στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, καθώς και το απαραβίαστο της προσωπικής ελευθερίας. Ακολουθούν οι διατάξεις των άρθρων 5 Α και 9 παρ. 1 που καθιερώνουν το δικαίωμα στην πληροφόρηση και το απαραβίαστο της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του ατόμου. Περαιτέρω η αρχή της αναλογίας μέσου με σκοπό, που απορρέει από τη θεμελιακή συνταγματική αξία της ελευθερίας και είναι σύμφυτη με το συνταγματικά ανεκτό σύστημα των περιορισμών της, ασκεί καθοριστικό ρόλο σε πολλές αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις της Αρχής. Παράλληλα, αξίες και αρχές που έχουν υπερνομοθετικό κύρος και απορρέουν από διεθνείς συνθήκες, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο και αποτελούν γνώμονα για τον ερμηνευτικό χειρισμό της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με την προστασία της προσωπικότητας και των προσωπικών δεδομένων. Σε πολλές περιπτώσεις η Αρχή προσέφυγε σε διατάξεις ή γενικές αρχές του Αστικού Δικαίου, ιδίως προκειμένου να κρίνει το κύρος δικαιοπραξιών στις οποίες στηρίζεται η συναίνεση του ατόμου για την επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων ή τη νομιμότητα του σκοπού της επεξεργασίας και της συλλογής προσωπικών δεδομένων.

β) Γνωμοδοτήσεις

30/2002

Με τη γνωμοδότηση αυτή, η Αρχή θέτει όρια μεταξύ του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας των φωτογράφων και του δικαιώματος της προσωπικότητας των εικονιζομένων προσώπων, στην περίπτωση φωτογραφιών γάμου. Ειδικότερα, αναγνωρίζεται ότι οι φωτογραφίες γάμου αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του φωτογράφου, ο οποίος δικαιούται να τηρεί στο αρχείο του τα αντίστοιχα αρνητικά. Από την άλλη πλευρά, τα εικονιζόμενα πρόσωπα αν και δεν μπορούν να ζητήσουν τα αρνητικά -εκτός αν κάτι τέτοιο έχει συμφωνηθεί- δικαιούνται ωστόσο να απαγορεύουν κάθε χρήση που προσβάλλει το δικαίωμα επί της ιδίας εικόνας, στοιχείο του γενικότερου δικαιώματος της προσωπικότητάς τους.

31/2002

Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αυτή, δεν νομιμοποιείται ασφαλιστικό ταμείο να ζητεί από βοηθηματούχους, προκειμένου να καταβάλει σε αυτούς βοήθημα το οποίο δικαιούνται, την προσκόμιση εκκαθαριστικού σημειώματος της ΔΟΥ και θεωρημένου φωτοαντίγραφου φορολογικής δήλωσης για απόδειξη των επερχομένων στο πρόσωπό τους μεταβολών ή της μη ανάληψης εργασίας σε εργοδότη το προσωπικό του οποίου ασφαλίζεται στο Ταμείο, αλλά αρκεί η απλή επίδειξή τους.

46/2002

Δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής να κρίνει αν η Αστυνομία έχει την υποχρέωση, σε εφαρμογή του Ν. 2734/99, να ζητήσει από πολίτες στοιχεία τους για να τα γνωστοποιήσει σε άλλους προς άσκηση νομίμου δικαιώματος, όταν η υποχρέωση αυτή συνδέεται με εφαρμογή διατάξεων που καθορίζουν την αρμοδιότητά της.

Στο μέτρο ωστόσο που θεμελιώνεται στις διατάξεις αυτές η υποχρέωση της Αστυνομίας για τη συλλογή παρόμοιων στοιχείων, η νομιμότητα της επεξεργασίας αυτής σύμφωνα με τον Ν. 2472/97 θα κριθεί με βάση τις συναφείς διατάξεις του τελευταίου.

Συγκεκριμένα, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 ε του Ν. 2472/97, το οποίο αναφέρεται στις προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας χωρίς συγκατάθεση, και δεν υπάρχει άλλος προσφορότερος τρόπος να ικανοποιηθούν τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων πολιτών (π.χ. εκουσίως), η Αστυνομία δεν παραβαίνει τον Ν. 2472/97, όταν ανακοινώνει τα συλλεγέντα στοιχεία στους ενδιαφερόμενους τρίτους.

Στη βάση της αρχής της αναγκαιότητας σε συνδυασμό με το άρθρο 5 παρ. 2 ε θα κριθεί επίσης από την Αρχή, σε περίπτωση τυχόν προσφυγής, η εναρμόνιση με τον Ν. 2472/97.

68/2002

Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με τη χρήση κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης στους χώρους εργασίας αποτελεί περιορισμό στην ατομικότητα του εργαζομένου που, για να είναι θεμιτός και νόμιμος, πρέπει αφενός να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, όπως το αντικειμενικά δικαιολογημένο συμφέρον του εργοδότη για την ασφάλεια των χώρων εργασίας, την προστασία των προσώπων ή περιουσιακών αγαθών και αφετέρου η συγκεκριμένη επεξεργασία να είναι αποτέλεσμα στάθμισης μεταξύ των υπαρχόντων κινδύνων και της προσβολής της προσωπικότητας και ιδιωτικότητας του υπαλλήλου. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου για τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων με τη βοήθεια κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης.

71/2002

Η Αρχή γνωμοδότησε σχετικά με τη νομιμότητα δημιουργίας και χρήσης ηλεκτρονικών τηλεφωνικών καταλόγων για την αυτόματη αναγνώριση της ταυτότητας του συνδρομητή καλούσας γραμμής σε ψηφιακά δίκτυα ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN). Η δημιουργία του αρχείου δεν αντιβαίνει τις διατάξεις των νόμων 2472/97 και 2774/99, εφόσον οι σκοποί επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων περιορίζονται στους προβλεπόμενους από τους νόμους αυτούς. Ταυτότητα καλούσας γραμμής νοείται ο τηλεφωνικός αριθμός ή η ταυτότητα του αντίστοιχου συνδρομητή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 2472/97. Πρέπει να γίνεται χρήση του εκάστοτε ενημερωμένου καταλόγου του ΟΤΕ ώστε τα προσωπικά δεδομένα των συνδρομητών που χρησιμοποιούνται να είναι επίκαιρα και ακριβή και πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας των συστημάτων και των δεδομένων που παράγονται ή υφίστανται επεξεργασία.

78/2002

Τα δεδομένα κίνησης και χρέωσης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών είναι προσωπικά δεδομένα. Η ανταλλαγή των δεδομένων αυτών μεταξύ των τηλεπικοινωνιακών φορέων είναι επιτρεπτή, χωρίς άδεια της Αρ-

χής, εφόσον προηγείται ενημέρωση των συνδρομητών και χρηστών κατά τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων και η ανταλλαγή είναι απαραίτητη για την τιμολόγηση των παρεχομένων υπηρεσιών.

83/2002

Με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2002, η νέα παράγραφος 3 του άρθρου 19 του Συντάγματος όρισε ότι η "χρήση αποδεικτικών μέσων που έχουν αποκτηθεί κατά παράβαση του άρθρου αυτού και των άρθρων 9 και 9 Α απαγορεύεται". Εξάλλου, το άρθρο 9 Α κατοχύρωσε συνταγματικά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αυτή, διατάξεις του ΠΚ, του ΚΠΔ και του ΚπολΔ θα πρέπει να τροποποιηθούν ως εξής:

α) Η παρ. 4 του άρθρου 370Α ΠΚ να αντικατασταθεί ως ακολούθως:

"Η επίκληση και προσαγωγή ενώπιον οποιουδήποτε ποινικού δικαστηρίου, ανακριτικής ή δημόσιας αρχής αποτυπωμάτων που παρήχθησαν κατά παράβαση των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι απαράδεκτη".

β) Η παρ. 2 του άρθρου 177 ΚΠΔ να αντικατασταθεί ως ακολούθως:

"Αποδεικτικά μέσα, που έχουν αποκτηθεί με αξιόποινες πράξεις ή μέσω αυτών, δεν λαμβάνονται υπόψη για την κήρυξη ενοχής, την επιβολή ποινής ή τη λήψη μέτρων καταναγκασμού".

γ) Στο τέλος του άρθρου 444 ΚΠολΔ να προστεθεί το ακόλουθο άρθρο:

"Η επίκληση και προσαγωγή των αναπαραστάσεων, φωνοληψιών και απεικονίσεων αυτών είναι απαράδεκτη, αν δεν αποδεικνύεται ότι έγινε με τη συναίνεση του προσώπου, κατά του οποίου προσάγονται, εκτός αν πρόκειται για πράξεις ή δηλώσεις που έγιναν δημόσια".

Τονίζεται ότι, στην ποινική δίκη, ακραίες περιπτώσεις όπου η χρήση παρανόμως αποκτηθέντων αποδεικτικών εμφανίζεται ως ο μόνος τρόπος επίτευξης γνώσης της ουσιαστικής αλήθειας που επιδιώκει πάντοτε ο ποινικός δικαστής, μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη χρήση των γενικών διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, των σχετικών με την άρση του άδικου χαρακτήρα και του αποκλεισμού του καταλογισμού.

γ) Αποφάσεις

Οι αποφάσεις που εξέδωσε η Αρχή το έτος 2002 κατατάσσονται ως εξής κατά θεματικές ενότητες:

Έννοιες - Ορισμοί

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Τα πρακτικά και οι αποφάσεις των Συμβουλίων Κρίσεων της ΕΛΑΣ αποτελούν προσωπικά δεδομένα του κρινόμενου προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. α του Ν. 2472/97 (3/2002).

Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Ο λογαριασμός μισθοδοσίας αποτελεί αρχείο που υπόκειται στις διατάξεις του Ν. 2472/97 (1/2002).

Ο φάκελος της δικογραφίας εκκρεμούς δίκης δεν αποτελεί αρχείο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2472/97 και αρμόδιος να κρίνει στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποδεικτικών μέσων εάν η συλλογή των σχετικών δεδομένων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του νόμου είναι ο δικαστικός λειτουργός (5/2002).

Υπεύθυνος επεξεργασίας - Εκτελών την επεξεργασία

Είναι νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από ανάδοχο εταιρία που ενεργεί ως εκτελούσα την επεξεργασία για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι στη σχετική σύμβαση περιλαμβάνεται ειδική ρήτρα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που περιέρχονται σε γνώση της αναδόχου εταιρίας, με την οποία διασφαλίζεται το απόρρητο της επεξεργασίας, η μη χρήση των δεδομένων για άλλο σκοπό και η μη διαβίβασή τους σε τρίτους (50/2002).

Πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997

Η συγγραφή και κατοχή προσωπικού ημερολογίου δεν συνιστά αρχείο προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια του νόμου (94/2002).

Αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Στην περίπτωση καταγγελιών αναφορικά με προβληθέν από τηλεοπτικό σταθμό υλικό, η Αρχή ανέστειλε την έκδοση απόφασης ως προς τη νομιμότητα του αρχείου που σχηματίστηκε, ωσότου αποφασίσει σχετικά το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Για το λόγο αυτό απέστειλε αντίγραφο της απόφασης με τη σχετική δικογραφία στο ΕΣΡ για τις δικές του ενέργειες (28/2002).

Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει για τυχόν ανακρίβεια ή παρανομία διοικητικών εγγράφων. Πολύ περισσότερο αδυνατεί να κηρύξει παράνομα διοικητικά έγγραφα (48/2002).

Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει για τη νομιμότητα η μη εκπροσώπησης από πληρεξούσιο δικηγόρο (48/2002).

Η χορήγηση στοιχείων συνδρομητών εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς εισαγγελείς ή γενικά ανακριτικούς ή προανακριτικούς υπαλλήλους γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (79/2002).

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων είναι αρμόδια, και όχι η Αρχή, για να κρίνει σχετικά με το αίτημα βελγικής εταιρίας προς τον ΟΤΕ να της παραχωρήσει τα δεδομένα των τηλεφωνικών καταλόγων (81/2002).

Σε περίπτωση διασυνοριακής ροής προσωπικών δεδομένων, υπάρχει αρμοδιότητα της Αρχής, μόνον όταν τα αιτούμενα στοιχεία προέρχονται από ορισμένο αρχείο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας του οποίου πρέπει να ζητήσει από την Αρχή άδεια διαβίβασής τους σε τρίτη χώρα (89/2002).

Αναρμόδια η Αρχή να κρίνει τη χρήση προσωπικού ημερολογίου από τρίτους ενώπιον δικαστηρίου, επειδή αυτό δεν συνιστά αρχείο κατά την έννοια του Ν. 2472/97 (94/2002).

Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Νομιμότητα συλλογής - Σκοπός επεξεργασίας

Ο λογαριασμός μισθοδοσίας αποτελεί αρχείο που εξυπηρετεί τους ακόλουθους σκοπούς:

α) να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή ο υπεύθυνος επεξεργασίας ως θεματοφύλακας το ποσό της παρακαταθήκης που έχει για τον υπάλληλο,

β) να αποτελεί αποδεικτικό εξόφλησης του μισθού του υπαλλήλου.

Δεν επιτρέπεται η χρήση του αρχείου για άλλους σκοπούς, όπως της διακρίβωσης πειθαρχικού παραπτώματος (1/2002).

Η αναγραφή των στοιχείων του/της πρώην συζύγου επί του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης θα πρέπει να γίνεται μόνο για σκοπό, ο οποίος απαιτεί την αναγραφή αυτή, όπως όταν υπάρχουν τέκνα από προηγούμενο γάμο ή όταν το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης χρησιμοποιείται για την έκδοση άδειας γάμου, άλλως θα πρέπει να παραλείπεται (9/2002).

Εταιρία παροχής υπηρεσιών πιστωτικών καρτών νομίμως συνέλεξε προσωπικά δεδομένα αιτούσης τη χορήγηση πιστωτικής κάρτας με σκοπό τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητάς της, αφού προηγουμένως την είχε ενημερώσει μέσω του εντύπου της αίτησης για την πηγή των αντλούμενων πληροφοριών (ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.) και το σκοπό της διαβίβασης (10/2002).

Η επεξεργασία από την Εθνική Τράπεζα ευαίσθητων δεδομένων υγείας, τα οποία περιέχονται σε πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης υποψηφίου που εκδόθηκαν πριν από την εφαρμογή της με αρ. 1620/2000 απόφασης της Αρχής, και όχι μόνο των δεδομένων υγείας που προέκυψαν από τις ιατρικές εξετάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας πλήρωσης θέσεων εργασίας, αντιβαίνει διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/97 (16/2002).

Η δυνατότητα εξόρυξης (data mining) προσωπικών δεδομένων, καταλόγων και ηλεκτρονικών διευθύνσεων από το Διαδίκτυο δεν νομιμοποιεί τη χρήση των δεδομένων αυτών για σκοπούς επεξεργασίας άλλους από αυτούς για τους οποίους έχουν καταχωριστεί (19/2002).

Η δημιουργία αρχείου φωτογραφιών ή βιντεοσκοπήσεων δεν είναι αντίθετη με τον νόμο, όταν αποσκοπεί στη διαπίστωση ενεργειών για τις οποίες προβάλλεται ο ισχυρισμός, ενώπιον δικαστηρίων ή δικαστικών αρχών, ότι είναι παράνομες (34/2002).

Θεμιτή η υποβολή προσώπου σε γενετικό έλεγχο DNA στην περίπτωση που εκκρεμεί δίκη όπου αμφισβητείται η σχέση γονέα και τέκνου (56/2002).

Νόμιμη η ενέργεια Τράπεζας να αναζητήσει τα στοιχεία διεύθυνσης οφειλέτριας μέσω των γονέων της χωρίς να αναφέρει τα περί οφειλής (70/97).

Σύσταση προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (77Α/2002):

α) Να μεριμνήσει για την άμεση τροποποίηση των σχετικών ρυθμίσεων και να λάβει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο προκειμένου να μην αναγράφεται ούτε να επιτρέπεται η αναγραφή του θρησκεύματος στους απολυτήριους τίτλους σπουδών στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης.

β) Να εκδώσει κάθε αναγκαία οδηγία προς τις οικείες εκπαιδευτικές αρχές και τους διευθυντές των σχολείων ώστε από τους γονείς ή κηδεμόνες που επιθυμούν τα παιδιά τους να απαλλαγούν από το μάθημα των θρησκευτικών να μη ζητείται να δηλώσουν αν είναι άθρησκοι, ετερόδοξοι ή ετερόθρησκοι, αλλά να ασκούν το δικαίωμά τους αυτό κατ' επίκληση των πεποιθήσεών τους και χωρίς να προβαίνουν σε καμιά περαιτέρω διευκρίνιση.

Απερρίφθη ως μη νόμιμο και υπερβαίνον το σκοπό του αρχείου οικονομικής συμπεριφοράς (αρνητικού χαρακτήρα) αίτημα της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. για την επεξεργασία δεδομένων που αφορούν τη συγκέντρωση "κινδύνων" που έχουν αναλάβει ιδιώτες και επιχειρήσεις από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές / χρεωστικές κάρτες, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου (86/2002).

Υπουργική απόφαση που προβλέπει την κατάθεση έκθεσης ιατρικής πραγματογνωμοσύνης με σκοπό την εκκαθάριση αμοιβής ιατρού πραγματογνώμονα παραβιάζει τις διατάξεις του Ν. 2472/97 περί προσωπικών δεδομένων, ως προς το σημείο αυτό. Για την εκκαθάριση της αμοιβής ιατρού πραγματογνώμονα αρκεί, αντί για την έκθεση πραγματογνωμοσύνης, η υποβολή της βεβαίωσης για την κατάθεσή της στη γραμματεία του δικαστηρίου (99/2002).

Η διαβίβαση στις αστυνομικές αρχές όλων των δελτίων αφίξεως και αναχωρήσεως τουριστικών καταλυμάτων σε καθημερινή βάση είναι αντίθετη στον Ν. 2472/97, αφού υπερβαίνει το σκοπό της θέσπισης του μέτρου (πρόληψη εγκλημάτων, σύλληψη καταζητούμενων) (100/2002).

Αρχή της συνάφειας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας

Η επεξεργασία του αρχείου (λογαριασμού) μισθοδοσίας για τη διακρίβωση πειθαρχικού παραπτώματος, εκτός της υπέρβασης του σκοπού επεξεργασίας, είναι και απρόσφορη, όταν υπάρχει αμφιβολία σχετικά με την αποκλειστική προσωπική χρήση (αναλήψεις) του λογαριασμού μισθοδοσίας από τον κάτοχό του (1/2002).

Η πρόσθεση της φράσης "και εξαγοράσει" σε πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α από στρατολογικό γραφείο δεν έχει προβλήματα νομιμότητας στη βάση της με αρ. 1620/2000 απόφασης της Αρχής, εφόσον αναφέρεται στην στρατολογική κατάσταση του υποκειμένου. Με τη φράση αυτή δεν γίνεται ουδεμία αναφορά σε ευαίσθητα δεδομένα του υποκειμένου (22/2002).

Η φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος ως αποδεικτικό στοιχείο του ΑΦΜ, περιέχει και προσωπικά δεδομένα που δεν απαιτούνται για το σκοπό της έκδοσης παραστατικού πληρωμής από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και για το λόγο αυτό δεν είναι θεμιτή (29/2002). Ο παραπάνω σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με μια βεβαίωση από την εφορία σχετικά με το ΑΦΜ του υποκειμένου (29/2002).

Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα υγείας ατόμων με ειδικές ανάγκες, τα οποία τηρούνται στην Πρωτοβάθμια Υπηρεσιακή Υγειονομική Επιτροπή της Νομαρχίας, κρίνονται απρόσφορα για το σκοπό του ελέγχου νομιμότητας εγγραφών φοιτητών από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Η Αρχή έκρινε ότι υπάρχουν ηπιότεροι τρόποι ελέγχου και ότι, σε κάθε περίπτωση, δεδομένα υγείας πρέπει να υφίστανται επεξεργασία παρουσία ιατρού (35/2002).

Η Αρχή ανέστειλε, μέχρι την έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης που να αποφαίνεται για τη σχέση που συνδέει τον προσφεύγοντα με το ΙΚΑ, οποιαδήποτε ανακοίνωση στοιχείων από το φορολογικό του φάκελο προς το ΙΚΑ, λόγω αμφισβήτησης δικαστικά από το ΙΚΑ του καθεστώτος ασφάλισης του υποκειμένου ως ετεροαπασχολούμενου (36/2002).

Επιτρέπεται η πρόσβαση στα πρακτικά συνεδριάσεων του Δ.Σ. του Οδοντιατρικού Συλλόγου σε οδοντίατρο, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία για την υποστήριξη υποψηφιότητας του αιτούντα για την προεδρία του Συλλόγου (37/2002).

Δεν είναι θεμιτή η αναγραφή στα πιστοποιητικά γέννησης του άρθρου του νόμου με βάση το οποίο το θετό τέκνο αποκτά την ελληνική ιθαγένεια, γιατί έτσι αποκαλύ-

πτεται εμμέσως η ιδιότητα του τέκνου ως υιοθετημένου (52/2002).

Είναι θεμιτή η χορήγηση εγγράφων που αφορούν την κατάσταση υγείας ασφαλισμένου από το αρμόδιο υπουργείο, στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου, εφόσον τα δεδομένα έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί από το ίδιο το υποκείμενο (53/2002).

Απρόσφορη η χορήγηση βεβαίωσης από τον Δ.Σ.Α. για έκδοση ή όχι προείσπραξης δικηγορικής αμοιβής προκειμένου να καταρριφθεί ο ισχυρισμός του δικηγόρου ότι παρίστατο σε συγκεκριμένη δίκη, καθότι είναι δυνατόν να παρίσταται δικηγόρος σε δικαστήριο χωρίς να έχει εκδοθεί γραμμάτιο προείσπραξης (82/2002).

Μη νόμιμη η αναγραφή του θρησκεύματος στα έντυπα αιτήσεως για υποψηφιότητα σε στρατιωτικές σχολές (87/2002).

Ακρίβεια και ενημέρωση των δεδομένων

Η "ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε" πρέπει να συμπληρώσει εγγραφή που αφορά κατάσχεση ακινήτου, με την ένδειξη "εκκρεμεί ασκηθείσα ανακοπή", καθώς η τυχόν ευδοκίμησή της θα οδηγήσει σε ακύρωση της επιβληθείσας κατάσχεσης και άρα στη διαγραφή της πληροφορίας (11/2002).

Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., εφόσον προκύψει ότι δεύτερη επιταγή, η οποία αντικατέστησε πρώτη σφραγισμένη ακάλυπτη επιταγή, εξοφλήθηκε, πρέπει να συμπληρώσει το δεδομένο της πρώτης ακάλυπτης επιταγής με την ένδειξη ότι αντικαταστάθηκε με τη δεύτερη επιταγή που εξοφλήθηκε (20/2002).

Μολονότι διαπιστώθηκαν παραλείψεις από την πλευρά του Δημοτικού Βρεφοκομείου Αθηνών όσον αφορά την ακρίβεια δεδομένων σχετικά με περιπτώσεις υιοθεσιών, δεν αποδόθηκαν ευθύνες στο σημερινό υπεύθυνο επεξεργασίας επειδή οι παραλείψεις ανάγονται σε χρόνο πολύ προγενέστερο από την ανάληψη των καθηκόντων του τελευταίου (24/2002).

Υπεδείχθη στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας να ενημερώνουν, όπου είναι δυνατόν, τις υπόλοιπες ομοειδούς δραστηριότητας εταιρείες, για τη διαγραφή δεδομένων, έτσι ώστε τα δεδομένα στα αρχεία τους να είναι ακριβή (26/2002).

Δεδομένα που αφορούν εγγυητές πρέπει να διαγράφονται χωρίς να απαιτείται η υποβολή αιτήματος από το υποκείμενο, εφόσον η αντίστοιχη απαίτηση εξοφλήθηκε (26/2002).

Με την καταγγελία σύμβασης ή την ακύρωση "έξυπνης κάρτας" τα σχετικά προσωπικά δεδομένα πρέπει να διαγράφονται (38/2002).

Η καταχώριση του ονόματος σε αρχείο διαβατηρίων πρέπει να είναι ακριβής. Αν η μεταγραφή με λατινικά στοιχεία δεν ανταποκρίνεται στον τρόπο με τον οποίο το όνομα αποδιδόταν επί μακρόν ή και σύμφωνα με την προέλευσή του, τότε υπάρχει ανακρίβεια του δεδομένου που καταχωρίζεται στο σχετικό αρχείο. Για το λόγο αυτό, Νομαρχία υποχρεώθηκε να εκδώσει νέα ακριβή διαβατήρια υποκειμένων (85/2002, 88/2002).

Προϋποθέσεις επεξεργασίας

Η -κατά την Οδηγία 50/2000- νόμιμη και θεμιτή συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών προϋποθέτει (διαζευκτικά):

α) προέλευση των δεδομένων από κατάλογο που προορίζεται για το ευρύ κοινό - εφόσον τα πρόσωπα που περιέχονται σε αυτόν έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους,

β) προέλευση από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για παροχή υπηρεσιών,

γ) δημοσιοποίηση των δεδομένων από το ίδιο το υποκείμενο για συναφείς σκοπούς.

Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά και στενά καθώς και το έρεισμα της χρήσης των δεδομένων για σκοπούς άμεσης διαφήμισης πρέπει να ερμηνεύεται στενά ως εξαίρεση από τον κανόνα της συγκατάθεσης (19/2002).

Η χορήγηση αντιγράφων κατασχέσεων και πλειστηριασμών από Ειρηνοδικείο προς το Δ.Σ. του Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών κατά την άσκηση ελέγχου δεν προσκρούει σε κώλυμα του Ν. 2472/97 (41/2002).

Αστυνομία δεν επιτρέπεται να ανακοινώσει σε αιτούντα τα στοιχεία των ιδιοκτητών οίκων ανοχής, με σκοπό την υποβολή έγκλησης ή μήνυσης, λόγω της ιδιαιτερότητας των στοιχείων αυτών. Ο αιτών μπορεί να ασκήσει μήνυση κατ' αγνώστου και το έννομο συμφέρον του να ικανοποιηθεί μέσω της προανακριτικής και ανακριτικής διαδικασίας (33/2002).

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο δεν μπορεί να έχει πρόσβαση σε φακέλους που εμπεριέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα υγείας ατόμων με ειδικές ανάγκες, τα οποία τηρούνται στην Πρωτοβάθμια Υπηρεσιακή Υγειονομική Επιτροπή της Νομαρχίας, με σκοπό τον έλεγχο νομιμότητας εγγραφών φοιτητών (35/2002).

Νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων υποκειμένου από Τράπεζα, με πηγή το αρχείο της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., προκειμένου να ελέγξει την πιστοληπτική ικανότητά του κατά τη διαδικασία εξέτασης αίτησης χορήγησης δανείου προς τρίτο πρόσωπο, εφόσον συμμετείχε στη σχετική σύμβαση ως εγγυητής (45/2002).

Οι φαρμακοποιοί δεν μπορούν να διαβιβάζουν στοιχεία ιατρικών συνταγών σε τρίτα μη προβλεπόμενα από τον νόμο πρόσωπα (51/2002).

Προϋποθέσεις επεξεργασίας δεδομένων εργαζομένων σε αερολιμένες (64/2002):

- Εφαρμογή οδηγίας 115/2001.
- Η φύση των δεδομένων να καθορίζεται εκ των προτέρων.
- Βάση της επεξεργασίας η εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος.
- Για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων απαιτείται η άδεια της Αρχής.
- Η συγκατάθεση των εργαζομένων πρέπει να είναι ελεύθερη.
- Εφαρμογή των αρχών του άρθρου 4.

Συστάσεις για τη δημοσιοποίηση ονομάτων συλληφθέντων ή καταζητούμενων ατόμων από την Αστυνομία (67/2002):

- Το πρόσωπο να καταζητείται νομίμως με σκοπό τη σύλληψη.
- Ανακοίνωση της σύλληψης μη επιτρεπτή εκτός αν με αυτή επιδιώκεται η διακρίβωση του εγκλήματος.

Παράνομη η ανακοίνωση από τραπεζικό υπάλληλο χρηματικής οφειλής στον προϊστάμενο του οφειλέτη. Ευθύνη της Τράπεζας για τον υπάλληλό της. Επιβολή προστίμου (69/2002).

Νόμιμη η επίδοση διαταγής πληρωμής υποκειμένου στο χώρο εργασίας του, όταν δεν είναι δυνατή η αναζήτησή του με άλλο τρόπο (72/2002).

Δεν είναι θεμιτή η χορήγηση αντιγράφων αιτήσεων διαζυγίου από Πρωτοδικείο προς την Ιερά Μητρόπολη, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων (73/2002).

Η χορήγηση στοιχείων συνδρομητών εταιρίας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών εναπόκειται στην κρίση του υπευθύνου επεξεργασίας, σε εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 2 ε του Ν. 2472/97, τηρουμένου του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου. Η κρίση αυτή εναπόκειται στον έλεγχο της Αρχής (79/2002).

Νόμιμη η μεταβίβαση από τον ΟΤΕ, στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού των επιχειρήσεων του ομίλου του, των βάσεων δεδομένων πελατών και προμηθευτών σε αποσχισθείσες θυγατρικές πλέον εταιρίες του, εφόσον αυτές διαδέχονται τον ΟΤΕ στη θέση του υπευθύνου επεξεργασίας των σχετικών αρχείων και δεν αλλάζει ο σκοπός επεξεργασίας, επιπλέον δε τα υποκείμενα έχουν ενημερωθεί σύμφωνα με τον Ν. 2472/97 και τις αποφάσεις της Αρχής (81/2002).

Νόμιμη η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε χώρους ξενοδοχειακών μονάδων, εφόσον τηρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις (84/2002):

α) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να καθιστά απολύτως σαφές ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται (π.χ. με τοποθέτηση ευκρινών πινακίδων).

β) Οι κάμερες πρέπει να τοποθετούνται μόνο στην κεντρική είσοδο και στους κοινόχρηστους χώρους.

γ) Η εγκατάσταση του συστήματος του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης δεν επιτρέπει τον έλεγχο των εισόδων των κατ' ιδίαν δωματίων.

δ) Υπεύθυνος της επεξεργασίας του σχετικού αρχείου είναι ο ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου, ο οποίος και υπέχει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Ν. 2472/97, καθώς και ειδικότερες, όπως αυτές ορίζονται στην Οδηγία 1122/2000 της Αρχής.

Νόμιμη η γνωστοποίηση προς το κοινό από το ΙΚΑ ενεργειών του, όπως οι περιπτώσεις επιβολής προστίμων σε φαρμακεία, με τις οποίες γίνεται εφαρμογή του νόμου, η γνωστοποίηση των οποίων έχει και προληπτικό χαρακτήρα, χωρίς ωστόσο να δημοσιοποιεί το ΙΚΑ προσωπικά δεδομένα του υποκειμένου στο οποίο επιβάλλεται το πρόστιμο (91/2002).

Νόμιμη η γνωστοποίηση προς το κοινό από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενεργειών της, όπως οι περιπτώσεις επιβολής προστίμων σε παραβάτες, με τις οποίες γίνεται εφαρμογή του νόμου, η γνωστοποίηση των οποίων έχει και προληπτικό χαρακτήρα (98/2002).

Συγκατάθεση του υποκειμένου

Έντυπο παραγγελίας εταιρίας εμπορίας αυτοκινήτων στο οποίο περιέχεται η αναφορά ότι με την υπογραφή του ο αγοραστής παρέχει στην αντιπροσωπεία τη ρητή συγκατάθεσή του α) να επεξεργάζεται τα δεδομένα που τον αφορούν και β) να ενημερώνεται από την εταιρία και τις θυγατρικές της καθώς και από τρίτες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις για αγαθά και υπηρεσίες που κατά την κρίση τους τον ενδιαφέρουν δεν είναι σύμφωνο με τον Ν. 2472/97. Η επεξεργασία είναι νόμιμη ανεξάρτητα από συγκατάθεση μόνο για την εκτέλεση της σύμβασης. Για άλλους σκοπούς απαιτείται συγκατάθεση (18/2002).

Ο αγοραστής πρέπει να δίνει ελεύθερα τη συγκατάθεσή του σε χωριστό έντυπο ή σε χωριστό τμήμα του ίδιου εντύπου και όχι ως συστατικό στοιχείο ή επακόλουθο της παραγγελίας και ασφαλώς να δίνεται η δυνατότητα της επιλογής ανάμεσα στην καταφατική και την αρνητική απάντηση (18/2002).

Η συλλογή των κωδίκων πρόσβασης των συνδρομητών της OTENET χωρίς τη συγκατάθεσή τους είναι παράνομη, γιατί αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Ν. 2472/97 (19/2002).

Σύμβαση στην οποία δεν μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα επιλογής του υποκειμένου να δώσει ελεύθερα τη συγκατάθεσή του για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων του στην περίπτωση σκοπών επεξεργασίας πέραν της εκτέλεσης της σύμβασης δεν είναι σύμφωνη με το άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2472/97. Σε αυτή την περίπτωση, η συγκατάθεση πρέπει να είναι ελεύθερη, ρητή και μετά από ενημέρωση για τους σκοπούς επεξεργασίας και τους τρίτους αποδέκτες των δεδομένων (29/2002).

Έντυπο αίτησης που διανέμει εταιρεία πετρελαιοειδών με σκοπό να εκδώσει "έξυπνη κάρτα" (smart card) μέλους σε πελάτες της, οι κάτοχοι της οποίας θα απολαμβάνουν ορισμένα προνόμια, πρέπει να τροποποιηθεί, έτσι ώστε η συγκατάθεση να είναι ρητή (opt-in) και να προηγείται ενημέρωση για τους σκοπούς της επεξεργασίας (38/2002).

Η αόριστη συγκατάθεση για διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες δεν είναι έγκυρη (38/2002).

Η μετάδοση εικόνας και ήχου μέσω εικονοτηλεφώνου με σκοπό την πιστοποίηση της ταυτότητας του συναλλασσομένου με τράπεζα δεν συνιστά παραβίαση προσωπικών δεδομένων, εφόσον υπάρχει συγκατάθεση του υποκειμένου και δεν δημιουργείται αρχείο (55/2002).

Μη νόμιμη η διαβίβαση από τράπεζα στοιχείων οφειλών υπαλλήλου στην υπηρεσία του, χωρίς την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση και ενημέρωσή του (59/2002).

Περιπτώσεις κάμψης της αρχής της συγκατάθεσης

α) Επεξεργασία αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης

Η αναφορά στοιχείων της υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλου της ΔΕΗ σε ετήσιο φύλλο αξιολόγησης που αφορά τρίτο πρόσωπο, επίσης υπάλληλο της ΔΕΗ, δεν αντίκειται σε διατάξεις του Ν. 2472/97, αφού έγινε σε εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η δυνατότητα αυτή παρεχόταν από τον κανονισμό της ΔΕΗ και από τις γενικές αρχές της καλόπιστης εκτέλεσης της σύμβασης εργασίας που έχουν ειδική εφαρμογή κατά την εκτέλεση της εργασιακής σχέσης (12/2002).

β) Επεξεργασία αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια Αρχή

Νόμιμη η on-line διασύνδεση των αρχείων των Υπουργείων Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δημόσιας Τάξης και Οικονομικών, για το σκοπό της βεβαίωσης παραβάσεων των κατόχων οχημάτων και την είσπραξη των αναλογούντων προστίμων, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων (92/2002).

γ) Επεξεργασία αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του τρίτου, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των υποκειμένων και δεν θίγονται οι θε-

μελιώδεις ελευθερίες τους ή για την άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που περιέχονται σε πρακτικά και αποφάσεις Συμβουλίων Κρίσεων της ΕΛΑΣ μπορούν να χορηγηθούν σε τρίτο για την υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης ενημέρωσης των υποκειμένων (3/2002).

Η Αρχή έκρινε ότι η ανακοίνωση από το Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών του ονοματεπωνύμου και του Αριθμού Μητρώου των μελών του δικηγόρων σε Τράπεζα με σκοπό την άμεση ανάληψη του μερίσματος από τις αυτόματες ταμειακές μηχανές αυτής είναι νόμιμη, αφού έγινε για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας αλλά και των ιδίων μελών για την ασφαλή και αποτελεσματική σε αυτούς διανομή του μερίσματος (14/2002).

Η Αρχή απηύθυνε σύσταση σε όλους τους αρμόδιους φορείς του δημόσιου τομέα, σε κάθε προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού να γίνεται μνεία της δυνατότητας πρόσβασης των υποψηφίων στα στοιχεία των συνυποψηφίων τους, με σκοπό την προσβολή της πράξης διορισμού σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (17/2002).

Επιτρέπεται η ανακοίνωση στοιχείων, τα οποία αφορούν διοικητικές παραβάσεις σχετικά με τη λειτουργία κέντρου διασκέδασης, από Αστυνομικό Τμήμα σε ιδιώτη για να τα χρησιμοποιήσει για αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου. Το υποκείμενο των δεδομένων πρέπει να ενημερωθεί για την ανακοίνωση (40/2002).

Η ανακοίνωση από Νομάρχη δεδομένων απολαβών υποκειμένου στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας με τη Νομαρχία, του οποίου καταγγέλθηκε η σύμβαση, με τη μορφή ανοικτής επιστολής προς τον τοπικό τύπο, για την ενημέρωση της κοινής γνώμης σχετικά με την καταγγελία της σύμβασης και την απάντηση σε ισχυρισμούς του υποκειμένου που διατυπώθηκαν σε επιστολή του που δημοσιεύτηκε σε τοπική εφημερίδα, είναι σύμφωνη με το άρθρο 5 παρ. 2 ε του Ν. 2472/97, εφόσον κρίνεται απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος του υπευθύνου επεξεργασίας (44/2002).

Οι εκλογείς έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους εκλογικούς καταλόγους, αλλά αντίγραφα αυτών δίνονται μόνο στα αναφερόμενα σε σχετικό νόμο πρόσωπα, αφού το έννομο συμφέρον κάθε εκλογέως να ελέγξει την ακρίβεια των εκλογικών καταλόγων προφανώς υπερέχει των δικαιωμάτων και συμφερόντων των αναγραφομένων προσώπων στους καταλόγους αυτούς (60/2002).

Το ΓΕΝ μπορεί να χορηγήσει σε τρίτους ιδιώτες ιατρούς στοιχεία για τις θέσεις που υπηρέτησε απόστρατος ιατρός, συνυποψήφιός τους για κάλυψη θέσης σε πανεπιστημιακή κλινική, εφόσον οι αιτούντες είχαν πρόθεση να προσβάλουν τον διαγωνισμό δικαστικά (62/2002).

Νόμιμη η χορήγηση στοιχείων από το Τμήμα Εκβιαστών της Αστυνομίας και τον ΟΤΕ προς τρίτο με τη ρητή επιφύλαξη η χρήση τους να γίνει μόνο για την υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (76/2002).

Γνωστοποίηση αρχείων

Κλινική υπέχει την υποχρέωση να γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και την έναρξη της επεξεργασίας. Ειδικότερα οφείλει να εκθέσει με σαφήνεια το σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων που συλλέγει και τους τυχόν αποδέκτες των δεδομένων (7/2002).

Η συλλογή και η αναφορά του ονοματεπωνύμου και της οικογενειακής κατάστασης των κατοίκων ενός χωριού σε βιβλίο με θέμα τη ζωή των κατοίκων του χωριού δεν παραβιάζει τις διατάξεις του Ν. 2472/97, υπό την προϋπόθεση προηγούμενης γνωστοποίησης τήρησης του σχετικού αρχείου στην Αρχή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων (8/2002).

Προϋποθέσεις νομιμότητας καταχώρισης στοιχείων εξαφανισθέντων ανηλίκων στο Διαδίκτυο (58/2002):

- Γνωστοποίηση του αρχείου από την Ελληνική Αστυνομία.
- Αίτηση για τη χορήγηση άδειας της Αρχής για καταχώριση δεδομένων που αφορούν ποινικές διώξεις ή καταδίκες.
- Σύνταξη και υποβολή στην Αρχή κανονισμού και οδηγιών σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθούνται.

Ευαίσθητα δεδομένα

Η επεξεργασία δεδομένων κοινωνικής πρόνοιας και ερωτικής ζωής που περιέχονται σε έγγραφα απαγορεύεται χωρίς άδεια της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 7 σχετικά με την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων του Ν. 2472/97. Η πρόσβαση σε έγγραφα με ευαίσθητα δεδομένα χωρίς νόμιμο δικαίωμα παραπέμφθηκε στον Εισαγγελέα (21/2002).

Δεν επιτρέπεται να ανακοινωθούν στοιχεία που αφορούν δικαιούχους πολεμικών συντάξεων από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στην Ένωση Αναπήρων Πολέμου, διότι πρόκειται περί ευαίσθητων δεδομένων και τέτοιου είδους διαβίβαση, δεν αναφέρεται στις ρητές εξαιρέσεις του νόμου (39/2002).

Η Αρχή, σε ερώτημα του ΥΠΕΘΑ, έκρινε ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Ν. 2472/97 για τη χορήγηση από το Υπουργείο προς Βουλευτή (τρίτο) στοιχείων σχετικών με την απαλλαγή του υποκειμένου από τη στρατιωτική υποχρέωση, προκειμένου να βοηθηθεί το έργο δικαστικής διερεύνησης, αφού όταν μια υπόθεση ερευνάται ή πρόκειται να διερευνηθεί δικαστικώς, ο διενεργών την έρευνα δικαστικός λειτουργός δικαιούται κατά τους δικονομικούς κανόνες να λάβει γνώση οποιουδήποτε στοιχείου χωρίς ανάγκη παρεμβολής τρίτου (42/2002).

Χορηγήθηκε άδεια αρχείου ευαίσθητων δεδομένων (αρχείο προεπιλεγέντων υποψηφίων) στην Κοινοπραξία "ΑΝΩΣΗ-FREMANTLE" για την τηλεοπτική παραγωγή της εκπομπής "THE BAR" υπό τους ακόλουθους όρους:

(α) να διαγραφούν από το αρχείο τα δεδομένα που προέκυψαν από την απάντηση στην ερώτηση "Ποιο είναι κατά τη γνώμη σας το πιο σημαντικό πολιτικό ζήτημα στην Ελλάδα σήμερα",

(β) τα ιατρικά δεδομένα να τηρούνται ξεχωριστά από τα υπόλοιπα και αποκλειστικά από πρόσωπα που δεσμεύονται από το ιατρικό απόρρητο, και

(γ) το αρχείο να διατηρηθεί έως την ολοκλήρωση του τηλεοπτικού προγράμματος και μετά να καταστραφεί.

Επίσης, με την απόφασή της η Αρχή απηύθυνε σύσταση στον υπεύθυνο επεξεργασίας να περιορίσει τη διάρκεια τήρησης του αρχείου οπτικοακουστικού υλικού που αφορά τους προεπιλεγέντες υποψηφίους στην ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του προγράμματος (47/2002).

Επιτρέπεται η πρόσβαση ερευνητή-υποψήφιου διδάκτορα σε αρχειακό υλικό του Ειδικού Δικαστηρίου Δοσιλόγων που ανήκει στα Γενικά Αρχεία του Κράτους και πιθανόν περιλαμβάνει στοιχεία για πρόσωπα που είναι ακόμη εν ζωή, εφόσον αυτή είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή της επιστημονικής έρευνας και μόνο για το σκοπό αυτό (63/2002).

Η επεξεργασία από Β/βάθμια Υγειονομική Επιτροπή του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών του πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης τύπου Α΄, όπου περιγράφεται η πάθηση των υποψηφίων οδηγών, είναι αντίθετη με τον Ν. 2472/97 και πρέπει να διακοπεί. Η σχετική αναφορά στο αρχείο του Υπουργείου πρέπει να διαγραφεί (66/2002).

Νόμιμη η χορήγηση δεδομένων υγείας υποκειμένου προς τρίτο για την υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (80/2002).

Η φωτογραφική απεικόνιση προσώπου που πάσχει από ορισμένη ασθένεια σε ιατρικό σύγγραμμα, ιατρική ανακοίνωση ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, κατά τρόπο που δεν διασφαλίζεται η μη αναγνωρισιμότητά του, συνιστά παραβίαση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 2472/97 (95/2002).

Προστασία της προσωπικότητας

Το όνομα του προσώπου (κύριο όνομα και επώνυμο) αποτελεί το κύριο στοιχείο για την ταυτοποίησή του και συνάμα βασικό στοιχείο της προσωπικότητάς του. Υπό το πρίσμα αυτό, το όνομα συνιστά και προσωπικό δεδομένο, προστατευόμενο από τον Ν. 2472/97. Κατά συνέπεια, η καταχώριση του ονόματος σε αρχείο διαβατηρίων πρέπει να είναι ακριβής. Αν η μεταγραφή με λατινικά στοιχεία δεν ανταποκρίνεται στον τρόπο με τον οποίο το όνομα αποδιδόταν επί μακρόν, τότε υπάρχει ανακρίβεια του δεδομένου που καταχωρίζεται στο σχετικό αρχείο (85/2002).

Διασύνδεση αρχείων

Με σκοπό την κάλυψη της επιστρατευτικής παρακολούθησης, χορηγήθηκε άδεια διασύνδεσης του αρχείου επίταξης οχημάτων-μηχανημάτων του Γενικού Επιτελείου Στρατού με τα αρχεία των ιδιοκτητών οχημάτων, μηχανημάτων και γεωργικών μηχανημάτων των αρμοδίων Υπουργείων, υπό τους ακόλουθους όρους (43/2002):

α) Τα δεδομένα πρέπει να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών για τους οποίους τηρούνται, να είναι συναφή και πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας, να είναι ακριβή και εφόσον χρειάζεται να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

β) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από κάθε μορφή αθέμιτης επεξεργασίας.

γ) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να ενημερώσει τα υποκείμενα με ανακοίνωση δια του τύπου.

Νόμιμη η on-line διασύνδεση των αρχείων των Υπουργείων Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δημόσιας Τάξης και Οικονομικών, για το σκοπό της βεβαίωσης παραβάσεων των κατόχων οχημάτων και την είσπραξη των αναλογούντων προστίμων, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, αφού ο παραπάνω σκοπός αποτελεί έργο δημοσίου συμφέροντος και εκτελείται από δημόσια αρχή. Η διασύνδεση μπορεί να γίνεται υπό τους κάτωθι όρους (92/2002):

α) Να γίνει ενημέρωση των υποκειμένων μέσω του τύπου.

β) Κάθε φορά που γίνεται μια μεταβολή στα προσωπικά δεδομένα θα πρέπει να ενημερώνεται το υποκείμενο ότι οι μεταβολές θα διαβιβαστούν στα άλλα Υπουργεία. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να γίνεται όταν το υποκείμενο υποβάλλει τη σχετική αίτηση μεταβολής.

Διασυνοριακή ροή δεδομένων

Το Υπουργείο Εξωτερικών έλαβε την άδεια να διαβιβάσει στην Πρεσβεία της Αυστραλίας προσωπικά δεδομένα αλλοδαπών υπηκόων, αφού διαπιστώθηκε ότι η διαβίβαση των δεδομένων δεν επιφέρει βλάβη στα δικαιώματα των υποκειμένων και ότι ανταποκρίνεται στο ζωτικό τους συμφέρον να αναγνωριστούν ως πρόσφυγες, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του οικείου αλλοδαπού δικαίου (4/2002).

Αρμοδιότητα της Αρχής υπάρχει, σε περίπτωση διασυνοριακής ροής δεδομένων, μόνον όταν τα αιτούμενα στοιχεία που αφορούν προσωπικά δεδομένα προέρχονται από ορισμένο αρχείο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας του οποίου πρέπει να ζητήσει από την Αρχή άδεια διαβίβασής τους σε τρίτη χώρα (89/2002).

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης έλαβε από την Αρχή την άδεια να διαβιβάσει στη Γενική Εισαγγελία της Δημοκρατίας της Γεωργίας στοιχεία που αναφέρονται σε γεωργιανό υπήκοο για τον οποίο εκκρεμεί στη Γεωργία ένταλμα σύλληψης για ποινικά αδικήματα (97/2002).

Μέτρα ασφάλειας

Η Αρχή απηύθυνε σύσταση προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας του αρχείου υιοθεσιών του Δημοτικού Βρεφοκομείου Αθηνών για τη λήψη των κατωτέρω και κάθε άλλου αναγκαίου μέτρου, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται στο αρχείο.

α) Λόγω κακής κατάστασης του χειρόγραφου αρχείου (φθαρμένα βιβλία), μηχανογράφηση του αρχείου και λήψη μέτρων ώστε το αρχείο να είναι απρόσκοπτα λειτουργικό και μετά την ψηφιοποίησή του.

β) Ακόμα, λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου ασφαλείας τόσο κατά τη μετάπτωση από το χειρόγραφο σύστημα στο μηχανογραφημένο, όσο και κατά τη λειτουργία και χρήση του ψηφιοποιημένου αρχείου.

Στη σχετική προκήρυξη πρέπει να συμπεριληφθούν όροι αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων μετά και από σύμφωνη γνώμη της Αρχής (25/2002).

Νόμιμη η απενεργοποίηση από την εργοδότρια εταιρία του κωδικού πρόσβασης στον Η/Υ εργαζόμενου στο πλαίσιο λήψης μέτρων ασφάλειας των δεδομένων (57/2002).

Στις προϋποθέσεις νομιμότητας καταχώρισης στοιχείων εξαφανισθέντων ανηλίκων στο Διαδίκτυο από την ΕΛΑΣ περιλαμβάνεται και η σύνταξη και υποβολή κανονισμού και οδηγιών σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας που λαμβάνονται και τις διαδικασίες που ακολουθούνται (58/2002):

Δικαιώματα του υποκειμένου

Δικαίωμα ενημέρωσης

Η συλλογή και η αναφορά του ονοματεπωνύμου και της οικογενειακής κατάστασης των κατοίκων ενός χωριού σε

βιβλίο με θέμα τη ζωή των κατοίκων του χωριού δεν παραβιάζει τις διατάξεις του Ν. 2472/97, υπό την προϋπόθεση προηγούμενης γνωστοποίησης τήρησης του σχετικού αρχείου στην Αρχή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων (8/2002).

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης απηλλάγη από την υποχρέωση ενημέρωσης των λοιπών υποψηφίων σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης στα στοιχεία τους υποψηφίων των Σχολών της Ελληνικής Αστυνομίας που επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμα προσβολής των σχετικών αποφάσεων ή πινάκων, σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία (17/2002).

Η Αρχή απηύθυνε σύσταση σε όλους τους αρμόδιους φορείς του δημόσιου τομέα, σε κάθε προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού να γίνεται μνεία της δυνατότητας πρόσβασης των υποψηφίων στα στοιχεία των συνυποψηφίων τους (17/2002).

Εταιρίες παροχής υπηρεσιών διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας πρέπει να ενημερώνουν ατομικά τα υποκείμενα κατά το στάδιο της συλλογής στοιχείων, εφόσον τα στοιχεία της ταυτότητάς τους είναι γνωστά ή προκύπτουν από τα βιβλία δημοσιεύσεων των δικαστηρίων (26/2002).

Εταιρίες, αποδέκτες δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας, πρέπει πριν από τη συλλογή και γενικότερα την επεξεργασία δεδομένων των υποψηφίων αγοραστών τους και αφού έχουν λάβει τη συγκατάθεσή τους να τους ενημερώσουν για την πηγή των πληροφοριών τους (26/2002).

Πριν από τη λήψη ρητής συγκατάθεσης των πελατών για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων, με σκοπό την έκδοση "έξυπνης κάρτας" μέλους από εταιρεία πετρελαιοειδών, οι κάτοχοι της οποίας θα απολαμβάνουν ορισμένα προνόμια, πρέπει να προηγείται ενημέρωση για τους σκοπούς της επεξεργασίας (38/2002).

Το υποκείμενο των δεδομένων πρέπει να ενημερωθεί για την ανακοίνωση στοιχείων του, που αφορούν διοικητικές παραβάσεις, από Αστυνομικό Τμήμα σε ιδιώτη για να τα χρησιμοποιήσει για αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (40/2002).

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου που δημιουργείται από χρήση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης οφείλει να καθιστά απολύτως σαφές ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται (π.χ. με τοποθέτηση ευκρινών πινακίδων) (84/2002).

Δικαίωμα πρόσβασης

Η πρόσβαση σε αρχεία Μαιευτηρίου με σκοπό την αναζήτηση φυσικών γονέων, δεν αντίκειται στον νόμο, εφόσον προκύπτει σαφώς ότι ο αιτών/ούσα είναι τέκνο άγνωστων φυσικών γονέων (32/2002).

Υποχρέωση της Εμπορικής Τράπεζας να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης υπαλλήλου της στον υπηρεσιακό του φάκελο (65/2002).

Δικαίωμα αντίρρησης

Η ταυτότητα του κάθε προσώπου που είναι καταχωρισμένο στο Μητρώο του άρθρου 13 του Ν. 2472/97 προσδιορίζεται από το σύνολο των στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτό. Έτσι, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν παραβιάζει τον νόμο αν σε διαφημιστικές επιστολές τα στοιχεία των παραληπτών διαφοροποιούνται ως προς τη διεύθυνση σε σύγκριση με αυτά που περιέχονται στο ανωτέρω Μητρώο (6/2002).

Απερρίφθη αίτηση διαγραφής διαταγής πληρωμής από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών εξόφλησης συμπλήρωσε το οικονομικό δεδομένο της εκδοθείσας διαταγής πληρωμής με την ένδειξη "εξοφλήθηκε" (13/2002).

Η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. πρέπει να διαγράψει προσφεύγοντα από την κατάσταση των εκπροσώπων εταιρειών που εξέδωσαν ακάλυπτες επιταγές, εφόσον προκύψει ότι δεύτερη επιταγή, η οποία αντικατέστησε πρώτη σφραγισμένη ακάλυπτη επιταγή, εξοφλήθηκε (20/2002).

Μητρώο απόρρητων αρχείων

Δεν είναι νόμιμο αίτημα του ΣΔΟΕ να υπαχθεί το αρχείο του στο Μητρώο Απορρήτων Αρχείων στο οποίο υπάγονται μόνο τα αρχεία των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Δημοσίας Τάξης και της ΕΥΠ (113/2001).

Κυρώσεις

Η Αρχή αφού εξέτασε τη νομιμότητα τήρησης των αρχείων προσωπικών δεδομένων της εταιρία BBS ενόψει της τηλεοπτικής παραγωγής "BIG BROTHER" αποφάσισε: (α) την επιβολή προστίμου 25.000.000 δραχμών στην εταιρία BBS για τη μη έγκαιρη γνωστοποίηση στην Αρχή της επελθούσης μεταβολής στο πρόσωπο του υπεύθυνου επεξεργασίας του αρχείου συμμετεχόντων που είχε ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ελέγχου της Αρχής (με την από 17/8/2001 σύμβαση μεταξύ των εταιριών ENDEMOL και BBS, η τελευταία υποκαταστάθηκε στα δικαιώματα και υποχρεώσεις της πρώτης όσον αφορά τις εταιρίες ANTENNA και ENA PRODUCTIONS, καθώς επίσης και όσον αφορά τους συμμετέχοντες παίκτες), (β) την επιβολή προστίμου 10.000.000 δραχμών στην εταιρία BBS για τη μη έγκαιρη διαβίβαση στην Αρχή της σύμβασης που υπέγραψε με την εταιρία ENDEMOL με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ελέγχου της Αρχής, (γ) την επιβολή προστίμου 5.000.000 δραχμών στην εταιρία BBS για τη μη γνωστοποίηση στην Αρχή του αρχείου του μη μεταδιδόμενου οπτικοακουστικού υλικού, και (δ) την επιβολή στην εταιρία ENA PRODUCTIONS προστίμου 25.000.000 δραχμών για τη μη έγκαιρη γνωστοποίηση στην Αρχή της επελθούσης μεταβολής στο πρόσωπο του υπεύθυνου επεξεργασίας του αρχείου συμμετεχόντων, με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ελέγχου της Αρχής (2/2002).

Επιβολή προστίμου σε τράπεζα, επειδή υπάλληλός της ανακοίνωσε στοιχεία σχετικά με χρηματική οφειλή στον προϊστάμενο του οφειλέτη (69/2002).

Απερρίφθη αίτηση θεραπείας Μαιευτηρίου κατά αποφάσεως της Αρχής με την οποία του είχε επιβληθεί πρόστιμο για τη μη λήψη των αναγκαίων μέτρων ασφαλείας (74/2002).

Προειδοποίηση στον υπεύθυνο επεξεργασίας, διαχειριστή πολυκατοικίας, να μην αναρτά την κατάσταση των κοινόχρηστων δαπανών σε χώρο της πολυκατοικίας στον οποίο έχουν πρόσβαση εκτός των συνιδιοκτητών και τρίτα πρόσωπα επισκέπτες της πολυκατοικίας (75/2002).

Προειδοποίηση προς Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να απέχει από την καταχώριση στην ιστοσελίδα της ανακριβών προσωπικών δεδομένων (77/2002).

Πρόστιμο στις εταιρίες ΕΘΝΟΚΑΡΤΑ Α.Ε. και ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. για τη μη ενημέρωση υποκειμένου σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων του και την επεξεργασία ανακριβών δεδομένων αντίστοιχα (90/2002).

Τηλεπικοινωνιακός τομέας

Τηλεπικοινωνιακός τομέας - Ανίχνευση κακόβουλων κλήσεων

Σε εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 7 περ. α του Ν. 2774/97, ο συνδρομητής έχει το δικαίωμα να ζητήσει από εταιρίες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών τα στοιχεία εισερχόμενων κλήσεων (για κάθε κλήση τον αριθμό τηλεφώνου, την ημερομηνία, την ώρα και τη διάρκεια) με σκοπό την ανίχνευση κακόβουλων κλήσεων (23/2002).

Για την ανίχνευση κακόβουλων κλήσεων, συνδρομητής δικαιούται να λάβει γνώση όλων των εισερχομένων προς τον αριθμό του οποίου είναι συνδρομητής κλήσεων, ανεξάρτητα από το δίκτυο στο οποίο ανήκουν, το οποίο συνεπάγεται τη συνεργασία των τηλεπικοινωνιακών εταιριών για την επίτευξη του σκοπού της ανίχνευσης κακόβουλων κλήσεων. Στην περίπτωση που η συνεργασία αυτή δεν είναι εφικτή, ο συνδρομητής έχει το δικαίωμα να ζητήσει τα στοιχεία εισερχομένων κλήσεων από κάθε εταιρία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ακόμα και αν δεν είναι συνδρομητής σε αυτή (23/2002).

Δημόσιοι κατάλογοι - Ν. 2774/99

Για την υπαγωγή στην έννοια του δημοσίου καταλόγου του άρθρου 8 του Ν. 2774/99 δεν αρκεί η ύπαρξη ενός καταλόγου ονομάτων σε μια ιστοσελίδα "κάπου στο Διαδίκτυο" ή στον off-line κόσμο. Προϋποτίθεται ότι:

α) η συλλογή και καταχώριση του συνόλου των ονομάτων που συγκροτεί τον κατάλογο ανταποκρίνεται και αποσκοπεί στη λειτουργία της ενημέρωσης (είτε τρίτων είτε των περιεχομένων σε αυτό το σύνολο),

β) ο κατάλογος έχει συνταχθεί/καταρτιστεί γι' αυτόν το σκοπό, δηλαδή για να διατίθεται ως πηγή άντλησης πληροφοριών για την ταυτότητα των περιεχομένων σε αυτόν και όχι για εσωτερικούς οργανωτικούς σκοπούς ή ως εργαλείο για την παροχή υπηρεσιών σε συνδρομητές-πελάτες,

γ) τα επιμέρους στοιχεία μπορούν να επιτελέσουν αυτοτελώς τη λειτουργία της παροχής πληροφόρησης για την οποία έχει καταρτιστεί ο κατάλογος (προσδιορισμός ταυτότητας, όπως αυτούσια ηλεκτρονική διεύθυνση - και όχι κωδικός πρόσβασης),

δ) οι περιεχόμενοι στον κατάλογο συνδρομητές θα πρέπει -προκειμένου ακριβώς να μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους σε σχέση με τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο- να έχουν ενημερωθεί ή, τουλάχιστον, να είναι σαφές και προφανές ότι το εν λόγω σύνολο ονομάτων, κλπ. λειτουργεί ως δημόσιος κατάλογος.

Στη βάση των ανωτέρω, ο κατάλογος με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις στην ιστοσελίδα της ΟΤΕΝΕΤ δεν μπορεί να θεωρηθεί δημόσιος κατάλογος υπό την έννοια του άρθρου 8 του Ν. 2774/99. Αντίθετη ερμηνεία θα καθιστούσε δημόσιο κατάλογο οποιοδήποτε σύνολο-αρχείο ονομάτων βρίσκεται στο Διαδίκτυο, ανεξάρτητα από τον σκοπό συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων αυτών (19/2002).

Μη ζητηθείσες κλήσεις (Spamming)

Η αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων "για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς" είναι επιτρεπτή, στη βάση του άρθρου 9 του Ν. 2774/97, μόνο στην περίπτωση συνδρομητών που έχουν δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή τους. Η απαγόρευση καλύπτει όχι μόνο τους σκοπούς της απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών αλλά και κάθε είδους διαφημιστικό σκοπό. Προκρίνεται η ρητή συγκατάθεση, δηλαδή η λεγόμενη λύση opt-in, η οποία, σύμφωνα με το συνδυασμό των άρθρων 2 α του Ν. 2472/97 και 2 του Ν. 2774/99, δεν μπορεί να είναι τεκμαιρόμενη ή σιωπηρή, αλλά ρητή, ειδική, εν πλήρη επιγνώσει και πρέπει να προηγείται πληροφόρηση (19/2002).

Η αποστολή μη ζητηθέντος μηνύματος από κάτοχο ιστοσελίδας με περιεχόμενο ανακοίνωση των θεμάτων "διαδικτυακής εφημερίδας" και την πρόσκληση επίσκεψης της συγκεκριμένης ιστοσελίδας συνιστά παράνομη επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 2774/99, εφόσον τα υποκείμενα δεν είχαν δώσει προηγουμένως ρητή συγκατάθεση (19/2002).

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ως Αρχή Ελέγχου του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Schengen

Με τον Ν. 2514/97 κυρώθηκαν και ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη η Συμφωνία Schengen και η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen (ΣΕΣ) με τις οποίες καταργούνται οι έλεγχοι και οι διατυπώσεις στα κοινά σύνορα μεταξύ των συμβαλλομένων κρατών (εσωτερικά σύνορα) και δημιουργείται ένας ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος διακίνησης προσώπων και αγαθών.

Για την ασφάλεια του αποκαλούμενου "χώρου Schengen" η Σύμβαση ρυθμίζει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου των κοινών εξωτερικών συνόρων. Προς υποστήριξη των διαδικασιών αυτών η Σύμβαση θεσμοθετεί το Σύστημα Πληροφοριών Schengen (SIS), δηλαδή ένα κοινό σύστημα πληροφοριών στο οποίο κάθε κράτος μέλος καταχωρίζει, μέσω του Εθνικού Τμήματος SIS, πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα (συνήθως διαβατήρια) και τραπεζογραμμάτια.

Ως εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών σε σχέση με τις πολλαπλές δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Schengen, η Σύμβαση, σε αντιστάθμισμα, αφενός μεν προβλέπει αυστηρές προϋποθέσεις για τον τρόπο συλλογής, το είδος των δεδομένων και το χρόνο τήρησης των καταχωρίσεων, θεσμοθετώντας συγκεκριμένα δικαιώματα για τα υποκείμενα των δεδομένων, αφετέρου δε θέτει ως προαπαιτούμενο της θέσης της σε ισχύ στα κράτη μέλη, τον ορισμό μιας ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου, αρμόδιας να διερευνά αν από την επεξεργασία και χρήση των δεδομένων δεν προσβάλλονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων προσώπων (άρθρο 114 ΣΕΣ). Τις αρμοδιότητες αυτές έχει επωμισθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

Άδεια λειτουργίας του Εθνικού Τμήματος SIS

Κατά το άρθρο 114 ΣΕΣ, ο έλεγχος στο Εθνικό Τμήμα SIS ασκείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του συμβαλλόμενου μέρους. Για το λόγο αυτό, για τη λειτουργία του αρχείου του Εθνικού Τμήματος του SIS απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2472/97, άδεια της Αρχής για τη συλλογή και επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένων που περιέχονται στο προαναφερόμενο αρχείο.

Η άδεια την οποία είχε χορηγήσει η Αρχή έληξε την 31-12-2001 και, προκειμένου να ανανεωθεί, ομάδα ελεγκτών -στο πλαίσιο άσκησης των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της Αρχής- πραγματοποίησε έλεγχο στην έδρα του Γραφείου SIRENE, στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, καθώς και στη

Διεύθυνση Πληροφορικής του ίδιου Υπουργείου, όπου είναι εγκατεστημένοι οι κεντρικοί υπολογιστές του συστήματος και το τμήμα ανάπτυξης εφαρμογών του ίδιου συστήματος.

Η Αρχή κατά τη διενέργεια του ελέγχου επικεντρώθηκε σε διάφορα ζητήματα, μεταξύ των οποίων ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στα θέματα (1) της ασφάλειας του Συστήματος και (2) της εν γένει νομιμότητας των καταχωρίσεων.

Πέραν αυτών την Αρχή απασχολούν ιδιαιτέρως το ζήτημα της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων των υποκειμένων και τα προβλήματα που προκαλεί η λεγόμενη "ιδιοποίηση" δεδομένων. Τα ζητήματα αυτά, λόγω της γενικότερης σημασίας τους, θα εκτεθούν σε ιδιαίτερα κεφάλαια.

Ασφάλεια του Συστήματος

Ως προς την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος, από τον έλεγχο διαπιστώθηκε συμμόρφωση του υπεύθυνου επεξεργασίας προς τις υποδείξεις της Αρχής, έτσι όπως αυτές διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια των ελέγχων των προηγούμενων ετών. Εκτιμάται ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης στον τομέα της ασφάλειας και έγιναν συγκεκριμένες υποδείξεις.

Νομιμότητα των καταχωρίσεων

Οι καταχωρίσεις στο SIS υπόκεινται στους κανόνες της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen και ειδικότερα στη διάταξη του άρθρου 105, το οποίο όμως λόγω της γενικότητάς του υποχωρεί και εφαρμόζεται η ειδικότερη ρύθμιση του ελληνικού νόμου (άρθρο 4 παρ.1 Ν. 2472/97), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 παρ.1 και 2 ΣΕΣ. Συγκεκριμένα, τα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο Εθνικό Τμήμα SIS (N-SIS), ανεξαρτήτως της συγκαταθέσεως του υποκειμένου (άρθρο 5 παρ. 2 δ Ν. 2472/97) πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. Τη νομιμότητα των καταχωρίσεων στο N-SIS πρέπει να ελέγχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου. Ο έλεγχος αυτός της νομιμότητας αφορά την ίδια τη συλλογή, καταχώριση και, εν γένει, επεξεργασία δεδομένων στην οποία προβαίνει ο εκτελών την επεξεργασία. Για να γίνεται νόμιμα η καταχώριση αυτή πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της συμβάσεως και ιδίως αυτές των άρθρων 94-101, αλλά προπάντων του άρθρου 4 του 2472/97. Αφορά δε το σύνολο των καταχωρίσεων και όχι μόνο αυτές του άρθρου 95. Σημειώνεται ότι η νομιμότητα πρέπει να ελέγχεται από το καταχωρούν μέλος σύμφωνα με το άρθρο 105 ΣΕΣ αλλά και σύμφωνα με το άρθρο 5 της Σύμβασης 108/28-1-1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τη Σύσταση R (87) 15 /17-9-1987 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση των προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα. Το νόμιμο της εγγραφής του περιεχομένου αυτής στο N-SIS θα πρέπει να ελέγχεται, ώστε να είναι βέβαιο ότι η συγκεκριμένη εγγραφή είναι ακριβής μεταφορά της εντολής και τα προσωπικά δεδομένα εγγράφονται νόμιμα στο SIS σύμφωνα με τα άρθρα της Συνθήκης. Η βασική αρχή όμως του Ν. 2472/97, όπως αυτή εμφανίζεται στο άρθρο 4 παρ. 1, είναι δεσμευτική και για την περίπτωση του υπεύθυνου επεξεργασίας του N-SIS.

Ανεξάρτητα από τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που ασκεί η Αρχή, έχουν τοποθετηθεί με απόσπαση, βάσει του άρθρου 21 παρ. 4 του Ν. 2521/97, δύο δικαστικοί λειτουργοί (μία Εισαγγελέας Πρωτοδικών και μία Πρόεδρος Πρωτοδικών) στα γραφεία του SIRENE, με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας των καταχωρίσεων στο Εθνικό Τμήμα SIS. Η παρουσία των δικαστικών λειτουργών που σκοπό έχει την επικουρία και συμμετοχή στον έλεγχο της νομιμότητας κάθε καταχωρίσεως εκτιμάται ως θετική από την Αρχή.

Συμπεράσματα του ελέγχου στο Εθνικό Τμήμα SIS

Η Αρχή διαπιστώνει ότι, αν και έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες βελτίωσης της ασφάλειας του Εθνικού Τμήματος του SIS, πολλά από τα προβλήματα που είχαν επισημανθεί στην έκθεση του περασμένου έτους εξακολουθούν να υφίστανται.

Συγκεκριμένα, τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετώπισε η Αρχή ως Αρχή Ελέγχου Schengen κατά την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων είναι τα εξής:

- Σε πολλές περιπτώσεις το ελληνικό Γραφείο SIRENE καθυστερεί ιδιαίτερα να διαβιβάσει στην Αρχή τις αιτούμενες πληροφορίες. Προβάλλονται λόγοι εσωτερικής γραφειοκρατίας, ενώ είναι σαφές ότι το Γραφείο SIRENE έχει αυτόματη (on-line) πρόσβαση στο αρχείο του SIS.
- Σε πολλές περιπτώσεις, οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες δεν είναι πλήρεις, υπό την έννοια ότι είτε δεν περιλαμβάνουν το σύνολο των αιτούμενων πληροφοριών είτε δεν περιέχουν επαρκή αιτιολόγηση των λόγων που οδήγησαν στην καταχώριση. Κρίνεται ότι στις σχετικές απαντήσεις θα έπρεπε να περιλαμβάνεται αναλυτική αναφορά στα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούν την καταχώριση και να επισυνάπτονται οι σχετικές διοικητικές ή δικαστικές αποφάσεις ή εισαγγελικές παραγγελίες ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος της νομιμότητας εκ μέρους της Αρχής.
- Παρατηρείται καθυστέρηση στη διόρθωση των δεδομένων, όταν η Αρχή προβαίνει σε σχετικό αίτημα.
- Η Αρχή θεωρεί ότι το Εθνικό Τμήμα του SIS επιδεικνύει ιδιαίτερη αυστηρότητα όσον αφορά την καταχώριση αλλοδαπών πολιτών στο SIS. Κρίνεται ότι περιπτώσεις απόρριψης αίτησης ασύλου ή απλής παράνομης εισόδου στη χώρα, όταν δεν συνδέονται με εγκληματική συμπεριφορά, πρέπει να σταθμίζονται με διαφορετικό τρόπο από περιπτώσεις ύπαρξης καταδικαστικής απόφασης, εισαγγελικού εντάλματος ή γενικότερα εγκληματικής συμπεριφοράς. Η ευκολία με την οποία καταχωρίζονται περιπτώσεις της πρώτης κατηγορίας έχει συχνά σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση καταστάσεων ανισότητας και κοινωνικής αδικίας.

Δικαίωμα Πρόσβασης των Υποκειμένων

Γενικά

Την Αρχή έχει απασχολήσει κατ' επανάληψιν το ζήτημα της απευθείας πρόσβασης των υποκειμένων στα καταχωρισμένα στο N-SIS προσωπικά δεδομένα που τα αφορούν. Βάσει του άρθρου 109 ΣΕΣ "(1) το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που το αφορούν και τα οποία είναι καταχωρισμένα σε αρχείο στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν ασκείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του Συμβαλλομένου Μέρους, στην επικράτεια του οποίου αυτό ασκεί το δικαίωμα προσβάσεως. Εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, η εθνική αρχή

ελέγχου του άρθρου 114 παρ. 1 αποφασίζει αν και με ποια διαδικασία ανακοινώνονται οι πληροφορίες. (...) (2) Η ανακοίνωση πληροφοριών προς τον ενδιαφερόμενο αποκλείεται να είναι ικανή να βλάψει την εκτέλεση του νόμιμου έργου σε συνάρτηση με την καταχώριση ή για τους λόγους προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων".

Κατά συνέπεια είναι δυνατόν κάθε άτομο, το οποίο είναι καταχωρισμένο στο SIS, να ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την καταχώριση αυτή. Τις πληροφορίες αυτές μπορεί να λαμβάνει και απευθείας από το Υ.Δ.Τ., ως υπεύθυνο επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, διότι τούτο δεν απαγορεύεται από το εθνικό μας δίκαιο. Αντιθέτως στο άρθρο 12 παρ. 5 του Ν. 2472/97 προβλέπεται και ειδική διαδικασία, η οποία αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα, βάσει της οποίας είναι δυνατόν να μην ανακοινωθούν απευθείας δεδομένα εφόσον τούτα αφορούν την εθνική ασφάλεια ή τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Παράλληλα, η Αρχή είναι αρμόδια βάσει του άρθρου 114 παρ. 2 ΣΕΣ να διερευνά τα δεδομένα που αφορούν κάθε άτομο, αυτή όμως η αρμοδιότητά της δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωσή του έναντι του υποκειμένου.

Κάθε άτομο, τα στοιχεία του οποίου έχουν καταχωρισθεί ή θεωρεί ότι έχουν καταχωρισθεί στο SIS, μπορεί να απευθυνθεί στο Υ.Δ.Τ., προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα αντίρρησης και να ζητήσει τη διόρθωση ή διαγραφή των δεδομένων, εφόσον η καταχώρισή τους δεν πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης. Εάν τα δικαιώματα αυτά δεν ικανοποιηθούν μέσα σε χρονικό διάστημα 15 ημερών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 του Ν. 2472/97, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να προσφύγει στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Η Αρχή ασκώντας την ελεγκτική της αρμοδιότητα μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση ή διαγραφή καταχωρίσεων που έγιναν από το ελληνικό τμήμα του SIS και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σχετική καταχώριση έχει γίνει από εθνικό τμήμα του SIS άλλου συμβαλλόμενου μέρους, να παραπέμψει την υπόθεση στην αντίστοιχη αρχή ελέγχου του συμβαλλομένου αυτού. Πέραν αυτών, η Αρχή μετέχει με εκπρόσωπό της στις συνεδριάσεις της Κοινής Αρχής Ελέγχου Schengen που λαμβάνουν χώρα μία φορά το μήνα στις Βρυξέλλες και έχουν στόχο την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων των εθνικών αρχών ελέγχου καθώς και την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.

Στατιστικά στοιχεία

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αυξητική τάση που ακολουθεί ο αριθμός των πολιτών που προσφεύγουν στην Αρχή για το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα του Συστήματος Πληροφοριών Schengen που τους αφορούν. Συγκεκριμένα, μέχρι το τέλος του 1999 η Αρχή είχε δεχτεί συνολικά 309 αιτήσεις για το ζήτημα αυτό. Το έτος 2000 υποβλήθηκαν στην Αρχή 128 νέες αιτήσεις, το έτος 2001 υποβλήθηκαν 271 αιτήσεις, ενώ το έτος 2002 ο αριθμός των αιτήσεων έφθασε τις 293.

Ανάλυση των 293 αυτών προσφυγών του έτους 2002 δείχνει ότι προέρχονται από πολίτες 26 διαφορετικών χωρών. Στην πλειοψηφία τους οι προσφεύγοντες είναι υπήκοοι Ρουμανίας (53,92% έναντι 41% το 2001), Αλβανίας (12,63% έναντι 28% το 2001) και Βουλγαρίας (5,46% έναντι 5% το 2001) και ακολουθούν οι υπήκοοι Ρωσίας (5,12%) και Μολδαβίας (4,44%), ενώ για ένα ποσοστό της τάξεως του 3,75% (11 αιτήσεις) δεν υπάρχει καταγεγραμμένη υπηκοότητα. Οι Έλληνες πολίτες που προσέφυγαν είναι ελάχιστοι (1,71% έναντι 2% το 2001).

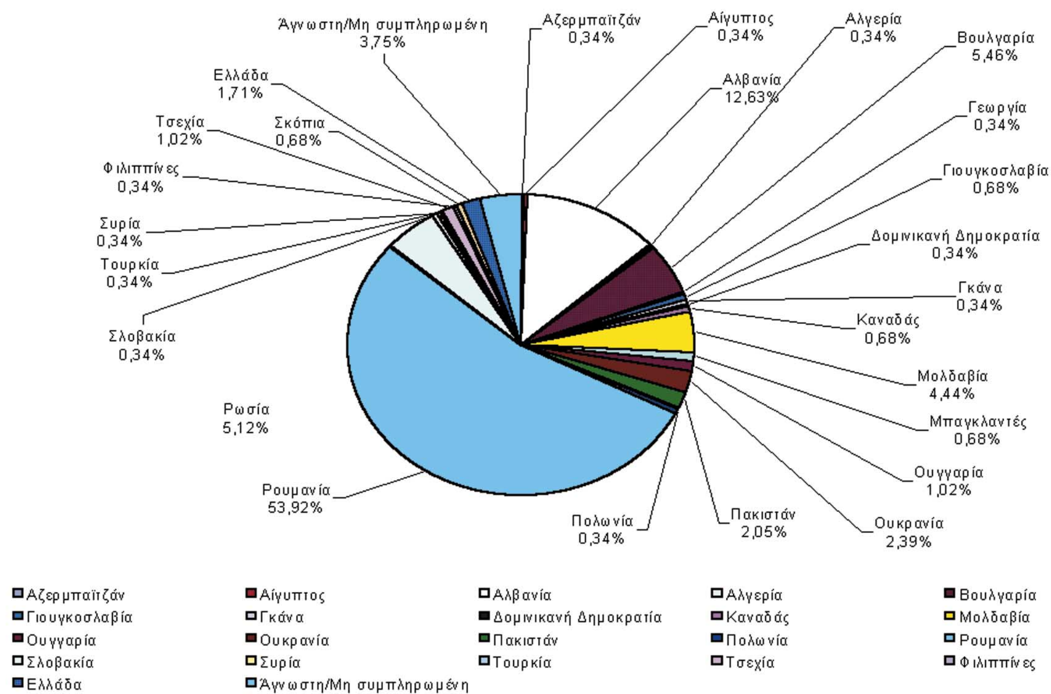
Από τις 293 αυτές αιτήσεις εντός του 2002 διεκπεραιώθηκαν οι 235 (ποσοστό 80%). Από αυτές, για τις 111 δεν διαπιστώθηκε καταχώριση και για τις 124 διαπιστώθηκε καταχώριση. Από τις 124 καταχωρίσεις διαγράφηκαν ύστερα από ενέργειες της Αρχής οι 12, σε 13 περιπτώσεις απορρίφθηκε το αίτημα διαγραφής, ενώ οι υπόλοιπες 99 καταχωρίσεις κρίθηκαν νόμιμες και ενημερώθηκαν σχετικά οι ενδιαφερόμενοι.

Όσον αφορά τη χώρα προέλευσης της καταχώρισης, το μεγαλύτερο ποσοστό των αιτήσεων αφορούσαν καταχωρίσεις που έχουν γίνει από την Ελλάδα (38,23%), ενώ ακολουθούν η Ιταλία (3,41%) και η Γερμανία (1,71%), χώρες με ιδιαίτερα αυξημένο το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης.

Στατιστικά Υποθέσεων Sirene

Αιτήσεις ανά χώρα προέλευσης

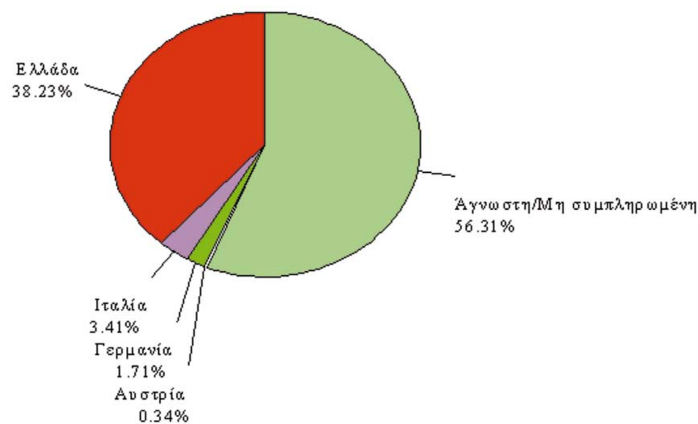
Κωδικός Χώρας	Χώρα Προέλευσης	Αιτήσεις SIRENE	% επί συνόλου
A005	Αζερμπαϊτζάν	1	0,34%
A006	Αίγυπτος	1	0,34%
A010	Αλβανία	37	12,63%
A011	Αλγερία	1	0,34%
A024	Βουλγαρία	16	5,46%
A026	Γεωργία	1	0,34%
A027	Γιουγκοσλαβία	2	0,68%
A030	Γκάνα	1	0,34%
A036	Δομινικανή Δημοκρατία	1	0,34%
A059	Καναδάς	2	0,68%
A099	Μολδαβία	13	4,44%
A101	Μπαγκλαντές	2	0,68%
A126	Ουγγαρία	3	1,02%
A129	Ουκρανία	7	2,39%
A131	Πακιστάν	6	2,05%
A137	Πολωνία	1	0,34%
A141	Ρουμανία	158	53,92%
A142	Ρωσία	15	5,12%
A150	Σλοβακία	1	0,34%
A157	Συρία	1	0,34%
A166	Τουρκία	1	0,34%
A170	Τσεχία	3	1,02%
A173	Φιλιππίνες	1	0,34%
A180	Σκόπια	2	0,68%
E001	Ελλάδα	5	1,71%
Άγνωστη / Μη συμπληρωμένη		11	3,75%
Σύνολα:	26	293	100.00%

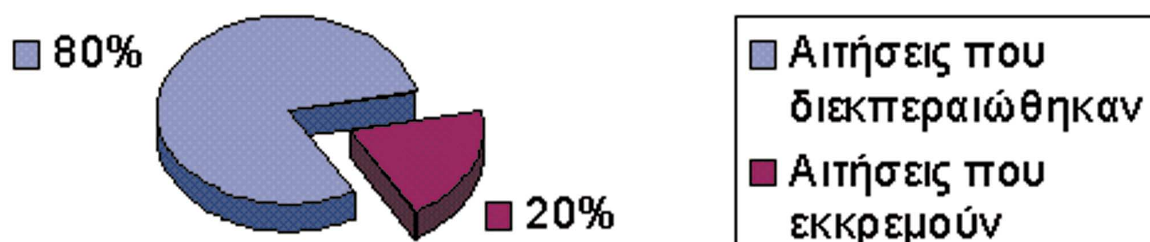
Στατιστικά Υποθέσεων Sirene

Αιτήσεις ανά χώρα καταχώρισης

Κωδικός Χώρας	Χώρα Καταχώρισης	Αιτήσεις SIRENE	% επί συνόλου
E001	Ελλάδα	112	38.23%
E002	Ιταλία	10	3.41%
E004	Γερμανία	5	1.71%
E011	Αυστρία	1	0.34%
	Άγνωστη/Μη συμπληρωμένη	165	56.31%
Σύνολα:	5	293	100.00%

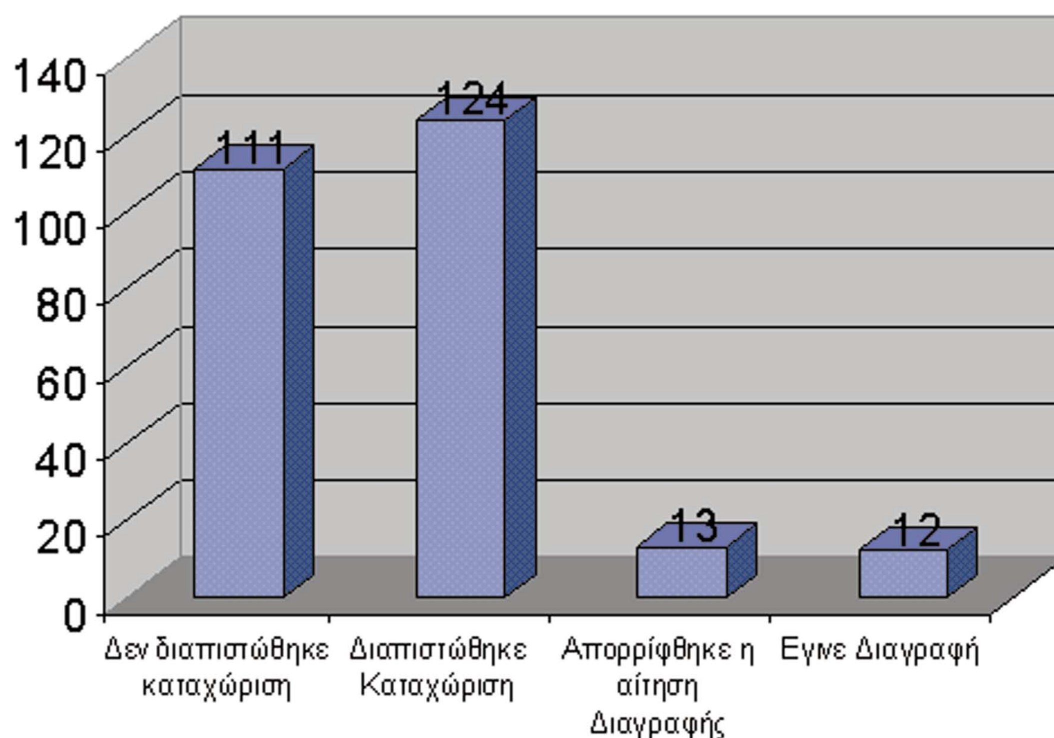

Κατατεθείσες Αιτήσεις Sirene	Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	Αιτήσεις που εκκρεμούν
293	235	58

Έκβαση Αιτήσεων Sirene που διεκπεραιώθηκαν

Δεν διαπιστώθηκε καταχώριση	Διαπιστώθηκε καταχώριση	Απορρίφθηκε η αίτηση Διαγραφής	Έγινε Διαγραφή
111	123	13	12

Νομολογία

Από το σύνολο των παραπάνω διεκπεραιωμένων προσφυγών, η Αρχή κατέληξε σε έκδοση αποφάσεως σε 6 περιπτώσεις. Εξ αυτών οι 4 αφορούσαν αίτηση διαγραφής από το SIS, ενώ 2 αφορούσαν γενικότερα ζητήματα εφαρμογής του συστήματος Schengen.

Διαγραφή από το SIS

1) Στην απόφαση αρ. 15/2002 η Αρχή έκρινε ότι είναι άκυρη η καταχώριση αλλοδαπού στο SIS, η οποία διετάχθη με δικαστική απόφαση, εφόσον η απόφαση αυτή εξαφανίστηκε ως προς όλες τις διατάξεις της με εφετειακή απόφαση.

2) Στην απόφαση αρ. 49/2002 η Αρχή έκρινε ότι είναι άκυρη η καταχώριση αλλοδαπού στο SIS, επειδή, όπως αποδείχθηκε, η διοικητική πράξη με την οποία διετάχθη η καταχώριση ανέφερε στοιχεία που δεν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα, δηλαδή, ότι ο αλλοδαπός "εισήλθε στην Ελλάδα σε άγνωστη ημεροχρονολογία λάθρα και συνελήφθη την 24-2-2001", ενώ ο ίδιος κατείχε νόμιμο διαβατήριο με θεώρηση ισχύος από 6-2-2001 έως 30-3-2001.

3) Στην απόφαση αρ. 61/2002 η Αρχή έκρινε ότι δεν είναι νόμιμη η άρνηση της Διεύθυνσης Αλλοδαπών να διαγράψει αλλοδαπή από το SIS, παρά την ύπαρξη σχετικής αθωωτικής δικαστικής απόφασης, λόγω πιθανολόγησης της εικονικότητας του γάμου της με έλληνα υπήκοο.

4) Στην απόφαση αρ. 93/2002 η Αρχή έκρινε ότι είναι άκυρη η καταχώριση αλλοδαπού στο SIS, εφόσον αυτός κατέχει νόμιμα άδεια παραμονής που του χορηγήθηκε βάσει των διατάξεων του Ν. 2910/2001. Πράγματι το άρθρο 66 παρ. 9 του Ν. 2910/2001 ορίζει ότι "η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο". Η Αρχή έκρινε ότι "σκοπός της διατάξεως αυτής είναι η βούληση του Έλληνα νομοθέτη να νομιμοποιήσει όλους τους αλλοδαπούς οι οποίοι έχουν καταχωρισθεί ως ανεπιθύμητοι στον σχετικό κατάλογο για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, εφόσον ο λόγος στον οποίο στηρίζεται η καταχώριση αναφέρεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της άδειας παραμονής που εκδόθηκε σύμφωνα με το Ν.2910/2001. Το όργανο που αποφάσισε την απέλαση είναι αδιάφορο για το νομοθέτη, ο οποίος ρητώς μεν αναφέρθηκε στη διοικητική απέλαση αλλά συμπεριέλαβε και κάθε άλλη Αρχή που διέταξε την απέλαση. Και είναι μεν αλήθεια ότι ο νομοθέτης αντί της έκφρασης 'ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία' θα έπρεπε να θέσει τη φράση 'ή δικαστικής απέλασης' αλλά απ' αυτό δεν μπορεί να εξαχθεί συμπέρασμα ότι εξαιρέθηκε η δικαστική απέλαση η ανάκληση της οποίας παρέμεινε στην αρμοδιότητα και ευχέρεια του Υπουργού της Δικαιοσύνης. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από το ότι οι απελάσεις αλλοδαπών είναι διοικητικές ή δικαστικές. Δεν υπάρχει άλλου είδους απέλαση στην οποία θα μπορούσε να αποδοθεί ο όρος 'οποιαδήποτε άλλη αιτία'. Επομένως, με το άρθρο 21 παρ. 6 του Ν.3013/2002 τροποποιήθηκε το άρθρο 99 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα και ήδη η απέλαση που διατάχθηκε με δικαστική απόφαση, υπό τον απαραίτητο και αυτονόητο όρο ότι το αδίκημα συνίσταται σε παράνομη είσοδο και παραμονή αλλοδαπού στην Ελλάδα, υπάγεται στην παραπάνω απλή διαδικασία και η συνέπεια αυτής, καταχώριση στον κατάλογο των ανεπιθύμητων δεν συνεπάγεται έναντι του αλλοδαπού οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα, επέρχεται δε αυτοδικαίως διαγραφή από τον κατάλογο εφόσον συντρέχουν οι αναφερόμενοι στο νόμο ουσιαστικοί όροι (μεταγενέστερης της καταχώρισης λήψη άδειας παραμονής του άρθρου 66 παρ. 1 του Ν.2910/2001)".

Ζητήματα εφαρμογής του συστήματος Schengen

1) Με τη με αρ. 27/2002 απόφαση η Αρχή αποφάνθηκε επί του ερωτήματος του Γραφείου SIRENE σχετικά με την καταστροφή φακέλων διεθνώς διωκομένων προσώπων, που τηρούνται συμβατικά (όχι ηλεκτρονικά) στο Γραφείο SIRENE, μετά τη διαγραφή από το SIS των αντίστοιχων καταχωρίσεων. Η Αρχή έκρινε ότι βάσει της διάταξης του άρθρου 112 παρ. 1 ΣΕΣ, σύμφωνα με την οποία "τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταχωρισθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν για την αναζήτηση προσώπων διατηρούνται μόνο όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού" σε συνδυασμό με τη διάταξη του Κεφ. 2 (Η οργάνωση των Γραφείων SIRENE) παρ. 2.1.3 (Η αρχειοθέτηση των πληροφοριών) του Εγχειριδίου SIRENE, σύμφωνα με την οποία "οι συμπληρωματικές πληροφορίες επιβάλλεται να μη διατηρούνται, στο μέτρο του δυνατού, στο επίπεδο SIRENE, μετά τη διαγραφή της αντίστοιχης καταχώρισης SIS", οι σχετικοί φάκελοι δεν έχουν λόγο ύπαρξης και πρέπει να καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας.

2) Με τη με αρ. 54/2002 απόφαση η Αρχή, μετά από σχετικό ερώτημα της Διεύθυνσης Αλλοδαπών, αποφάσισε να παραπέμψει στην ΚΑΕ Σένγκεν το ερώτημα σχετικά με το χρόνο τήρησης των δεδομένων που καταχωρίζονται στο SIS βάσει του άρθρου 96 ΣΕΣ (βλ. παρακάτω υπό ε 1).

"Ιδιοποίηση" δεδομένων

Μεγάλος αριθμός αιτήσεων αφορά επίσης περιπτώσεις ταυτοπροσωπίας, κατά τις οποίες ο αιτών υπήρξε θύμα κλοπής ή απώλειας του διαβατηρίου του το οποίο χρησιμοποιήθηκε παράνομα από τρίτον. Στις περιπτώσεις αυτές υφίσταται καταχώριση με τα στοιχεία του αιτούντος η οποία αφορά όμως άλλο πρόσωπο. Για τη διαπίστωση της ταυτοπροσωπίας χρησιμοποιείται, με παρέμβαση της Αρχής, η μέθοδος της αντιπαραβολής των δακτυλικών αποτυπωμάτων του αιτούντος με αυτά που τηρούνται στη σχετική καταχώριση και αφορούν το πρόσωπο που έκανε παράνομη χρήση του κλαπέντος ή απολεσθέντος διαβατηρίου.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου του N-SIS διαπιστώθηκε η ανάγκη ρύθμισης της περιπτώσεως σφετερισμού στοιχείων της ταυτότητας φυσικών προσώπων, π.χ. μέσω της κλοπής και ιδιοποίησης διαβατηρίων, η οποία προκαλεί προβλήματα στη φυσιολογική εξέλιξη της μετακίνησης των προσώπων αυτών σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες αλλά και προσβάλλει την προσωπικότητα.

Τούτο αποτελεί ένα πρόβλημα, το οποίο φυσιολογικά θα έπρεπε να επιλύεται με διαγραφή των προσωπικών αυτών δεδομένων από το SIS αμέσως μετά τη διαπίστωση

ότι ο πραγματικός ιδιοκτήτης των δεδομένων αυτών δεν είναι ο ίδιος με το καταχωρισμένο πρόσωπο. Με το με αρ. SCH/C (99) 21/1-3-1999 έγγραφο κοινοποιήθηκε στην Αρχή η "Έκθεση της Επιτροπής Προσανατολισμού SIS προς την Κεντρική Ομάδα" με θέμα τη με αρ. 98/2 Γνωμοδότηση της Κοινής Αρχής Ελέγχου σχετικά με την καταχώριση ατόμων στο SIS των οποίων τα στοιχεία ταυτότητας έχουν αποτελέσει αντικείμενο σφετερισμού. Από τη σχετική γνωμοδότηση προκύπτει ότι για λόγους ασφαλείας δεν θα πρέπει να διαγράφονται οι καταχωρίσεις των προσώπων των οποίων τα στοιχεία της ταυτότητας αποτέλεσαν αντικείμενο σφετερισμού. Το ζήτημα της διαγραφής πρέπει να εξετάζεται ανά περίπτωση με αίτημα του νόμιμου δικαιούχου. Ως μεταβατική και μερική επί του παρόντος λύση του προβλήματος, δύο κράτη (Ολλανδία και Γερμανία), τηρουμένης της εθνικής τους νομοθεσίας, χορηγούν βεβαίωση στον νόμιμο δικαιούχο με την οποία πιστοποιείται η πραγματική ταυτότητά του. Το Υ.Δ.Τ. είναι το κατ' εξοχήν αρμόδιο να κινήσει τις διαδικασίες, επικουρούμενο από την Αρχή, η οποία θα πληροφορηθεί τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσθηκε το ζήτημα της εκδόσεως ειδικής βεβαίωσης με διεθνή ισχύ από τα δύο προαναφερθέντα κράτη (Ολλανδία και Γερμανία).

Γ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 απαιτείται άδεια της Αρχής για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου. Το άρθρο 8 καθιερώνει σύστημα προηγούμενης άδειας της Αρχής σε περιπτώσεις διασύνδεσης αρχείων, όταν ένα από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή αν η διασύνδεση έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή αν, για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού. Ακόμα, το άρθρο 9 που ρυθμίζει τη διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων προβλέπει προηγούμενη άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

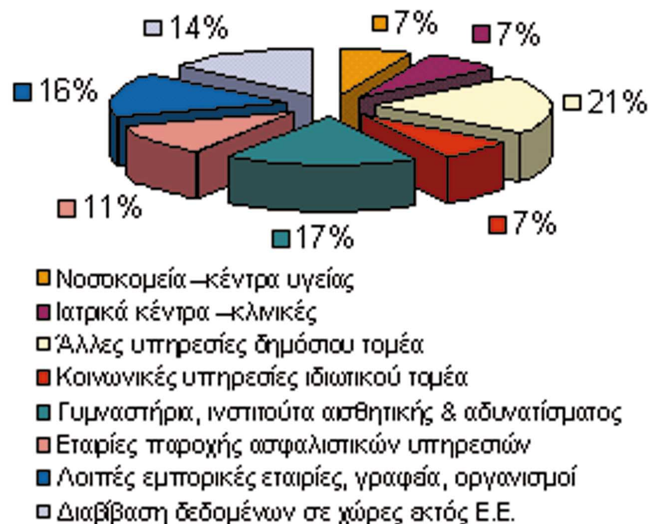
Στα πλαίσια της διαδικασίας έκδοσης αδειών για τη λειτουργία αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε τον έλεγχο του μεγαλύτερου όγκου των αιτήσεων από οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και προχώρησε, με βάση ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, στην κατά προτεραιότητα υποβολή τους στην ολομέλειά της.

Η επιτροπή, που συστήθηκε τον Ιούνιο του 2000, εξέτασε για το έτος 2002, 69 αιτήσεις χορήγησης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα και 13 αιτήσεις χορήγησης άδειας διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. Από τις αιτήσεις αυτές 74 κατέληξαν στη χορήγηση άδειας ενώ 8 από αυτές εκκρεμούν είτε γιατί δόθηκε εντολή ελέγχου είτε γιατί ζητήθηκαν περισσότερες διευκρινίσεις από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Οι αιτήσεις για λήψη άδειας κατηγοριοποιήθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Αριθμός αδειών που εκδόθηκαν από την Αρχή
το έτος 2002

Κατηγορία	Πλήθος
Νοσοκομεία -κέντρα υγείας	5
Ιατρικά κέντρα -κλινικές	5
Άλλες υπηρεσίες δημόσιου τομέα	16
Κοινωνικές υπηρεσίες ιδιωτικού τομέα	5
Γυμναστήρια, ινστιτούτα αισθητικής και αδυνατίσματος	13
Εταιρίες Παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών	8
Λοιπές εμπορικές εταιρίες, γραφεία, οργανισμοί	12
Διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε.	10

Η ακόλουθη γραφική παράσταση απεικονίζει τα παραπάνω στοιχεία σε διαγραμματική μορφή.

Κατηγορίες υπεύθυνων επεξεργασίας που κατέθεσαν αίτηση άδειας αρχείου και εξετάσθηκε από την Αρχή

Για την παραλαβή των αδειών που χορηγήθηκαν καταβλήθηκαν από τους υπεύθυνους επεξεργασίας 9.400 ευρώ υπέρ του Δημοσίου. Η επιτροπή εξέτασε τις παραπάνω αιτήσεις χορήγησης άδειας και εξέδωσε άδειες λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα θέτοντας παράλληλα όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων, ενώ απηύθυνε υποδείξεις και συστάσεις προς τους υπευθύνους σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας. Ο όροι αυτοί υπαγορεύουν ότι μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας θα πρέπει:

Α) να εφαρμοσθούν τα αντίμετρα ασφάλειας που περιγράφονται στη βασική πολιτική ασφάλειας που προτείνει η Αρχή.

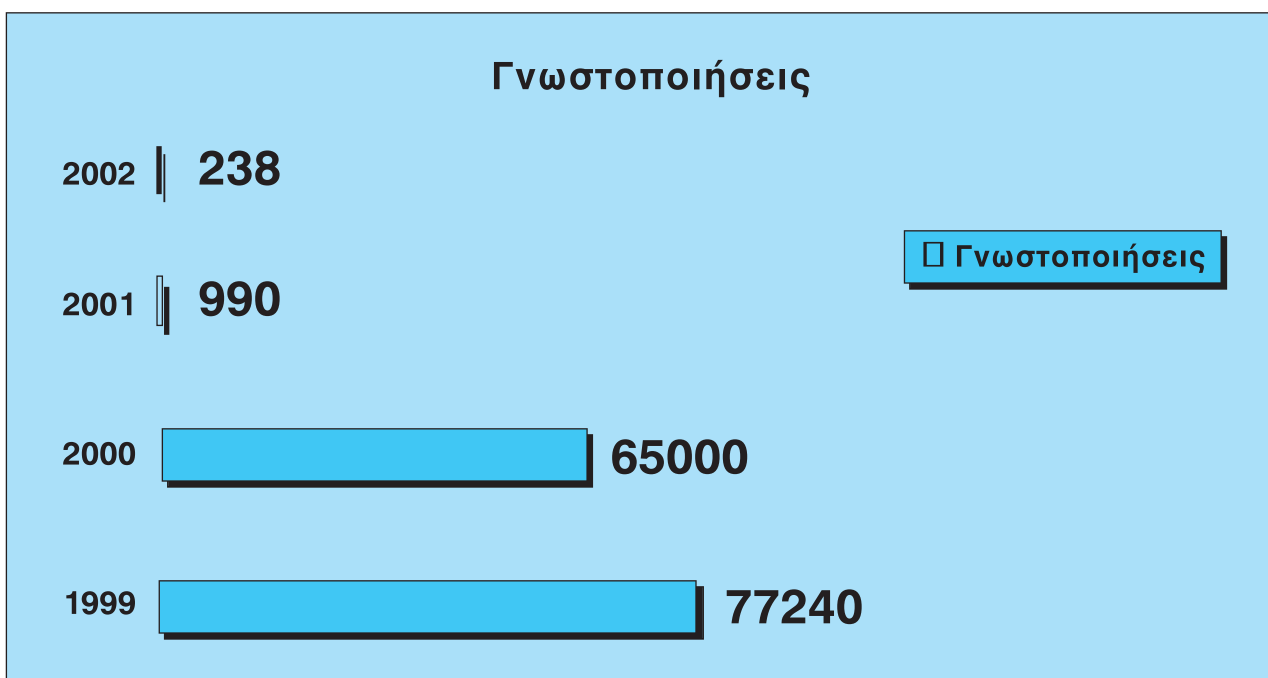
Β) να υποβληθεί στην Αρχή κείμενο κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Επίσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει α) να τηρεί απαρέγκλιτα τα μέτρα ασφάλειας και β) να χρησιμοποιεί για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας προσωπικό που να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 παρ. 2 του νόμου 2472/1997. Τέλος, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους παραπάνω όρους η άδεια ανακαλείται. Οι περισσότερες άδειες που χορηγήθηκαν έχουν τριετή διάρκεια.

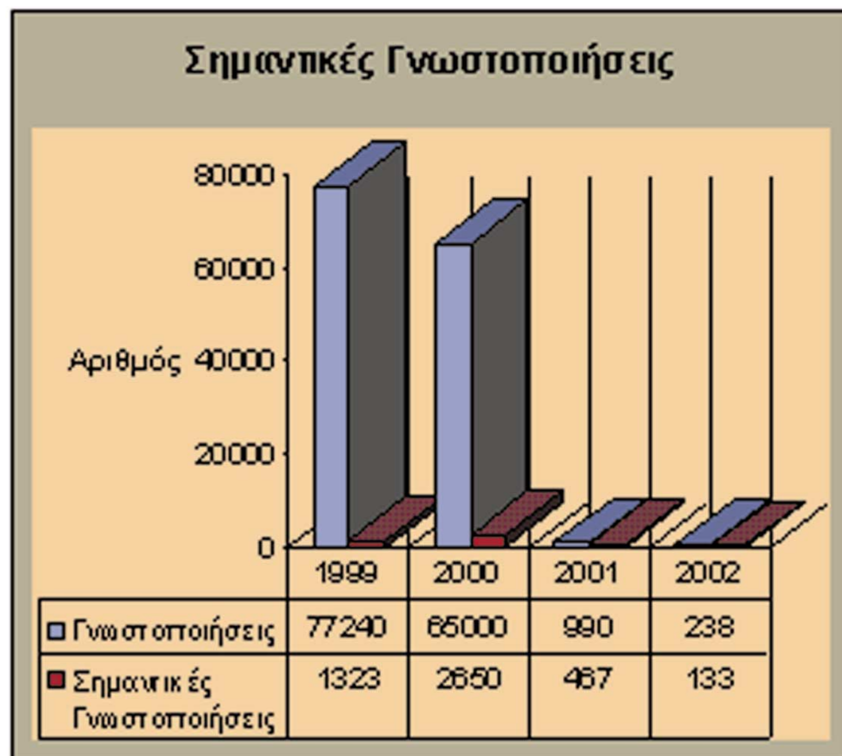
Δ. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΩΝ

Το άρθρο 6 του Ν. 2472/1997 αναφέρεται στη συνεχή υποχρέωση των υπεύθυνων επεξεργασίας για γνωστοποίηση των αρχείων τους. Κατά το έτος 2002 κατατέθηκαν στην Αρχή διακόσιες τριάντα οκτώ γνωστοποιήσεις (238), πλήθος σημαντικά μικρότερο από αυτό των εννιακοσίων ενενήντα (990) του προηγούμενου έτους, που οφείλεται κυρίως στο ότι καινούργια αρχεία ή τροποποιήσεις αυτών γνωστοποιούνται πλέον στην Αρχή, αφού το πολύ μεγάλο ποσοστό των υπαρχόντων αρχείων γνωστοποιήθηκε ήδη τα προηγούμενα έτη.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται αυτή η μεταβολή του πλήθους των γνωστοποιήσεων που υπεβλήθησαν στην Αρχή κατά τα έτη 2000-2002:

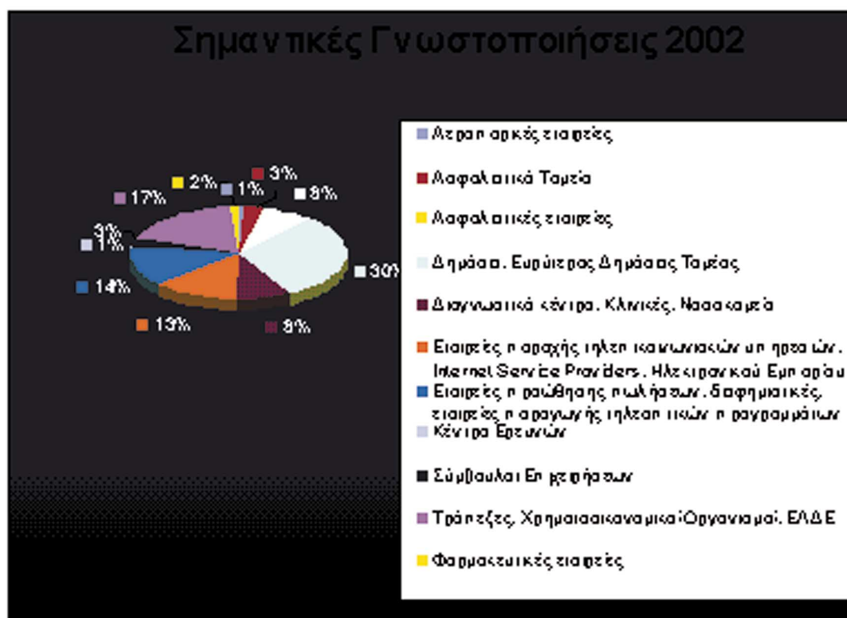
Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται επιπρόσθετα, για κάθε έτος, και το ποσοστό των γνωστοποιήσεων που χαρακτηρίζονται ως σημαντικές από την οπτική της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Παρατηρούμε σημαντική αύξηση του ποσοστού των σημαντικών γνωστοποιήσεων, το οποίο οφείλεται, σε μεγάλο μέρος, στην απαλλαγή από την υποχρέωση γνωστοποίησης διαφόρων κατηγοριών αρχείων. Το ποσοστό των σημαντικών γνωστοποιήσεων του έτους 2001 ανέρχεται σε 47,17% επί του συνόλου των γνωστοποιήσεων και του έτους 2002 στο 55,88 %.

Οι σημαντικές γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για τη χορήγηση αδείας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν, σύμφωνα με τον τομέα εφαρμογής, όπως κατωτέρω.

Κατηγορία	Αριθμός
Αεροπορικές εταιρείες	1
Ασφαλιστικά Ταμεία	4
Ασφαλιστικές εταιρείες	10
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	41
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	11
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	17
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, εταιρείες παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων	18
Κέντρα Ερευνών	1
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	4
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	24
Φαρμακευτικές εταιρείες	2
Σύνολο	133

Διαγραμματικά, τα παραπάνω στοιχεία είναι ως εξής:

Στους σημαντικούς υπεύθυνους επεξεργασίας που προέβησαν σε γνωστοποίηση κατά το 2002 συγκαταλέγονται και οι ακόλουθοι: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας, ΙΚΑ, λιμεναρχεία του Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Στις σημαντικές γνωστοποιήσεις του έτους 2002 περιλαμβάνονται και επτά (7) αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαβίβασης προσωπικών δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ανταποκρινόμενοι στην Οδηγία 1122/26-9-2000 της Αρχής, 21 υπεύθυνοι επεξεργασίας γνωστοποίησαν, κατά το έτος 2002, την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης.

Ο δικτυακός τόπος της Αρχής (http://www.dpa.gr) αποτέλεσε και για το 2002 σημαντική πηγή διάδοσης των εντύπων γνωστοποιήσεων.

Ε. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Αρχή, κατά τη διάρκεια του έτους 2002 και πάντα αποσκοπώντας στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο, συνέχισε σταδιακά την ποιοτική αναβάθμιση της επικοινωνίας της.

Βασικός επιδιωκόμενος στόχος της επικοινωνιακής στρατηγικής της Αρχής παρέμεινε και το 2002 η ανάδειξη των κρίσιμων ζητημάτων που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και κατ' επέκταση της ιδιωτικής ζωής. Ο στόχος αυτός πραγματώνεται με την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου σε θέματα που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο πεδίο του κράτους, της κοινωνίας και της οικονομίας.

Συγκεκριμένα, η Αρχή κατά τη διάρκεια του 2002 επεδίωξε την αύξηση του βαθμού γνώσης και συνειδητοποίησης του πολίτη σχετικά με το ρόλο, τις γνωμοδοτικές και ελεγκτικές αρμοδιότητές της ως ανεξάρτητη αρχή στην υπηρεσία του πολίτη. Η κατανόηση του πλαισίου της προστασίας προσωπικών δεδομένων συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση των διενεργούντων την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με συνέπεια τη σταδιακή δημιουργία περιβάλλοντος συνεργασίας μεταξύ των υπεύθυνων επεξεργασίας και των υποκειμένων επεξεργασίας.

Η επικοινωνία της Αρχής στηρίζεται στη δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών σε μια πολύμορφη "ανοιχτή-γραμμή" ενημέρωσης. Ο πολίτης έχει τη δυνατότητα ενημέρωσης σε καθημερινή βάση από εξειδικευμένα στελέχη, στα γραφεία της Αρχής σε ώρες κοινού, και επιπλέον, δεδομένου του σταθερά αυξανόμενου βαθμού διείσδυσης του Διαδικτύου στην ελληνική κοινωνία, εντάθηκε η προσπάθεια ενθάρρυνσης στη χρήση της Ιστοσελίδας για την άντληση κάθε είδους πληροφορίας, με έμμεσο αποτέλεσμα και τη σταδιακή αποσυμφόρηση των συμβατικών διαύλων επικοινωνίας με τους πολίτες (όπως τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία).

Ειδικά, το επικαιροποιημένο περιεχόμενο της Ιστοσελίδας περιλαμβάνει αποφάσεις, νομοθεσία, κανονιστικές πράξεις, δελτία Τύπου, απαντήσεις σε συνήθη ερωτήματα, το οργανόγραμμα της Αρχής, ετήσιες εκθέσεις, τα έντυπα γνωστοποίησης και οδηγίες συμπλήρωσής τους. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Διαδικτύου εξυπηρετεί άμεσα και αποτελεσματικά τις ανάγκες ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων ομάδων καθώς διευκολύνεται και απλοποιείται η επικοινωνία του πολίτη με την Αρχή. Η συνεργία των συμβατικών διαύλων επικοινωνίας -όπως τηλέφωνο, φαξ, ταχυδρομείο- και μη συμβατικών μέσων επικοινωνίας με τους πολίτες -όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και η Ιστοσελίδα- βελτίωσε σημαντικά την επικοινωνία της Αρχής με το κοινό, καθιστώντας την αποτελεσματικότερη.

Συγχρόνως, η αναβάθμιση της αγγλικής έκδοσης της Ιστοσελίδας με το διαρκή εμπλουτισμό της με αποφάσεις και οδηγίες της Αρχής, συνέβαλε ουσιαστικά στην ποιοτικότερη ενημέρωση των ξένων Αρχών και οργανισμών και διευκόλυνε την πρόσβαση σε αυτή του κοινού πέρα από τα ελληνικά όρια.

Επίσης, οι μεμονωμένες συνεντεύξεις του Προέδρου και των Μελών της Αρχής σε εκπροσώπους των ΜΜΕ, σε θέματα της αρμοδιότητάς της και της επικαιρότητας που σχετίζονται με την προστασία της ιδιωτικότητας -συνταγματικά πλέον κατοχυρωμένου δικαιώματος που βρίσκεται στον πυρήνα των βασικών ανθρωπίνων ελευθεριών και αξιών- παράλληλα δε τα αφιερώματα από τα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ στο έργο της Αρχής βοήθησαν ώστε να αποσαφηνιστεί ο ρόλος της, να αναδειχθεί σταδιακά η χρησιμότητα και οι θεσμικές παρεμβάσεις της σε θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του το τμήμα Επικοινωνίας εμπλούτισε το ηλεκτρονικό αρχείο δημοσιευμάτων Τύπου, σχετικών με θέματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας του ατόμου από τις νέες τεχνολογίες, καθώς και το αρχείο απαντήσεων σε δημοσιεύματα που την αφορούν, το αρχείο δελτίων Τύπου, αλλά και το οπτικοακουστικό αρχείο με τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές συνεντεύξεις ή και ρεπορτάζ για το έργο και τις δραστηριότητες της Αρχής.

Επιδιώκοντας τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας της και, διαμέσου αυτής, την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών, η Αρχή το 2002 εμπλούτισε τη βιβλιοθήκη της με τίτλους από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, το αρχείο ενημερωτικών εντύπων για θέματα της αρμοδιότητάς της και το αρχείο αποφάσεων και εισηγήσεων των οργάνων στα οποία συμμετέχει ως μέλος -όπως η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν, η Eurodac, η Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) Ευρωπόλ και η Επιτροπή του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και άλλες υποομάδες αυτών (Επιτροπή Προσφυγών, Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων).

Επίσης, το τμήμα Επικοινωνίας, στο πλαίσιο υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" και υποχρέωσης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων για διαβούλευση σε ανοικτή συγκέντρωση εμπειρογνωμόνων, οργάνωσε με επιτυχία ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στις 10/07/2002 στο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών στην οποία παραβρέθηκαν και εκπρόσωποι των ΜΜΕ.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο εξάλλου έχει δημιουργηθεί ο ιστοχώρος CIRCA, με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον οποίο έχουν πρόσβαση οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Σκοπός του είναι να λειτουργεί ως ένα μέσο που διευκολύνει και αυξάνει την επικοινωνία μεταξύ

των Ευρωπαϊκών Αρχών όσον αφορά διεθνείς προσφυγές ή άλλες περιπτώσεις με διεθνείς διαστάσεις που θα μπορούσαν να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους χρήστες του συγκεκριμένου ιστοχώρου. Συγκεκριμένα, ενισχύει τη μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών, σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 28 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, και προωθεί μια περισσότερο εναρμονισμένη και συντονισμένη προσέγγιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με υποθέσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων. Κατά το έτος 2002 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις της ομάδας εργασίας χειρισμού προσφυγών, τα μέλη της οποίας χρησιμοποιούν το CIRCA ως μέσο επικοινωνίας. Κατά τις δύο αυτές συναντήσεις -που έγιναν στο Δουβλίνο και στο Βερολίνο αντίστοιχα και στις οποίες η ελληνική Αρχή εκπροσωπήθηκε από τα Τμήματα Επικοινωνίας και Ελεγκτών- συζητήθηκαν σημαντικά θέματα όπως ζητήματα που αφορούν αρχεία που περιλαμβάνουν δεδομένα υγείας, διασυνοριακή ροή δεδομένων σε τρίτες χώρες, παρακολούθηση μέσω κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης, προστασία δεδομένων και Πολιτική, μέτρα ασφάλειας σε εταιρείες διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας κλπ. Πολλά ζητήματα τέθηκαν και με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων μεταξύ των χρηστών του CIRCA προσφέροντας σε όλους χρήσιμες εμπειρίες.

Στο πλαίσιο της επικοινωνίας της Αρχής με τις όμοιες Αρχές του εξωτερικού και με σκοπό τη συνεργασία και την πολύτιμη και απαραίτητη ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών, επισκέφθηκαν την Ελληνική Αρχή κατά το έτος 2002 η Κύπρια Επίτροπος Προσωπικών Δεδομένων και μέλος της Ολλανδικής Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Α. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η Εαρινή Σύνοδος των Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων για το έτος 2002 πραγματοποιήθηκε στις 25-26 Απριλίου στη Βόννη της Γερμανίας. Από την ελληνική αντιπροσωπεία παρέστησαν δύο εκπρόσωποι. Τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν κυρίως στα δικαιώματα του πολίτη στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων ειδικά όπως αυτά είχαν διαμορφωθεί στη περίοδο μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου. Κάθε χώρα έκανε μια σύντομη παρουσίαση της κατάστασης που είχε διαμορφωθεί σε θέματα αστυνόμευσης μετά τα παραπάνω γεγονότα και πως αυτά αντικρούουν βασικές αρχές της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Όπως σε κάθε εαρινή διάσκεψη συζητήθηκαν και άλλα θέματα τα οποία απασχόλησαν τις αρχές προστασίας δεδομένων τον τελευταίο χρόνο, όπως θέματα διαδικασιών ελέγχου και διαδικασίες πιστοποίησης υπεύθυνων επεξεργασίας δεδομένων, διαδικασίες ελέγχου με χρήση βιομετρικών μεθόδων που δεν θίγουν βασικές αρχές της οδηγίας 95/46, παρουσίαση εκθέσεων άλλων ομάδων εργασίας όπως της ομάδας συνεργασίας των χωρών της ΕΕ για την κοινή αντιμετώπιση προσφυγών, θέματα εφαρμογής της οδηγίας 95/46 σε τρίτες χώρες.

Β. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΚΑΕ) SCHENGEN

Η Αρχή συμμετέχει με ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος στην Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν που συνεδριάζει στην έδρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.

Η ΚΑΕ Σένγκεν ασχολείται με ζητήματα που αφορούν τον έλεγχο της εφαρμογής της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ) από τα κράτη-μέλη με σκοπό την κοινή αντιμετώπιση ομοειδών προβλημάτων.

Κατά το έτος 2002 η Αρχή με τη με αρ. 54/2002 απόφασή της έθεσε υπ' όψιν της ΚΑΕ Σένγκεν ερώτημα για τον χρόνο τήρησης στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν των δεδομένων που καταχωρίζονται βάσει του άρθρου 96 της ΣΕΣ, δηλαδή αυτά που αφορούν ανεπιθύμητους αλλοδαπούς. Ειδικότερα, το άρθρο 112 ΣΕΣ επιβάλλει τα δεδομένα που αφορούν αναζήτηση προσώπων να καταχωρίζονται για χρονική περίοδο 3 ετών με δυνατότητα ανανέωσης, ενώ το άρθρο 113 ΣΕΣ ορίζει ότι δεδομένα άλλα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 112 διατηρούνται κατ' ανώτατο όριο για 10 έτη. Το ερώτημα ήταν αν οι περιπτώσεις ανεπιθυμήτων αλλοδαπών αφορούν αναζήτηση προσώπων, οπότε εφαρμόζεται το άρθρο 112 ή αν είναι άλλα δεδομένα, οπότε εφαρμόζεται το άρθρο 113.

Η ΚΑΕ Σένγκεν με τη με αρ. SCHAC 2510 rl γνωμοδότηση της 7-10-2002 έκρινε ότι η περίπτωση των ανεπιθύμητων αλλοδαπών εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 112 ΣΕΣ, αφού τα άλλα δεδομένα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 113 ΣΕΣ δεν αφορούν πρόσωπα, αλλά τραπεζογραμμάτια, έγγραφα, οχήματα κλπ.

Επίσης στην ίδια γνωμοδότηση διατυπώθηκε ρητά ότι η ανανέωση της τριετούς καταχώρισης μπορεί να γίνει μόνο εάν αυτό δικαιολογείται σαφώς από την αξιολόγηση των περιστάσεων.

Αξιολόγηση Schengen

α) Με τη με αρ. SCH/Com-ex (98) 26 def./16.9.1998 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής Schengen δημιουργήθηκε η Επιτροπή Αξιολόγησης Schengen με σκοπό την αξιολόγηση των κρατών-μελών και των υποψηφίων κρατών προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Schengen (ΣΕΣ), να καταγραφούν πιθανά προβλήματα και να προταθούν λύσεις. Στο πλαίσιο της επιτροπής αυτής συγκροτήθηκε η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Schengen, η οποία έχει ως αρμοδιότητα τη διενέργεια επισκέψεων και ελέγχων στα υπό αξιολόγηση κράτη.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχων της πιο πάνω Ομάδας Εργασίας, κάθε εξάμηνο διενεργείται έλεγχος σε ένα κράτος-μέλος Schengen ή σε υποψήφιο κράτος. Οι έλεγχοι ανατίθενται σε Ομάδες Ελέγχου, εξειδικευμένες κατά τομείς και αποτελούμενες από ειδικούς εμπειρογνώμονες των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών-μελών, οι οποίοι συνεπικουρούνται από εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κάθε εξάμηνο προεδρεύει της Ομάδας Ελέγχου ο εκπρόσωπος του κράτους-μέλους που ασκεί την προεδρία της Ε.Ε. Μετά τον έλεγχο συντάσσεται Πόρισμα που κοινοποιείται στην Ομάδα Εργασίας. Με βάση τα Πορίσματα των επιμέρους Ομάδων Ελέγχου, η Ομάδα Εργασίας συντάσσει την τελική Έκθεση Αξιολόγησης για

το κράτος-μέλος, την οποία υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης και στο Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της παραπάνω διαδικασίας, η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Schengen έχει συστήσει Ομάδες Ελέγχου στους παρακάτω τομείς:

1) Έλεγχος χερσαίων συνόρων
2) Έλεγχος θαλάσσιων συνόρων
3) Έλεγχος εναέριων συνόρων
4) Αστυνομική συνεργασία
5) Θεωρήσεις & προξενική συνεργασία
6) SIS - SIRENE
7) Προστασία Δεδομένων

Στις ομάδες αυτές μετέχουν εμπειρογνώμονες από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους-μέλους. Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων συμμετέχει στην Ομάδα Ελέγχου που αφορά την Προστασία Δεδομένων.

β) Την 22-25 Σεπτεμβρίου 2002 η Ομάδα Ελέγχου για την Προστασία Δεδομένων διεξήγαγε έλεγχο στις Αρχές Προστασίας Δεδομένων των χωρών Benelux (Ολλανδία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο) στο πλαίσιο του προγράμματος Αξιολόγησης Schengen.

Σύμφωνα με τα σχετικά πορίσματα, τα οποία ενσωματώθηκαν στο γενικό πόρισμα που υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με σκοπό την προώθηση συγκεκριμένων μέτρων για τη βελτίωση λειτουργίας του συστήματος, το γενικό επίπεδο των Αρχών κρίθηκε αρκετά ικανοποιητικό και δεν διαπιστώθηκαν ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ως Αρχών Ελέγχου Schengen.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει σε δύο συγκεκριμένα ζητήματα όπου καταγράφηκαν ελαφρές δυσλειτουργίες, οφειλόμενες κυρίως στο ισχύον νομικό καθεστώς του κράτους-μέλους:

• Στις περιπτώσεις που το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων ασκείται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, απ' ευθείας στον υπεύθυνο επεξεργασίας (Ολλανδία), τίθεται ζήτημα επαρκούς πληροφόρησης εκ μέρους των αρμόδιων αστυνομικών αρχών (feed-back), ώστε η Αρχή να δύναται να ασκεί αποτελεσματικά τις ελεγκτικές αρμοδιότητές της.

• Διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένα κράτη-μέλη (Βέλγιο) το εθνικό δίκαιο δεν επιτρέπει την ενημέρωση του υποκειμένου σχετικά με το περιεχόμενο της καταχώρισής του στο SIS, γεγονός που περιορίζει υπερβολικά τα εκ της Συμβάσεως δικαιώματά του.

Γ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΕΑ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Αρχή συμμετέχει με ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος στην Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) για την ΕΥΡΩΠΟΛ, στην Κοινή Εποπτική Αρχή για τα Τελωνεία, καθώς και στην Επιτροπή Προσφυγών που λειτουργεί στο πλαίσιο της ΚΕΑ ΕΥΡΩΠΟΛ. Οι παραπάνω επιτροπές συνεδριάζουν στην έδρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.

(ι) Την ΚΕΑ ΕΥΡΩΠΟΛ απασχόλησαν κατά το έτος 2002 κυρίως:

α. Γνωμοδοτήσεις για διαπραγματεύσεις που έπρεπε να αρχίσει η ΕΥΡΩΠΟΛ με τρίτα κράτη και οργανισμούς - εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης - προκειμένου να καταλήξει σε συμφωνία για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων από και προς τις χώρες και τους οργανισμούς αυτούς, καθώς και για το περιεχόμενο συμφωνιών, σημαντικότερη από τις οποίες υπήρξε η γνωμοδότησή της για τη συμφωνία μεταξύ ΕΥΡΩΠΟΛ και ΗΠΑ, συμφωνία κατεξοχήν δυσχερή, εξαιτίας του επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων στις ΗΠΑ, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα, το οποίο δεν κρίνεται ικανοποιητικό.

β. Γνωμοδοτήσεις για τη δημιουργία αρχείων δεδομένων προς ανάλυση.

Την απασχόλησε ακόμη το ζήτημα της τροποποίησης της Σύμβασης ΕΥΡΩΠΟΛ, διαδικασία που ξεκίνησε με πρωτοβουλία της Δανικής προεδρίας και βρίσκεται σε εξέλιξη, με στόχο να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια της Ελληνικής προεδρίας.

(ιι) Στο πλαίσιο της Επιτροπής Προσφυγών ολοκληρώθηκε, με την έκδοση απόφασης, η διαδικασία που προήλθε από την πρώτη προσφυγή Βρετανού υπηκόου και την ίδια περίοδο εξετάστηκε διεξοδικά προσφυγή Ολλανδού υπηκόου, η απόφαση για την οποία αναμένεται να εκδοθεί τον προσεχή Ιούνιο.

(ιιι) Πενιχρή, κατά το διαρρεύσαν έτος, υπήρξε η δραστηριότητα της Κοινής Εποπτικής Αρχής Τελωνείων, με αποτέλεσμα να μη συνεδριάσει όλες τις φορές -οι συνεδριάσεις λαμβάνουν χώρα σε συνεχόμενες ημερομηνίες-που συνεδρίασαν οι λοιπές Εποπτικές Αρχές.

Σε μια προοπτική αποτίμησης των δραστηριοτήτων των πιο πάνω Αρχών, καθώς και της Κοινής Εποπτικής Αρχής ΣΕΝΓΚΕΝ, εκτιμάται ότι οι Αρχές αυτές, καθεμία από τις οποίες ελέγχει διαφορετική βάση δεδομένων, θα ενοποιηθούν. Πρόδρομος της Ένωσης των Αρχών αυτών υπήρξε η δημιουργία, κατά το έτος 2001, κοινής Γραμματείας στο Συμβούλιο, ενώ προς την κατεύθυνση αυτή τείνει το ενδιαφέρον των ελεγχόμενων φορέων (όπως π.χ. της ΕΥΡΩΠΟΛ) προς αξιοποίηση των δεδομένων που υπάρχουν στις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων.

Δ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29

Κατά τη διάρκεια του έτους 2002 η ομάδα εργασίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων προβλεπόμενη από το άρθρο 29 της οδηγίας 95/46 ΕΚ (γνωστή και ως ομάδα του άρθρου 29), στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των Αρχών Προστασίας Δεδομένων, εξέδωσε τις παρακάτω γνωμοδοτήσεις και υιοθέτησε τα παρακάτω κείμενα εργασίας:

Γνωμοδοτήσεις:

1) Γνωμοδότηση 1/2002 σχετικά με τις εργασίες της επιτροπής CEN/ISS, επιτροπής για την πρωτοβουλία προτυποποίησης (standardisation) με σκοπό την προστασία της ιδιωτικότητας στην Ευρώπη.

Με αφορμή τη δημοσίευση της έκθεσης δραστηριοτήτων της εν λόγω επιτροπής, η οποία ασχολείται κυρίως με την εναρμόνιση τεχνικών προστασίας της ιδιωτικότητας με τις διατάξεις της οδηγίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, η ομάδα τονίζει τη σημασία που έχει για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας η ανάπτυξη προτύπων (standards) φιλικών προς την ιδιωτικότητα, στα οποία θα πρέπει να

ανταποκρίνονται κυρίως οι κατασκευαστές υλικολογισμικού (hardware-software).

2) Γνωμοδότηση 2/2002 σχετικά με τη χρήση μοναδικών προσδιοριστών (unique identifiers) στον εξοπλισμό τερματικών στις τηλεπικοινωνίες: το παράδειγμα του πρωτοκόλλου IPv6.

Στη συγκεκριμένη γνωμοδότηση, η ομάδα εκφράζει τις ανησυχίες της σχετικά με τα προβλήματα που μπορεί να παρουσιάζει για την προστασία προσωπικών δεδομένων η χρήση μοναδικών προσδιοριστών (unique identifiers), οι οποίοι έχουν σαν στόχο τη συμβατότητα των τερματικών και την καλύτερη δικτυακή σύνδεση και ροή δεδομένων. Η χρήση ενιαίου «κωδικού προσδιοριστή» που διευκολύνει τη σύνδεση τερματικών διαφορετικής τεχνολογίας, όπως κινητών τηλεφώνων, υπολογιστών κ.λ.π., ανεξάρτητα από την καλωδιακή η μη σύνδεσή τους, αυξάνει τον κίνδυνο κατασκευής δικτυακών πληροφοριακών προφίλ των χρηστών. Τέτοιες δυνατότητες προσφέρει το πρωτόκολλο Διαδικτύου IPv6.

3) Γνωμοδότηση 3/2002, σχετικά με την πρόβλεψη της προστασίας προσωπικών δεδομένων, στην πρόταση της Επιτροπής για Οδηγία εναρμόνισης νόμων και διατάξεων των κρατών μελών που αφορά τη διαπίστωση πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών.

Εδώ η ομάδα προτρέπει την Επιτροπή να προβλέψει αποτελεσματικούς κανόνες προστασίας δεδομένων στην εν λόγω οδηγία.

4) Γνωμοδότηση 4/2002 σχετικά με το επίπεδο προστασίας προσωπικών δεδομένων της Αργεντινής.

Εξετάζοντας το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων της Αργεντινής, η ομάδα εκφράζει την άποψη ότι το επίπεδο προστασίας μπορεί να χαρακτηριστεί ικανοποιητικό, ενθαρρύνει όμως την πλευρά της Αργεντινής να ρυθμίσει ορισμένες αδυναμίες που προκαλεί το ομοσπονδιακό σύστημα, όπως η μη ύπαρξη ανεξάρτητων Αρχών σε επίπεδο επαρχιών.

5) Γνωμοδότηση 5/2002, σχετικά με τη συστηματική τήρηση δεδομένων κίνησης στο χώρο των τηλεπικοινωνιών.

Πρόκειται ουσιαστικά για την υιοθέτηση από την ομάδα της διακήρυξης της Διεθνούς Συνδιάσκεψης του Cardiff, σχετικά με τους όρους τήρησης των αποθηκευμένων δεδομένων κίνησης (τα στοιχεία σύνδεσης και επικοινωνίας εκτός του περιεχομένου) συνδρομητών ή χρηστών τηλεφωνίας, άλλων τηλεπικοινωνιακών μέσων, καθώς και του Διαδικτύου. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση, τα δεδομένα θα πρέπει να τηρούνται μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη χρέωση και πληρωμή των λογαριασμών, ενώ εξαιρέσεις θα πρέπει αυστηρά να προβλέπονται από νόμο. Η ομάδα εκφράζει τη γνώμη ότι ο χρόνος τήρησης σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ένα έτος.

6) Γνωμοδότηση 6/2002, σχετικά με τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων των επιβατών, από τις αεροπορικές εταιρείες προς τις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών.

Με αφορμή την τροποποίηση της αμερικανικής νομοθεσίας, μετά τις τρομοκρατικές ενέργειες της 11ης Σεπτεμβρίου, η οποία απαιτεί από τις αεροπορικές εταιρείες τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων των επιβατών που ταξιδεύουν προς τις ΗΠΑ, η ομάδα εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με την τήρηση της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, επειδή οι ΗΠΑ δεν έχουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, παρουσιάζει τους προβληματισμούς της για την προστασία ευαίσθητων δεδομένων και την ικανοποιητική άσκηση των δικαιωμάτων των επιβατών. Ως ικανοποιητικότερη λύση προτείνεται η επίτευξη διμερούς συμφωνίας, που θα παρέχει περισσότερες εγγυήσεις προστασίας.

Κείμενα εργασίας

1) Κείμενο εργασίας της 29.5.2002 για την παρακολούθηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον εργασιακό χώρο.

Στο κείμενο παρουσιάζονται αναλυτικά οι τρόποι εναρμονισμένης εφαρμογής της οδηγίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, σχετικά με την παρακολούθηση επικοινωνιών των εργαζομένων, δηλαδή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της πλοήγησής τους στο Διαδίκτυο. Η Ομάδα διαπιστώνει ορισμένες αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών, κυρίως όσον αφορά τη νομοθετική ρύθμιση του απορρήτου της αλληλογραφίας. Σε παράρτημα παρουσιάζονται και οι ρυθμίσεις των κρατών μελών.

2) Κείμενο εργασίας της 30/05/2002 σχετικά με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων, στην επεξεργασία μέσω του Διαδικτύου, από ιστοσελίδες που έχουν τη βάση τους εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εδώ εκφράζεται η άποψη ότι πρέπει να εξευρεθούν τρόποι καλύτερης προστασίας προσωπικών δεδομένων από ιστοσελίδες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα από αυτές που κάνουν χρήση εξοπλισμού ευρισκόμενου εντός ΕΕ. Μία λύση θα ήταν να υιοθετηθεί ενιαίο σύστημα πιστοποίησης ασφάλειας και προστασίας προσωπικών δεδομένων για τις ευρωπαϊκές ιστοσελίδες, το οποίο θα μπορούσε να υιοθετηθεί και από ιστοσελίδες ευρισκόμενες εκτός ΕΕ.

3) Κείμενο εργασίας της 2.7.2002 με τους πρώτους προσανατολισμούς σχετικά με την αυθεντικοποίηση online.

Η ανάπτυξη υπηρεσιών που αφορούν την πιστοποίηση της αυθεντικότητας των χρηστών σε συναλλαγές (κυρίως πληρωμές) μέσω Διαδικτύου, δηλαδή την πιστοποίηση ότι αυτός που συναλλάσσεται είναι πράγματι το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι, πρέπει να πραγματοποιείται με παράλληλη προστασία των βασικών αρχών της προστασίας προσωπικών δεδομένων. Αναφορά γίνεται κυρίως στα προβλήματα που παρουσιάζει η ανάπτυξη του συστήματος του δικτυακού διαβατηρίου (NET-Passport).

4) Κείμενο εργασίας της 2.7.2002 σχετικά με τη λειτουργικότητα της συμφωνίας των Αρχών του Ασφαλούς Λιμένα (Safe Harbor Principles).

Στο κείμενο εντοπίζονται μερικά από τα προβλήματα εφαρμογής της συμφωνίας, κυρίως σε ζητήματα πληροφόρησης σχετικά με την πολιτική ασφάλειας της ιδιωτικότητας των εταιρειών που συμμετέχουν, καθώς και διαφάνειας του προβλεπόμενου μηχανισμού επίλυσης διαφορών.

5) Κείμενο εργασίας της 3.10.2002, σχετικά με τις «μαύρες λίστες»

Ένα από τα σημαντικά προβλήματα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο είναι και οι «μαύρες λίστες», περιέχουσες αρνητικά δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς. Η ομάδα δια-

πιστώνει ότι υπάρχει ανάγκη εναρμονισμένης αντιμετώπισης του προβλήματος και συστήνει την ενδυνάμωση δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, όπως το δικαίωμα ενημέρωσης και πρόσβασης. Επίσης διαπιστώνει και την αναγκαιότητα ανάπτυξης ενιαίων κριτηρίων για τα δεδομένα που συμπεριλαμβάνονται σε παρόμοιες λίστες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Α. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η σύνθεση της Αρχής έως και τη 12η Φεβρουαρίου 2003 ήταν η ακόλουθη:

Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων ο Κωνσταντίνος Δαφέρμος, Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου ε.τ., (παραιτήθηκε 16.12.2002 συνεπεία της επιλογής του για την θέση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης) και Αναπληρωτής Πρόεδρος ο Γεώργιος Δεληγιάννης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ε.τ. (Π.Δ. της 24 Ιουλίου 1997, Αρ. Φύλλου ΦΕΚ 163).

Με το Προεδρικό Διάταγμα της 26/8/1997, αρ. φύλλου ΦΕΚ 184, διορίστηκαν τα ακόλουθα μέλη, καθώς και οι αντίστοιχοι αναπληρωτές:

Μιχάλης Σταθόπουλος, Καθηγητής Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Πρύτανης, τακτικό μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Σωτήριος Λύτρας, Καθηγητής Δημόσιου Δικαίου ομοίως του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευάγγελος Κιουντούζης, Καθηγητής Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Παύλος Σπυράκης, Καθηγητής Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών.

Νικόλαος Αλιβιζάτος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Νικηφόρος Διαμαντούρος, Καθηγητής της Πολιτικής Επιστήμης ομοίως του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αθανάσιος Παπαχρίστου, Καθηγητής Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Κ. Κωστής, Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Περικλής Πάγκαλος, Ειδικός Εμπειρογνώμονας των Δικτύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης των Αντιρατσιστικών Ρευμάτων, τακτικό μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Νικόλαος Φραγκάκης, Δικηγόρος.

Βλάσσης Παπαπετρόπουλος, τέως Πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τακτικό μέλος και αναπληρωτής αυτού ο Δημήτριος Γκρίτζαλης, επίκουρος Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Με το Προεδρικό Διάταγμα της 21 Απριλίου 1999 (ΦΕΚ 96/7.5.1999) αντικαταστάθηκε ο Νικηφόρος Διαμαντούρος από την Ευαγγελία Μήτρου, Διδάκτορα Νομικής.

Επίσης, με το Π.Δ. της 17.8.2000 (ΦΕΚ 245/25.8.2000) διορίστηκε στην κενή θέση που προέκυψε από την αυτοδίκαιη έκπτωση του τακτικού μέλους της Αρχής Μιχάλη Σταθόπουλου, διότι έγινε Υπουργός Δικαιοσύνης, ο Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών Σωτήριος Λύτρας και αναπληρωματικό μέλος τούτου ο Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών Κωνσταντίνος Μαυριάς.

Τέλος, με το Π.Δ. της 30.9.2002 (ΦΕΚ 245 Γ/30.10.2002) διορίσθηκε: 1. ως τακτικό μέλος της Αρχής, στη θέση του θανόντος την 25.5.2002, Περικλή Πάγκαλου, ο Νίκος Φραγκάκης, δικηγόρος, για το υπόλοιπο της θητείας του, 2. ως αναπληρωματικό μέλος του Νίκου Φραγκάκη, ο Αγάπιος Παπανεοφύτου, Επίκουρος Καθηγητής Ποινικού Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου, για το υπόλοιπο της θητείας αυτού και 3. διαπιστώθηκε, η από 11.6.2002 παραίτηση του αναπληρωματικού μέλους Κώστα Μαυριά του τακτικού Σωτηρίου Λύτρα, και στη θέση του διορίσθηκε η Πόπη Φουντεδάκη, αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου, για το υπόλοιπο της θητείας αυτού.

Η νέα σύνθεση της Αρχής είναι η εξής (ΦΕΚ 30 Γ/ 13.2.2003):

Πρόεδρος της Αρχής είναι ο Δημήτριος Γουργουράκης, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ε.τ., με αναπληρωτή του τον Γεώργιο Δεληγιάννη, Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ε.τ.

Τακτικά μέλη με τετραετή θητεία:

Ιωάννης Τσουκαλάς
Καθηγητής Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
με αναπληρώτριά του την Γραμματή Πάντζιου
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών.

Στυλιανός Σαρηβαλάσης
Επίτιμος Σύμβουλος του Συμβουλίου της Επικρατείας
με αναπληρωτή του τον Χρήστο Παληοκώστα
Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Νικόλαος Φραγκάκης
Δικηγόρος
με αναπληρωτή του τονΧρήστο Πολίτη
Δικηγόρο.

Τακτικά μέλη με διετή θητεία:

Σωτήριος Λύτρας
Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών
με αναπληρωτή του τον Αθανάσιο Καΐση
Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Αθανάσιος Παπαχρίστου
Καθηγητής Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών
με αναπληρώτριά του την Πόπη Φουντεδάκη
Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου.

Νικόλαος Παπαγεωργίου
Καθηγητής Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου Αθηνών
με αναπληρωτή του τον Αγάπιο Παπανεοφύτου
Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών.

Β. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

α) Γνωμοδοτήσεις-Αποφάσεις

Απόφαση για το απόρρητο συνταγών (51/26.4.2002)

Η ιατρική συνταγή περιέχει πληροφορίες για την κατάσταση υγείας του ασθενούς και τα φάρμακα που πρέπει να λάβει για την αντιμετώπιση της ασθενείας του. Κατά συνέπεια, περιέχει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που αναφέρονται στην υγεία και τα οποία μπορεί να επεξεργαστεί ο ιατρός που έγραψε τη συνταγή και ο φαρμακοποιός που την εκτελεί, αφού και οι δύο δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο, η παραβίαση του οποίου επισύρει και ποινικές κυρώσεις.

Συνεπώς, η ανακοίνωση του δεδομένου αυτού από το φαρμακοποιό σε τρίτο προκειμένου να προμηθευτεί το

αναγραφόμενο στη συνταγή φάρμακο αποτελεί παράνομη επεξεργασία την οποία ο μεν φαρμακοποιός απαγορεύεται να ενεργήσει, ο δε τρίτος (φαρμακευτικές εταιρίες, φαρμακέμποροι) απαγορεύεται να απαιτήσει από αυτόν.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω:

Η Αρχή συνιστά στους φαρμακοποιούς να λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για να εξασφαλίσουν το απόρρητο των ιατρικών συνταγών αποφεύγοντας τη διαβίβασή τους σε τρίτα μη προβλεπόμενα από το νόμο πρόσωπα.

Απόφαση για την ιθαγένεια θετών τέκνων (52/29.4.2002)

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. τις διατάξεις του ν. 2472/97 και ειδικότερα των άρθρων 2, 4, και 5 παρ. 2

2. τις διατάξεις του ν. 2447/1996 και ειδικότερα των άρθρων 8 και 9

3. τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 2 και 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «περί υιοθεσίας ανηλίκων» (κύρωση με το νόμο 1049/1980)

4. τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 1438/1984

5. τις διατάξεις του άρθρου 1584 του Αστικού Κώδικα

6. την από 14.4.2002 προσφυγή του ____________

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τα στοιχεία της κατατεθείσας προσφυγής και τη διαδικασία που έλαβε χώρα την 22.4.2002 προέκυψαν τα εξής:

1. Ο κύριος ____________ προσέφυγε στην Αρχή ζητώντας να μην αναγράφεται στο πιστοποιητικό γεννήσεως, που εκδίδουν οι Δήμοι, το άρθρο του νόμου, με βάση το οποίο το θετό τέκνο αποκτά την ελληνική ιθαγένεια.

2. Ο νόμος 2447/1996, σύμφωνα και με το άρθρο 20 παρ. 2 και 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «περί υιοθεσίας ανηλίκων» (κύρωση με το νόμο 1049/1980), καθιερώνει τον απόρρητο χαρακτήρα της υιοθεσίας των ανηλίκων. Κατά συνέπεια δεν επιτρέπεται να αποκαλύπτεται από δημόσιο έγγραφο, όπως το πιστοποιητικό γέννησης ή το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, το γεγονός της υιοθεσίας. Για τούτο, μάλιστα, το άρθρο 8 του νόμου 2447/1996, περιλαμβάνει ειδικές εγγυήσεις, ώστε να διασφαλίζεται η μυστικότητα της υιοθεσίας, τόσο κατά τη διάρκεια της σχετικής διαδικασίας, όσο και μετά την απαγγελία της. Καθιερώνεται, επιπλέον, και ειδική υποχρέωση εχεμύθειας, ως προς την υιοθεσία ανηλίκων, για κάθε δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο, που έλαβε γνώση αυτής (άρθρο 9 του ίδιου νόμου).

3. Σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 4 του νόμου 2472/1997, η υιοθεσία αποτελεί προσωπικό δεδομένο, που η ανακοίνωσή του σε τρίτους, χωρίς τη συναίνεση του υιοθετηθέντος, απαγορεύεται, εκτός αν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 5 παρ. 2.

4. Η αναγραφή του άρθρου του νόμου, με βάση το οποίο το θετό τέκνο αποκτά την ελληνική ιθαγένεια, αποκαλύπτει, εμμέσως, την ιδιότητά του, ως υιοθετουμένου τέκνου. Κατά συνέπεια, παραβιάζει το απόρρητο της υιοθεσίας και αντιβαίνει τόσο στα άρθρα 8 και 9 του νόμου 2447/1996, όσο και στα άρθρα 2 και 4 του νόμου 2472/1997.

5. Η σημείωση «ΑΡ. 1 ΠΑΡ.2 Ν.1438/1984» έναντι της ένδειξης «Κτήση Ελληνικής Ιθαγένειας» αποκαλύπτει εμμέσως το γεγονός της υιοθεσίας, χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο, αφού το ανήλικο θετό τέκνο εξομοιώνεται πλέον πλήρως με το βιολογικό τέκνο των γονέων του (άρθρο 1584 Αστικού Κώδικα, μετά το νόμο 2447/1996). Για τούτο, άλλωστε, το ίδιο το πιστοποιητικό γεννήσεως, το οποίο αναφέρει το άρθρο του νόμου με το οποίο κτάται η ελληνική ιθαγένεια από το θετό τέκνο, αναγράφει στο τέλος, με κεφαλαία μάλιστα γράμματα, «ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΑΠΟ ΓΕΝΝΗΣΗ». Κατά συνέπεια, η αναγραφή του παραπάνω άρθρου στα πιστοποιητικά γεννήσεως και στα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης δεν εμπίπτει στις εξαιρέσεις του άρθρου 5 του νόμου 2472/1997, ενώ, ακόμη, είναι αντίθετη προς την αρχή της μυστικότητας της υιοθεσίας, που θεσπίζεται τόσο από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την υιοθεσία ανηλίκων, όσο και από το νόμο 2447/1996.

6. Το γεγονός της υιοθεσίας, ως λόγος κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από ανήλικο αλλοδαπό τέκνο, μπορεί να αναγράφεται, εφόσον υπάρχει σχετική νομοθετική επιταγή, στα οικεία βιβλία του Δήμου, με πλήρη πάντως διασφάλιση του απορρήτου της υιοθεσίας.

Για τους λόγους αυτούς

Η ΑΡΧΗ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να μην αναγράφεται.

Απόφαση για τη χορήγηση αντιγράφων εκλογικών καταλόγων (60-964/30.5.2002)

Από τα στοιχεία της κατατεθείσας αιτήσεως, τη διαδικασία που έλαβε χώρα την 20.5.2001 καθώς και από τα προσκομιζόμενα και επικαλούμενα έγγραφα προέκυψαν τα εξής:

1. Κατά το άρθρο 1 παρ. 5 του νόμου 2623/1998, οι εκλογικοί κατάλογοι αναρτώνται επί δέκα ημέρες στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα. Κατά συνέπεια, με την ανάρτηση αυτή τα στοιχεία που περιέχονται στους εκλογικούς καταλόγους αποκτούν δημοσιότητα. Τούτο είναι σύμφωνο και προς το νόμο 2472/1997, αφού η διαφάνεια της εκλογικής διαδικασίας προϋποθέτει δημοσιότητα των εκλογικών καταλόγων.

2. Άμεση απόρροια της δημοσιότητας αυτής είναι το δικαίωμα κάθε εκλογέως να έχει πρόσβαση στους εκλογικούς καταλόγους, ακόμη και μετά την ανάρτησή τους, αφού το έννομο συμφέρον τους να ελέγξουν την ακρίβεια των εκλογικών καταλόγων προφανώς υπερέχει των δικαιωμάτων και συμφερόντων των αναγραφόμενων προσώπων στους καταλόγους αυτούς.

3. Αντίγραφα, όμως, των εκλογικών καταλόγων μπορούν να ζητήσουν μόνο τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 παρ. 5 φυσικά πρόσωπα, καταβάλλοντας το προβλεπόμενο αντίτιμο υπέρ του Δημοσίου.

Για τους λόγους αυτούς

Η ΑΡΧΗ ΚΡΙΝΕΙ ότι κάθε εκλογέας έχει δικαίωμα πρόσβασης στους εκλογικούς καταλόγους. Αντίγραφα όμως των εκλογικών καταλόγων μπορούν να χορηγηθούν από τους Δήμους μόνο στα αναφερόμενα στο άρθρο 5 παρ. 5 του Ν. 2623/1998 φυσικά πρόσωπα, αφού προηγουμένως αυτά καταβάλλουν το προβλεπόμενο αντίτιμο υπέρ του Δημοσίου.

Απόφαση για την ανακοίνωση στοιχείων συλληφθέντων προσώπων (67-1047/12.6.2002)

Με αφορμή το θέμα της δημοσιοποίησης εκ μέρους της Αστυνομίας των ονομάτων συλληφθέντων ή καταζητού-

μενων ατόμων, που είδε το φως της δημοσιότητας, και τη συναφή απόφασή του Υπουργού Δημ. Τάξης να μην ανακοινώνονται στα αστυνομικά δελτία τα ονοματεπώνυμα των συλληφθέντων προσώπων, η Αρχή, κατά τις συνεδριάσεις της 04-06-2002 και 11-06-2002, ασχολήθηκε με το θέμα και κατέληξε στα εξής συμπεράσματα:

Ανακοίνωση ονόματος εμπλεκομένου σε παράνομη δραστηριότητα είναι δυνατόν να γίνει από τις αστυνομικές αρχές σε δύο περιπτώσεις:

1. Ανακοίνωση ονόματος ή φωτογραφίας ή άλλων στοιχείων, μεμονωμένων ή μη, προσώπου που φέρεται αναμεμιγμένο σε εγκληματική δραστηριότητα και καταζητείται νομίμως με σκοπό τη σύλληψη.

2. Ανακοίνωση της σύλληψης.

Και στις δύο περιπτώσεις πρόκειται για επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων βάσει του άρθρου 2 εδ. β του ν. 2472/1997, αφού αναφέρεται σε ποινική δίωξη προσώπου. Επομένως, η διαχείρισή του διέπεται από τη διάταξη του άρθρου 7 §2 εδ. επερ. ββ του παραπάνω νόμου όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 34 παρ. 2 του ν. 2914/2001. Σύμφωνα με αυτή επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, όταν η επεξεργασία ενεργείται από δημόσια αρχή και είναι αναγκαία, μεταξύ των άλλων, για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφάλειας.

Και τη μεν ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων (όπως αυτά προαναφέρθηκαν) με σκοπό τη σύλληψη η διωκτική Αρχή έχει αυτονόητο δικαίωμα να πραγματοποιήσει, αφού η επεξεργασία γίνεται είτε για τη διακρίβωση εγκλήματος (ανεύρεση του υπόπτου) είτε για την εκτέλεση δικαστικής απόφασης που επιβάλλει ποινή ή μέτρα ασφάλειας και επομένως ενεργείται εντός του νομίμου σκοπού του αρχείου.

Στη δεύτερη όμως περίπτωση της ανακοίνωσης της πραγματοποιηθείσας σύλληψης το πράγμα έχει άλλες παραμέτρους. Η διωκτική αρχή νομίμως βέβαια διαχειρίζεται το ευαίσθητο αυτό προσωπικό δεδομένο, αφού και αυτό έχει ως σκοπό τη διακρίβωση εγκλήματος ή την εκτέλεση ποινικής καταδίκης ή μέτρου ασφάλειας.

Ζήτημα όμως γεννάται μέχρι πού εκτείνεται η επεξεργασία των προσωπικών αυτών δεδομένων και ειδικότερα, αν είναι μέσα στα όρια του επιτρεπτού της επεξεργασίας η δυνατότητά της αστυνομίας να ανακοινώσει το όνομα δια του Τύπου. Ενόψει μάλιστα της κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας μυστικότητας της προανάκρισης. Και αν μεν το δεδομένο αυτό δεν ήταν ευαίσθητο, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το σχετικό δικαίωμα στηρίζεται στο άρθρο 5 §2 εδ. δ ή και εδ. ε του ίδιου νόμου. Η διάταξη όμως αυτή δεν έχει γενικά εφαρμογή στην επεξεργασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Γίνεται ως εκ τούτο φανερό ότι η ανακοίνωση από την Αστυνομία του ονόματος του συλλαμβανομένου αντίκειται στην ισχύουσα νομοθεσία, αφού εκφεύγει από το σκοπό της επεξεργασίας και είναι κατά κανόνα παράνομη. Περίπτωση κατά την οποία θα ήταν επιτρεπτό και το είδος αυτό της επεξεργασίας (ανακοίνωση του ονόματος στον Τύπο), είναι εκείνη κατά την οποία με την ανακοίνωση του συγκεκριμένου ονόματος επιδιώκεται η εξυπηρέτηση του σκοπού της επεξεργασίας, δηλαδή η διακρίβωση του εγκλήματος (π.χ. συλλαμβάνεται ο ύποπτος ανθρωποκτονίας και επιδιώκεται η ανεύρεση και σύλληψη του άμεσου συνεργού του οποίου λοιπά στοιχεία δεν γνωρίζει η αστυνομία, ελπίζει όμως ότι θα ανεύρει με τη συνδρομή τρίτων που τυχόν θα προσδιορίσουν τον άγνωστο συνεργό, διότι γνωρίζουν τον αποκλειστικό συνεργάτη του συλληφθέντος). Συμπερασματικά η ανακοίνωση του ονόματος του συλληφθέντος δεν νοείται, αν δεν συντρέχουν ειδικοί συγκεκριμένοι λόγοι τους οποίους μπορεί να κρίνει και η Αρχή, ότι ικανοποιεί την εγκληματολογική πολιτική.

Είναι αυτονόητο:

1) ότι η έκδοση δελτίου Τύπου ή γενικά ανακοίνωση σύλληψης χωρίς αναφορά του ονόματος δεν αντίκειται στην κείμενη νομοθεσία

2) ότι στις εξαιρετικές περιπτώσεις που κρίνεται ότι η ανακοίνωση του ονόματος ικανοποιεί τους σκοπούς του αρχείου (εγκληματολογική πολιτική κλπ.), ενόψει του τεκμηρίου της αθωότητας, η λέξη «ένοχος» πρέπει να αποφεύγεται και

3) ότι η δημοσιογραφική έρευνα για το πρόσωπο που συνελήφθη και η αναφορά του στον Τύπο διέπεται και από την καθιερούσα την ελευθερία του Τύπου συνταγματική διάταξη του άρθρου 14 και είναι άσχετη με την παραπάνω συλλογιστική.

Γνωμοδότηση για τη διατήρηση αρνητικών φωτογραφιών από φωτογράφους (30/27.2.2002)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων,

(ι) αφού έλαβε υπόψη το άρθρο 19 παρ. 1 περ. θ' του Ν. 2472/1997,

(ιι) αφού έλαβε υπόψη το γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό πληθαίνουν οι προσφυγές πολιτών προς την Αρχή με αιτήματα σχετικά με τη νομιμότητα διατήρησης των αρνητικών φωτογραφιών από τους φωτογράφους-δημιουργούς και προβολής των φωτογραφιών αυτών στις προθήκες των καταστημάτων τους χωρίς τη συγκατάθεση των εικονιζομένων,

(ιιι) αφού έλαβε υπόψη την από 28.1.2002 εισήγηση επί του 8ου θέματος της ημερήσιας διάταξης (υπόθεση ***) του κ. Α. Παπαχρίστου,

εξέδωσε ομοφώνως την ακόλουθη

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1. Σύμφωνα με το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν. 2121/1913, άρθρα 2 παρ. 1 και 4 και 38 παρ. 4) οι φωτογραφίες προστατεύονται ως πνευματικά έργα, εφόσον έχουν πρωτότυπο χαρακτήρα. Σύμφωνα με την Οδηγία 93/98 της Ε.Ε. (άρθρο 6), πρωτότυπη είναι η φωτογραφία εφόσον είναι αποτέλεσμα της προσωπικής πνευματικής εργασίας του δημιουργού.

Με βάση τα παραπάνω, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι και οι φωτογραφίες γάμου αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του φωτογράφου, ο οποίος και δικαιούται να τηρεί στο αρχείο του τα αρνητικά.

2. Το δικαίωμα, όμως, αυτό του φωτογράφου συγκρούεται με το δικαίωμα της προσωπικότητας των εικονιζόμενων προσώπων (ΑΚ 57). Τα πρόσωπα αυτά δεν μπορούν να ζητήσουν τα αρνητικά -εκτός αν κάτι τέτοιο έχει συμφωνηθεί- δικαιούνται ωστόσο να απαγορεύουν κάθε χρή-

ση που παρά τη θέλησή τους προσβάλλει το δικαίωμα επί της ιδίας εικόνας, στοιχείο του γενικότερου δικαιώματος της προσωπικότητάς τους.

Γνωμοδότηση για την αναγνώριση καλούντος συνδρομητή σε ψηφιακό δίκτυο ISDN (71/20.06.2002)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων γνωμοδοτεί:

1. Στην Αρχή υποβλήθηκε ερώτημα σχετικά με τη νομιμότητα δημιουργίας και χρήσης ηλεκτρονικών τηλεφωνικών καταλόγων για την αυτόματη αναγνώριση της ταυτότητας του συνδρομητή καλούσας γραμμής σε ψηφιακά δίκτυα ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN). Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων νομιμοποιείται - όπως προκύπτει από το πεδίο εφαρμογής των νόμων 2472/97 και 2774/99 και αντίστοιχα την περιγραφή των αρμοδιοτήτων της σε αυτούς - να εκφέρει γνώμη επί των πτυχών του θέματος, τα οποία σχετίζονται με την προστασία προσωπικών δεδομένων. Λοιπές πτυχές του θέματος άπτονται αρμοδιοτήτων της ΕΕΤΤ.

2. Η δημιουργία ηλεκτρονικού τηλεφωνικού καταλόγου συνδρομητών με ανακοινώσιμους τηλεφωνικούς αριθμούς δεν αντιβαίνει τις διατάξεις των νόμων 2472/97 και 2774/99, εφόσον οι σκοποί επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων περιορίζονται στους προβλεπόμενους από τους νόμους αυτούς. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών πρέπει να περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας συγκεκριμένου συνδρομητή (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση), σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 2774/99.

3. Ταυτότητα καλούσας γραμμής νοείται ο τηλεφωνικός αριθμός ή η ταυτότητα του αντίστοιχου συνδρομητή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2774/99. Επομένως, η αυτόματη αντιστοίχηση του τηλεφωνικού αριθμού με την ταυτότητα του συνδρομητή και η εμφάνισή της κατά τη λήψη τηλεφωνικών κλήσεων δεν αντιβαίνει διατάξεις των νόμων 2472/97 και 2774/99, από πλευράς προστασίας προσωπικών δεδομένων. Διευκρινίζεται ότι η αυτόματη αντιστοίχηση του τηλεφωνικού αριθμού με την ταυτότητα του συνδρομητή θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά και μόνο σε στοιχεία προερχόμενα από νόμιμους δημόσια προσβάσιμους καταλόγους.

4. Εφιστάται πάντως η προσοχή στο ότι θα πρέπει να γίνεται χρήση του εκάστοτε ενημερωμένου καταλόγου του ΟΤΕ ώστε τα προσωπικά δεδομένα των συνδρομητών που χρησιμοποιούνται να είναι επίκαιρα και ακριβή.

5. Οποιαδήποτε επέκταση ή αλλαγή του σκοπού επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που περιέχονται στους ηλεκτρονικούς τηλεφωνικούς καταλόγους, όπως για παράδειγμα προώθηση πωλήσεων ή υπηρεσιών από απόσταση κλπ. δεν επιτρέπεται.

6. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται μέτρα ασφάλειας των συστημάτων και των δεδομένων που παράγονται ή υφίστανται επεξεργασία.

Γνωμοδότηση για τη διασταύρωση προσωπικών δεδομένων στο χώρο της σταθερής τηλεφωνίας (78/4.6.2002)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων γνωμοδοτεί:

1. Τα δεδομένα κίνησης και χρέωσης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες των φορέων παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε δημόσια τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, είναι προσωπικά δεδομένα και η επεξεργασία τους διέπεται από τις διατάξεις των Νόμων 2472/1997 και 2774/1999.

2. Η διαβίβαση των δεδομένων της κατηγορίας αυτής από τον ένα φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στον άλλο είναι επιτρεπτή, χωρίς την άδεια της Αρχής, αν ο σκοπός διαβίβασης είναι αποκλειστικά και μόνο η χρέωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 του ν. 2774/1999, ως προς το είδος των δεδομένων και τη διάρκεια της επεξεργασίας τους.

3. Θα πρέπει, όμως, οι συνδρομητές και οι χρήστες των υπηρεσιών αυτών, όταν υπογράφουν τις σχετικές συμβάσεις, να είναι ενήμεροι ότι προκειμένου να έχουν την ευχέρεια να κάνουν χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν οι φορείς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών είναι απαραίτητο τα δεδομένα κίνησης να διαβιβάζονται στους εκάστοτε εμπλεκόμενους τηλεπικοινωνιακούς φορείς, για να κοστολογηθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες.

4. Ειδικά οι συνδρομητές εκείνοι που έχουν ζητήσει την απόκρυψη ολόκληρου ή μέρους του αριθμού της καλούσης σύνδεσης, θα πρέπει να ενημερώνονται, όταν διατυπώνουν το αίτημα αυτό, ότι η απόκρυψη του αριθμού τους αφορά τους τρίτους, δηλαδή τους τελικούς αποδέκτες της κλήσης και όχι τους ενδιάμεσους φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που ενδεχομένως παρεμβάλλονται στην κλήση.

5. Είναι προφανές ότι όλοι οι άλλοι φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών θα πρέπει να δεσμεύονται, τόσο στις μεταξύ τους συμβάσεις, όσο και σε αυτές που υπογράφουν με τους συνδρομητές ή/και χρήστες τους, ότι θα τηρούν όσα προβλέπει η εκάστοτε νομοθεσία, για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Η νομοθεσία αυτή θα πρέπει, φυσικά, να περιέχεται και στο θεσμικό πλαίσιο που διαμορφώνει η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων προκειμένου να χορηγήσει τις σχετικές άδειες.

Ο Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΟΥΡΓΟΥΡΑΚΗΣ
Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου ε.τ.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3051

Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ρυθμίσεις για τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής – Έννοια μέλους

1. Στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου υπάγονται τα μέλη

και το προσωπικό των ανεξάρτητων αρχών των οποίων η συγκρότηση και η λειτουργία προβλέπεται στο Σύνταγμα.

2. Ως «μέλη ανεξάρτητης αρχής» για την εφαρμογή του παρόντος νόμου θεωρούνται ο Πρόεδρος ή το ανώτατο μονοπρόσωπο όργανο διοίκησής της, ο Αντιπρόεδρος και τα άλλα μέλη, καθώς και οι αναπληρωτές αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν κάθε αρχή.

Άρθρο 2

Λειτουργική Ανεξαρτησία

1. Οι ανεξάρτητες αρχές απολαύουν λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκεινται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Οι ανεξάρτητες αρχές υπόκεινται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής.

2. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία των ανεξάρτητων αρχών εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό των οικείων Υπουργείων. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ο Πρόεδρος της οικείας ανεξάρτητης αρχής, ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της.

3. Με ειδικό κανονισμό που καταρτίζει κάθε ανεξάρτητη αρχή και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα της οικονομικής της διαχείρισης.

4. Ο Πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής έχει την ευθύνη λειτουργίας της σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και ασκεί όλες τις προς τούτο αρμοδιότητες. Ειδικότερα:

α. Εκπροσωπεί την ανεξάρτητη αρχή δικαστικώς και εξωδίκως.

β. Συντονίζει και κατευθύνει τις υπηρεσίες της.

γ. Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων, πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της αρχής.

δ. Είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού της και ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία. Ο Πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής μπορεί με απόφασή του να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν «με εντολή προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της.

5. Η σύσταση θέσεων και γενικότερα η οργάνωση των υπηρεσιών της ανεξάρτητης αρχής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών έπειτα από πρόταση της ανεξάρτητης αρχής και γνώμη του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

6. Οι ανεξάρτητες αρχές μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και με ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία για την εκτέλεση έργων ή την εκπόνηση μελετών, που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

7. Τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής ρυθμίζονται από εσωτερικό Κανονισμό που εκδίδεται από την ίδια και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο οποίος πρέπει να είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Ως την έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις ή κανονισμοί κατά το μέρος που δεν είναι αντίθετοι με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

8. Κατά των εκτελεστών αποφάσεων των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να ασκεί και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός.

9. Οι ανεξάρτητες αρχές έχουν την ικανότητα να παρίστανται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις τους.

Άρθρο 3

Προσωπική ανεξαρτησία – Νομικό καθεστώς μελών

1. Ως μέλη των ανεξάρτητων αρχών επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και επιστημονικής κατάρτισης ή επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με την αποστολή και τις αρμοδιότητες των αρχών.

2. Τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών και οι αναπληρωτές τους, όπου προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, επιλέγονται από τη Βουλή σύμφωνα με το άρθρο 101 Α παρ. 2 του Συντάγματος και την προβλεπόμενη από τον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία, διορίζονται δε με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής.

Η θητεία τους είναι τετραετής και ανανεώνεται με τρόπο που διασφαλίζει τη συνέχεια της λειτουργίας των ανεξάρτητων αρχών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του παρόντος.

Ο Πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής γνωστοποιεί εγγράφως στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων τα ονόματα των μελών της, των οποίων η θητεία λήγει. Η γνωστοποίηση γίνεται δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας αυτών.

Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους ανεξάρτητης αρχής, διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών δεν επιτρέπεται να επιλέγονται για περισσότερες από δύο θητείες διαδοχικές ή μη.

Η θητεία των μελών των ανεξάρτητων αρχών παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων.

3. Τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί και απολαύουν προσωπικής ανεξαρτησίας. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους Βοηθούς Συνηγόρους του Πολίτη.

4. Η καταδίκη για αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας ή κατά περιουσιακών δικαιωμάτων ή για αδικήματα σχετικά με τα υπομνήματα ή σχετικά με την υπηρεσία ή για αδικήματα κατά των ηθών, καθώς και η καταδίκη για οποιοδήποτε κακούργημα αποτελεί κώλυμα διορισμού σε θέση μέλους ανεξάρτητης αρχής.

5. Κατά τη διάρκεια της θητείας των μελών των ανεξάρτητων αρχών αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στα μέλη των ανεξάρτητων αρχών, εκτός του Προέδρου που είναι σε κάθε περίπτωση πλήρους και αποκλειστικής απα-

σχόλησης, επιτρέπεται η άσκηση καθηκόντων μέλους διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. με καθεστώς μερικής απασχόλησης. Ειδικότερες διατάξεις που καθιερώνουν την αναστολή άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων, κωλύματα και ασυμβίβαστες δραστηριότητες και ιδιότητες των μελών των ανεξάρτητων αρχών κατά τη διάρκεια της θητείας τους ή μετά τη λήξη αυτής διατηρούνται σε ισχύ.

6. Τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών εκπίπτουν από το αξίωμά τους σε περίπτωση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για αδίκημα που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του παρόντος. Η αποδοχή της παραίτησης, καθώς και η έκπτωσή τους συνεπεία τελεσίδικης καταδίκης γίνεται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Η πειθαρχική ευθύνη των μελών των ανεξάρτητων αρχών ρυθμίζεται με τον κανονισμό λειτουργίας τους.

7. Οι αποδοχές των μελών των ανεξάρτητων αρχών και των Βοηθών Συνηγόρων του Πολίτη καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών έπειτα από γνώμη των ανεξάρτητων αρχών κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων. Για τον καθορισμό τους λαμβάνεται υπόψη η τυχόν πλήρης και αποκλειστική απασχόλησή τους.

8. Το ασφαλιστικό καθεστώς των μελών των ανεξάρτητων αρχών ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2703/1999, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 4

Προσωπικό των ανεξάρτητων αρχών

1. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό κάθε ανεξάρτητης αρχής προσλαμβάνεται στις θέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό της και επιλέγεται από την αρχή με προκήρυξη και με τα κριτήρια και τη διαδικασία που ορίζεται σε αυτόν. Αν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, επιλέγεται σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που η αρχή καθορίζει στην προκήρυξη, τηρούνται δε οι αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας. Σε κάθε περίπτωση προηγείται δημόσια πρόσκληση και η επιλογή γίνεται από επιτροπή, της οποίας τη συγκρότηση και τη σύνθεση καθορίζει με απόφασή της η ανεξάρτητη αρχή. Στην Επιτροπή μετέχουν τουλάχιστον ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π. και ένας ανώτατος δικαστικός λειτουργός. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται συνέντευξη, αυτή είναι δημόσια. Για την επιλογή ειδικού επιστημονικού ή βοηθητικού επιστημονικού προσωπικού η συνέντευξη είναι υποχρεωτική.

2. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό κάθε ανεξάρτητης αρχής είναι μόνιμο ή προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή με σύμβαση έμμισθης εντολής. Με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του παρόντος νόμου η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους διέπεται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις:

Α. Του Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν. 2683/1999, ΦΕΚ 19 Α΄/9.2.1999), όπως εκάστοτε ισχύει, ως προς το τακτικό προσωπικό τους, που εφαρμόζεται αναλόγως.

Β. Του Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (Π.Δ. 410/1988, ΦΕΚ 191 Α΄), όπως εκάστοτε ισχύει, ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Γ. Του Κώδικα περί Δικηγόρων για τους δικηγόρους που προσλαμβάνονται με σύμβαση έμμισθης εντολής.

Δ. Των ειδικών νόμων και των κανονιστικών πράξεων που ισχύουν για κάθε αρχή.

3. Σε κάθε ανεξάρτητη αρχή συνιστώνται υπηρεσιακό συμβούλιο και δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου της. Στη σύνθεση του υπηρεσιακού συμβουλίου μετέχουν δύο μέλη της αρχής, από τα οποία το ένα ορίζεται Πρόεδρος, ο Γενικός Διευθυντής ή υπηρεσιακός προϊστάμενος των διοικητικών υπηρεσιών της αρχής και δύο αιρετοί εκπρόσωποι των υπαλλήλων. Οι ανωτέρω ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Αναπληρωτής του Γενικού Διευθυντή ή υπηρεσιακού προϊσταμένου ορίζεται προϊστάμενος της αμέσως υποκείμενης οργανικής μονάδας. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο για το προσωπικό της αρχής συγκροτείται από τρία μέλη της και δύο αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής ως μέλη της αρχής νοούνται και οι Βοηθοί αυτής, όπου προβλέπονται. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα για τα υπηρεσιακά συμβούλια και το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο.

4. Στο προσωπικό των ανεξάρτητων αρχών καταβάλλεται ειδική πρόσθετη αμοιβή, η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

5. Όπου στις κείμενες διατάξεις για το προσωπικό των ανεξάρτητων αρχών προβλέπεται η έκδοση ατομικών πράξεων, αυτές εκδίδονται από τον Πρόεδρό τους.

6. Η υπηρεσία σε ανεξάρτητη αρχή θεωρείται για τον οικείο ασφαλιστικό φορέα πραγματική και συντάξιμη. Για τον τρόπο καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών στα ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης του επιστημονικού προσωπικού των ανεξάρτητων αρχών, το οποίο σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις εξακολουθεί να υπάγεται στα ασφαλιστικά ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης που υπάγονταν πριν από το διορισμό ή την πρόσληψή του, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2703/1999, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά και, ως προς τους δικηγόρους που απασχολούνται σε ανεξάρτητες αρχές, συμπληρωματικά η ρύθμιση του άρθρου 4 παρ.10 του Ν. 2839/2000, όπως αυτό κάθε φορά ισχύει.

7. Σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να προσλαμβάνονται με την ίδια διαδικασία και δικηγόροι, χωρίς να θίγονται τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα. Για όσο χρόνο προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην αρχή αναστέλλεται η άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος.

Διατάξεις που καθιερώνουν την αναστολή άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων, κωλύματα, ασυμβίβαστες δραστηριότητες και ιδιότητες του κάθε είδους προσωπικού των ανεξάρτητων αρχών διατηρούνται σε ισχύ.

8. Οι ανεξάρτητες αρχές εκπροσωπούνται δικαστικώς από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή από μέλη της νομικής τους υπηρεσίας. Όταν εκδικάζονται ένδικα βοηθήματα ή μέσα Υπουργών οι ανεξάρτητες αρχές εκπροσωπούνται από δικηγόρους παρ' Αρείω Πάγω εξειδικευμένους στο αντικείμενό τους, με απόφασή τους, με την οποία παρέχεται η σχετική πληρεξουσιότητα. Τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών και οι Βοηθοί τους σε περίπτωση που διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους μπορούν να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Άρθρο 5

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 3 γνωστοποίηση γίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευσή του και περιλαμβάνει τον αριθμό των μελών των οποίων η θητεία έχει λήξει, τον αριθμό όσων έχουν καταληφθεί από το προβλεπόμενο κατά το διορισμό τους όριο ηλικίας, καθώς και τον αριθμό των μελών των οποίων η θητεία λήγει εντός του επόμενου τριμήνου.

2. Η θητεία των μελών των ανεξάρτητων αρχών που δεν έχουν εκλεγεί μετά την ισχύ του αναθεωρηθέντος Συντάγματος θεωρείται λήξασα. Τα μέλη αυτά συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την εκλογή νέων μελών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3.

3. Για να διασφαλισθεί η συνέχεια της λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής, τα μισά από τα μέλη της, τα οποία κληρώνονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής αμέσως μετά τη λήψη της απόφασης επιλογής τους, διορίζονται για θητεία δύο ετών. Στον αριθμό των μελών κάθε ανεξάρτητης αρχής δεν περιλαμβάνεται για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, ο Πρόεδρός της, ο οποίος διορίζεται για πλήρη θητεία.

4. Θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίες συνιστώνται σύμφωνα με τις ειδικότερες για κάθε αρχή διατάξεις ή με τον κανονισμό της μπορεί να καταλαμβάνονται από δικηγόρους, που υπηρετούν σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού της αρχής στην οποία συνιστάται η θέση, ύστερα από αίτησή τους και σύμφωνη γνώμη της αρχής.

5. Μέχρι την έκδοση του Ειδικού Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης, όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 2 εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

6. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 3 και στην παρ. 4 του άρθρου 4 του παρόντος εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευσή του διατάξεις.

7. Υπηρετούντες με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου σε θέσεις ειδικού επιστημονικού ή βοηθητικού επιστημονικού προσωπικού κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στις θέσεις του άρθρου 5 παρ. 1 του Ν. 2477/ 1997 και του άρθρου 8 παρ. 4 του Ν. 2623/1998 παραμένουν στις θέσεις τους έως τη λήξη των συμβάσεών τους.

8. Μόνιμο προσωπικό του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος με απόσπαση σε ανεξάρτητες αρχές μπορεί, με αίτησή του, να μεταταγεί σε κενές οργανικές θέσεις ύστερα από πρόταση της οικείας ανεξάρτητης αρχής, και απόφαση των αρμόδιων Υπουργών ή των οργάνων διοίκησης των νομικών προσώπων, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Οι μετατασσόμενοι εντάσσονται με την ίδια απόφαση στο βαθμό της θέσης που μετατάσσονται και αν η θέση ανήκει στους ενιαίους βαθμούς του Υπαλληλικού Κώδικα, εντάσσονται με βάση το βαθμό που κατέχουν, άλλως με βάση το συνολικό χρόνο υπηρεσίας τους έως τον τελευταίο ενιαίο βαθμό της θέσης. Το προσωπικό το οποίο μετατάσσεται εξακολουθεί να υπάγεται στα ασφαλιστικά ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης που υπαγόταν πριν τη μετάταξή του.

9. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2 εδάφ. γ΄, 2 παρ. 4, 3 παρ. 5 του Ν. 2863/2000, 4 παρ. 2, 3, 4 και 5 του Ν. 2190/1994, 2 παρ. 2, 3, 4 και 6 του Ν. 2477/1997 και 16 παρ. 2 και 3 του Ν. 2472/1997, καθώς και κάθε άλλη αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη. Διατάξεις που διέπουν τις ανεξάρτητες αρχές διατηρούνται κατά τα λοιπά σε ισχύ.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α΄)

Άρθρο 6

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 15 και 16 του Ν. 2190/1994

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 2190/1994 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Όταν ένεκα αντικειμενικής αδυναμίας το Α.Σ.Ε.Π. δεν δύναται εντός πενταμήνου από την υποβολή του αιτήματος από τον αρμόδιο φορέα να διενεργήσει γραπτό διαγωνισμό, μπορεί να προτείνει στον εν λόγω φορέα την πλήρωση των θέσεων με τη διαδικασία του άρθρου 18.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 16 του Ν. 2190/1994, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 24 του Ν. 2736/1999 (ΦΕΚ 172 Α΄) και την παρ. 6 του άρθρου 20 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στην ίδια προκήρυξη κάθε υποψήφιος μπορεί να υποβάλει μία μόνο αίτηση και για θέσεις μίας μόνο κατηγορίας προσωπικού (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ). Στην αίτησή του ο υποψήφιος δηλώνει τη σειρά των προτιμήσεών του για τις θέσεις κατά κλάδο ή ειδικότητα, φορέα και νομαρχία, στις οποίες επιθυμεί να διορισθεί. Αν ο υποψήφιος δεν δηλώσει προτίμηση, θεωρείται ότι έχει δηλώσει το σύνολο των θέσεων κατά κλάδο ή ειδικότητα με τη σειρά που αναγράφονται στην προκήρυξη. Ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων καθορίζεται με την προκήρυξη, περιλαμβανομένης και της χρήσεως μέσων ηλεκτρονικής τεχνολογίας.»

3. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου

16 του Ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αίτηση υποβάλλεται στο Α.Σ.Ε.Π.. Η υποβολή περισσοτέρων της μιας αιτήσεων για θέσεις της ίδιας προκήρυξης ή η σώρευση στην αίτηση θέσεων διαφορετικών κατηγοριών προσωπικού συνεπάγεται αυτοδικαίως τον αποκλεισμό του υποψηφίου από την περαιτέρω διαδικασία.»

Άρθρο 7

Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994

1. Η παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 14 του Ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α΄) και την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 2349/1995 (ΦΕΚ 224 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το γραπτό διαγωνισμό διενεργεί κεντρική επιτροπή που συγκροτεί το Α.Σ.Ε.Π. από μέλη του ή πρώην μέλη του, από εκπαιδευτικούς λειτουργούς τριτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ομότιμους καθηγητές Α.Ε.Ι., μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους ή λειτουργούς ή ανώτερους ή ανώτατους υπαλλήλους των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος. Η κεντρική επιτροπή μπορεί να υποβοηθείται από τοπικές, ανά νομαρχία, επιτροπές που συγκροτούνται κατά τον ίδιο τρόπο.

Τα θέματα καθορίζονται από την κεντρική επιτροπή του διαγωνισμού και μεταδίδονται ή διαβιβάζονται ταυτόχρονα σε όλα τα εξεταστικά κέντρα.

Τα γραπτά του διαγωνισμού, με την επιφύλαξη των δύο τελευταίων εδαφίων της παρούσας παραγράφου, βαθμολογούνται από δύο βαθμολογητές και έναν αναβαθμολογητή, όπως ορίζεται στην κανονιστική απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Βαθμολογητές, αναβαθμολογητές ή υπεύθυνοι για την εποπτεία των διαγωνιζομένων μπορεί να ορίζονται και συνταξιούχοι καθηγητές της δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εφόσον ο απαιτούμενος αριθμός δεν καλυφθεί από εν ενεργεία καθηγητές.

Όταν η γραπτή εξέταση γίνεται με τη μέθοδο των ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών, η κεντρική επιτροπή καθορίζει τις ορθές απαντήσεις με βάση την αρίθμηση των ερωτήσεων και η βαθμολόγηση των γραπτών μπορεί να γίνεται με χρήση των μέσων της ηλεκτρονικής τεχνολογίας χωρίς να απαιτούνται βαθμολογητές και αναβαθμολογητές.

Οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται στην κανονιστική απόφαση της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, με την οποία μπορεί να καθορίζονται και άλλες περιπτώσεις αυτόματης βαθμολόγησης.»

2. Η παρ. 8 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του Ν. 2527/1997 και τροποποιήθηκε με την παρ. 8 β΄ του άρθρου 20 του Ν. 2738/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η βαθμολογία των επιτυχόντων, με άριστα το 100 και βάση το 60, προκειμένου να καθορισθεί η σειρά κατάταξής τους στους πίνακες επιτυχίας προσαυξάνεται ως ακολούθως:

α. Κατά τέσσερις (4) μονάδες για διδακτορικό τίτλο σε αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης.

β. Κατά δύο (2) μονάδες για μεταπτυχιακό τίτλο ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης, σε αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης.

γ. Κατά τις πάνω από το βαθμό πέντε (5) μονάδες και κλάσματα αυτών, με δύο δεκαδικά ψηφία, για τίτλο σπουδών με άριστα το δέκα, νοουμένου πάντοτε του τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος συμμετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία. Για βαθμούς τίτλων σπουδών που εκφράζονται σε εικοσάβαθμη κλίμακα γίνεται αναγωγή στη δεκάβαθμη κλίμακα.

Οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής δεν λαμβάνονται υπόψη αν δεν είναι αναγνωρισμένοι.

δ. Κατά μισή (0,5) μονάδα λόγω εμπειρίας ενός (1) τουλάχιστον εξαμήνου.

ε. Κατά μία (1) μονάδα λόγω εμπειρίας δύο (2) τουλάχιστον εξαμήνων.

στ. Κατά μιάμιση (1,5) μονάδα λόγω εμπειρίας τριών (3) τουλάχιστον εξαμήνων.

ζ. Κατά δύο (2) μονάδες λόγω εμπειρίας τεσσάρων (4) τουλάχιστον εξαμήνων.

η. Κατά δυόμισι (2,5) μονάδες λόγω εμπειρίας τριών (3) τουλάχιστον ετών.

θ. Κατά τρεις (3) μονάδες λόγω εμπειρίας τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών.

ι. Κατά τριάμισι (3,5) μονάδες λόγω εμπειρίας πέντε (5) τουλάχιστον ετών.

ια. Κατά τέσσερις (4) μονάδες λόγω εμπειρίας έξι (6) τουλάχιστον ετών.

ιβ. Κατά πέντε (5) μονάδες λόγω εμπειρίας οκτώ (8) τουλάχιστον ετών.

ιγ. Κατά έξι (6) μονάδες λόγω εμπειρίας δέκα (10) ετών και άνω.

Ως εμπειρία νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ή άσκηση επαγγέλματος σε καθήκοντα ή έργα συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του τίτλου σπουδών ή με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος μετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία και ως προς τις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος, μετά τη λήψη της άδειας.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο χρόνος της αποκτηθείσας εμπειρίας, από την έναρξη ισχύος του Ν. 2190/1994, σε καθήκοντα της ίδιας ειδικότητας του φορέα, για την πλήρωση θέσεων του οποίου εκδίδεται η σχετική προκήρυξη, είναι ίσος ή μεγαλύτερος των τεσσάρων εξαμήνων, ο αριθμός των μονάδων στο κριτήριο της εμπειρίας προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%) και μόνο για τον αριθμό των μονάδων που αντιστοιχεί σε εξάμηνα που έχουν διανυθεί στην ίδια ειδικότητα και στον ίδιο φορέα. Δεν λαμβάνεται υπόψη χρόνος εμπειρίας που διανύθηκε βάσει συμβάσεων που καταρτίστηκαν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Για την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου αυτού και της παρ. 2 του άρθρου 18 το Υπουργείο

Πολιτισμού και το Ταμείο Διαχείρισης Πιστώσεων για την εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων θεωρούνται «ίδιος φορέας».

Η ίδια προσαύξηση δίδεται λόγω εμπειρίας που αποκτήθηκε σε φορείς, οι οποίοι καταργήθηκαν ή συγχωνεύθηκαν με άλλα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα και η σχετική προκήρυξη αφορά στην πλήρωση θέσεων της ίδιας ειδικότητας φορέων, στους οποίους εκχωρήθηκαν οι αρμοδιότητες καταργηθέντων φορέων ή προήλθαν από συγχώνευση φορέων.

Για την εφαρμογή του παρόντος ως εμπειρία που συνεπάγεται προσαύξηση στη βαθμολογία θεωρείται επίσης εκείνη που αποκτήθηκε με συμβάσεις έργου ή με σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία υλοποιούνται στους Ο.Τ.Α., δυνάμει προγραμματικών συμβάσεων ή κοινών υπουργικών αποφάσεων, μέσω δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων ή ανωνύμων εταιρειών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η προσαύξηση του προηγούμενου εδαφίου δίδεται και στις περιπτώσεις αξιολόγησης για την πλήρωση οργανικών θέσεων των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών.

Τα τέσσερα παραπάνω εδάφια εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των υποψηφίων, οι οποίοι θα συμμετάσχουν σε διαδικασίες πρόσληψης που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2004. Ως χρόνος συμμετοχής για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου νοείται ο χρόνος δημοσίευσης της σχετικής προκήρυξης.

Για την απόδειξη εμπειρίας εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 50/2001 (ΦΕΚ 39 Α΄). Όταν η προϋπηρεσία έχει διανυθεί στον ιδιωτικό τομέα, απαιτείται προσθέτως και βεβαίωση της επιθεώρησης εργασίας για το είδος της παρασχεθείσας εργασίας. Για την απόδειξη του είδους της παρασχεθείσας εργασίας με σύμβαση έργου στον ιδιωτικό τομέα απαιτείται επιπλέον και η υποβολή των σχετικών συμβάσεων και δελτίων παροχής υπηρεσιών.

ιδ. Κατά είκοσι (20) μονάδες για τους δημότες των Νομών Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Δράμας, Καστοριάς, Φλώρινας, Γρεβενών, Ευρυτανίας ή των νησιών του Αιγαίου, πλην της Κρήτης, ή των νησιών Κυθήρων, Αντικυθήρων, Ιθάκης, Παξών, Οθωνών, Ερείκουσας και Μαθρακίου ή παραμεθόριων περιοχών των Νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πέλλας, Κιλκίς και Σερρών, όπως οι περιοχές αυτές καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, οι οποίοι δεσμεύονται να υπηρετήσουν επί μία τουλάχιστον δεκαετία σε θέσεις υπηρεσιών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος ή της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, οι οποίες προκηρύσσονται, στον αντίστοιχο νομό ή νησί ή παραμεθόρια περιοχή.

ιε. Κατά δέκα (10) μονάδες για τους δημότες δήμων ή κοινοτήτων πληθυσμού μέχρι και δέκα χιλιάδων κατοίκων εφόσον επιθυμούν το διορισμό τους σε θέσεις υπηρεσιών του δήμου ή της κοινότητας του οποίου είναι δημότες και δεσμεύονται να υπηρετήσουν σε αυτές επί δεκαετία τουλάχιστον.

Μεταξύ ισοβαθμούντων υποψηφίων, η σειρά καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κανονιστική απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.»

3. Η παράγραφος 9 του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Οι πίνακες επιτυχίας καταρτίζονται από την κεντρική επιτροπή του διαγωνισμού κατά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα και κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, σύμφωνα και με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της κανονιστικής απόφασης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.»

4. Στο τέλος της παρ. 13 του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 2 του Ν. 2527/1997, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Διοριστέος που δεν αποδέχεται το διορισμό του ή έχει κώλυμα διορισμού ή παραιτήθηκε εντός έτους από το διορισμό του αναπληρώνεται από τον επόμενο κατά σειρά στον πίνακα επιτυχίας υποψήφιο χωρίς να απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συμπληρωματικού πίνακα διοριστέων.»

5. Στην παρ. 12 του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994, όπως ισχύει, η φράση «έξι (6) μηνών» αντικαθίσταται με τη φράση «ενός (1) έτους» και στις παραγράφους 11 και 13 του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994, όπως ισχύουν, η λέξη «εξαμήνου» αντικαθίσταται από τη λέξη «έτους».

6. Η παρ. 14 του άρθρου 17 του Ν. 2190/1994 καταργείται.

Άρθρο 8

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του άρθρου 18 του Ν. 2190/1994

1. Οι παράγραφοι 1 έως και 6 του άρθρου 18 του Ν. 2190/1994, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 2527/1997 και συμπληρώθηκε με το άρθρο τέταρτο του Ν. 2779/1999 (ΦΕΚ 296 Α΄), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Με σειρά προτεραιότητας καλύπτονται οι θέσεις τακτικού προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ και προσωπικού αντίστοιχων προσόντων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Για την προκήρυξη θέσεων που πληρούνται με σειρά προτεραιότητας, την υποβολή των αιτήσεων, τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη λειτουργία των επιτροπών διεξαγωγής της σχετικής διαδικασίας και την αποζημίωση των μετεχόντων σε αυτήν, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες ρυθμίσεις που ισχύουν για την πλήρωση θέσεων με γραπτό διαγωνισμό.

Με την προκήρυξη πλήρωσης θέσεων κατά το παρόν άρθρο μπορεί να ορίζεται ότι δεν υποβάλλονται δικαιολογητικά με την αίτηση συμμετοχής και η κατάταξη των υποψηφίων στους πίνακες προτεραιότητας γίνεται βάσει των στοιχείων που δηλώνουν στην αίτησή τους. Στην περίπτωση αυτή τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μόνο από τους υποψηφίους που περιλαμβάνονται στον πίνακα κατάταξης έως τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν και από τους επόμενους αυτών στη σειρά κατάταξης έως τον αριθμό που θα απαιτηθεί για την κάλυψη των θέσεων.

Ο υποψήφιος που δεν αποδεικνύει τα κριτήρια ή τις ιδιό-

τητες που επικαλέσθηκε στην αίτησή του και τα οποία εξετάσθηκαν για την κατάταξή του στους οικείους πίνακες, διαγράφεται από αυτούς.

2. Οι υποψήφιοι για διορισμό σε θέσεις για τις οποίες απαιτείται τίτλος σπουδών δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατατάσσονται σε πίνακες προτεραιότητας κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, όπως αυτή προκύπτει από τη βαθμολόγηση των ακόλουθων κριτηρίων:

Α. Τίτλοι σπουδών

Τίτλος σπουδών που απαιτείται συμφώνως με την προκήρυξη: οι μονάδες του βαθμού του τίτλου υπολογιζόμενες σε δεκάβαθμη κλίμακα με δύο δεκαδικά ψηφία και πολλαπλασιαζόμενες με τον αριθμό εκατό (100).

Δεύτερος τίτλος σπουδών σε αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης για την κατηγορία ΠΕ και ΤΕ και της αυτής εκπαιδευτικής βαθμίδας με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται σύμφωνα με την προκήρυξη: εκατόν πενήντα (150) μονάδες.

Για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης προγραμμάτων ή σεμιναρίων επαγγελματικής κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ. σε αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της θέσης: εβδομήντα (70) μονάδες.

Δίπλωμα μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης του Ο.Ε.Ε.Κ. δωδεκάμηνης τουλάχιστον φοίτησης ή δεύτερος τίτλος σπουδών σε αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης για την κατηγορία ΔΕ, της αυτής εκπαιδευτικής βαθμίδας με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται σύμφωνα με την προκήρυξη: εκατόν πενήντα (150) μονάδες.

Μόνο για τις κατηγορίες ΠΕ και ΤΕ:

Διδακτορικό δίπλωμα στο γνωστικό αντικείμενο της θέσης: τριακόσιες (300) μονάδες.

Διδακτορικό δίπλωμα σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: εκατόν πενήντα (150) μονάδες.

Μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης στο γνωστικό αντικείμενο της θέσης: εκατόν πενήντα (150) μονάδες.

Μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: πενήντα (50) μονάδες.

Για τον υποψήφιο που κατέχει δύο τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών η βαθμολογία είναι αθροιστική.

Β. Εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης

Για τους πρώτους δώδεκα μήνες: πέντε (5) μονάδες ανά μήνα.

Για τους επόμενους δώδεκα μήνες: οκτώ (8) μονάδες ανά μήνα.

Για τους επόμενους δώδεκα μήνες: εννέα (9) μονάδες ανά μήνα.

Για τους επόμενους δώδεκα μήνες: οκτώ (8) μονάδες ανά μήνα.

Για τους επόμενους δώδεκα μήνες: πέντε (5) μονάδες ανά μήνα.

Ως εμπειρία νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ή άσκηση επαγγέλματος σε καθήκοντα ή έργα συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του τίτλου σπουδών ή με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος μετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία και ως προς τις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος, μετά τη λήψη της άδειας. Για την εφαρμογή των άρθρων 17 και 18 του νόμου αυτού και για τον υπολογισμό των μονάδων στο κριτήριο της εμπειρίας υπολογίζεται και ο χρόνος που διανύθηκε βάσει συμβάσεων μιας μέρας.

Το ποσόν αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο κατάταξης για το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των θέσεων που προκηρύσσονται για κάθε φορέα κατά κλάδο ή ειδικότητα. Για κλάσμα μεγαλύτερο της μισής μονάδας διατίθεται μία θέση.

Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων με εμπειρία οι θέσεις που παραμένουν κενές καλύπτονται από υποψηφίους χωρίς εμπειρία, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που κατά τον οργανισμό ή κανονισμό του οικείου φορέα η εμπειρία προβλέπεται ως προϋπόθεση διορισμού.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο χρόνος αποκτηθείσας εμπειρίας, από την έναρξη ισχύος του Ν. 2190/1994, σε καθήκοντα της ίδιας ειδικότητας του φορέα, για την πλήρωση θέσεων του οποίου εκδίδεται η σχετική προκήρυξη, είναι ίσος ή μεγαλύτερος των τεσσάρων εξαμήνων, ο αριθμός των μονάδων στο κριτήριο της εμπειρίας προσαυξάνεται κατά 40% και μόνο για τον αριθμό των μονάδων που αντιστοιχεί σε εξάμηνα που έχουν διανυθεί στην ίδια ειδικότητα και στον ίδιο φορέα. Δεν λαμβάνεται υπόψη χρόνος εμπειρίας που διανύθηκε βάσει συμβάσεων που καταρτίστηκαν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Η ίδια προσαύξηση δίνεται και λόγω εμπειρίας που αποκτήθηκε σε φορείς, οι οποίοι καταργήθηκαν ή συγχωνεύθηκαν με άλλα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα και η σχετική προκήρυξη αφορά στην κάλυψη θέσεων της ίδιας ειδικότητας των φορέων στους οποίους εκχωρήθηκαν οι αρμοδιότητες των καταργηθέντων φορέων ή προήλθαν από τη συγχώνευση φορέων.

Για την εφαρμογή του παρόντος ως εμπειρία που συνεπάγεται προσαύξηση στη βαθμολογία θεωρείται επίσης εκείνη που αποκτήθηκε με συμβάσεις έργου ή με σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία υλοποιούνται στους Ο.Τ.Α., δυνάμει προγραμματικών συμβάσεων ή κοινών υπουργικών αποφάσεων, μέσω δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων ή ανωνύμων εταιρειών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η προσαύξηση σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο δίδεται και στις περιπτώσεις αξιολόγησης για την πλήρωση οργανικών θέσεων των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών.

Τα τέσσερα παραπάνω εδάφια εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των υποψηφίων, οι οποίοι θα συμμετάσχουν σε διαδικασίες πρόσληψης που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2004. Ως χρόνος συμμετοχής για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου νοείται ο χρόνος δημοσίευσης της σχετικής προκήρυξης.

Γ. Γνώση ξένης γλώσσας

α) Για άριστη γνώση: εβδομήντα (70) μονάδες, β) για πολύ καλή γνώση: πενήντα (50) μονάδες, γ) για καλή γνώση: τριάντα (30) μονάδες, δ) για μέτρια γνώση (μόνο όταν αυτή απαιτείται από την προκήρυξη): δέκα (10) μονάδες.

Για τον υποψήφιο που γνωρίζει περισσότερες ξένες γλώσσες, η βαθμολογία είναι αθροιστική.

Δ. Εντοπιότητα

Για τους δημότες δήμου ή κοινότητας πληθυσμού μέχρι και δέκα χιλιάδες κατοίκους, εφόσον επιθυμούν το διορισμό τους σε θέσεις του δήμου ή της κοινότητας του οποίου είναι δημότες ή σε θέσεις δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή νομικού προσώπου ή ιδρύματός τους και δεσμεύονται να υπηρετήσουν σε αυτές επί μία τουλάχιστον δεκαετία: εκατόν πενήντα (150) μονάδες.

Ο τελικός βαθμός του υποψηφίου προκύπτει από το άθροισμα όλων των μονάδων που λαμβάνει ο υποψήφιος σύμφωνα με καθένα από τα ανωτέρω κριτήρια.

Μεταξύ των ισοβαθμούντων προηγείται αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο πρώτο κριτήριο (τίτλος σπουδών) και αν αυτές συμπίπτουν, αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο δεύτερο κριτήριο (δεύτερος τίτλος σπουδών) και ούτω καθεξής. Αν εξαντληθούν τα κριτήρια χωρίς να καταστεί δυνατός ο καθορισμός της σειράς μεταξύ των ισοβαθμούντων, προηγείται αυτός που έχει μεγαλύτερο βαθμό στην ειδική γραπτή δοκιμασία που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο και αν και αυτός συμπίπτει, η μεταξύ τους σειρά καθορίζεται με δημόσια κλήρωση.

Οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής δεν γίνονται δεκτοί αν δεν είναι αρμοδίως αναγνωρισμένοι.

Για την απόδειξη της εμπειρίας και της γνώσης ξένης γλώσσας εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 50/2001 (ΦΕΚ 39 Α΄). Όταν η προϋπηρεσία έχει διανυθεί στον ιδιωτικό τομέα, απαιτείται προσθέτως και βεβαίωση της επιθεώρησης εργασίας για το είδος της παρασχεθείσας εργασίας. Για την απόδειξη του είδους της παρασχεθείσας εργασίας με σύμβαση έργου στον ιδιωτικό τομέα απαιτείται επιπλέον και η υποβολή των σχετικών συμβάσεων και δελτίων παροχής υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση προτάσσονται των λοιπών υποψηφίων ανεξάρτητα από το σύνολο των μονάδων που συγκεντρώνουν σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου αυτής οι δημότες που είναι και μόνιμοι κάτοικοι των δήμων ή κοινοτήτων των νομών ή των νησιών ή των παραμεθόριων περιοχών, που προβλέπονται στην περίπτωση ιδ΄ της παρ. 8 του άρθρου 17 και ακολουθούν οι δημότες των ίδιων περιοχών, εφόσον όλοι οι ανωτέρω επιθυμούν το διορισμό τους σε θέσεις υπηρεσιών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 και της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 στον αντίστοιχο νομό ή νησί ή παραμεθόριο περιοχή και δεσμεύονται να υπηρετήσουν σε αυτή επί μία τουλάχιστον δεκαετία.

3. Η κατά το παρόν άρθρο αξιολόγηση των υποψηφίων μπορεί να συμπληρώνεται για όλους ή ορισμένους κλάδους ή ειδικότητες με ειδική γραπτή δοκιμασία (test), κατά την οποία εξετάζονται και βαθμολογούνται οι γενικότερες και πρακτικές γνώσεις, καθώς και οι δεξιότητες (αριθμητικές, αναλυτικές, λεκτικές, κρίσης και αντίληψης) των υποψηφίων. Η ειδική αυτή γραπτή δοκιμασία γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ανεξάρτητα από την προκήρυξη για την πλήρωση θέσεων προσωπικού. Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται στο Α.Σ.Ε.Π. αρχείο με το ονοματεπώνυμο και τη βαθμολογία κάθε συμμετέχοντος, η οποία λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση που αυτός συμμετέχει σε προκήρυξη για την πλήρωση θέσεων, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Η βαθμολογία της ειδικής γραπτής δοκιμασίας με βάση το πενήντα πέντε (55) και άριστα το εκατό (100) πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2) και προσαυξάνει τη συνολική βαθμολογία των υποψηφίων έως διακόσιες μονάδες.

Ο βαθμός της ειδικής γραπτής εξέτασης ισχύει για τρία χρόνια από την έκδοση των αποτελεσμάτων.

Η οργάνωση της ειδικής γραπτής δοκιμασίας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με το συντελεστή βαρύτητας και το περιεχόμενο της εξέτασης καθορίζονται στην κανονιστική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου.

4. Όπου από τις ισχύουσες διατάξεις ή από τον οργανισμό ή κανονισμό των οικείων φορέων ή από την προκήρυξη για την πλήρωση θέσεων ορίζεται συγκεκριμένη προϋπόθεση διορισμού, ο υποψήφιος που δεν έχει την απαιτούμενη προϋπόθεση δεν διορίζεται ανεξάρτητα από τη συνολική βαθμολογία του.

5. Όπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται ως προσόν διορισμού διαζευκτικώς είτε τίτλος σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε ορισμένη εμπειρία, η οικεία υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο, με το προς το Α.Σ.Ε.Π. αίτημά τους για προκήρυξη θέσεων κατά το παρόν άρθρο καθορίζουν και τη σειρά προτεραιότητας μεταξύ των ανωτέρω δύο κατηγοριών προσόντων.

6. Για τις θέσεις για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού απαιτείται τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης (κατηγορία ΥΕ), η σειρά κατάταξης των υποψηφίων καθορίζεται κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, όπως αυτή προκύπτει από τη βαθμολόγηση των ακόλουθων κριτηρίων:

α. Αριθμός τέκνων:

Εκατό (100) μονάδες για καθένα από τα δύο πρώτα ανήλικα τέκνα και διακόσιες (200) μονάδες για καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα. Αν ο υποψήφιος είναι τέκνο πολύτεκνης οικογένειας τριακόσιες (300) μονάδες.

β. Χρόνος ανεργίας:

Για κάθε εξάμηνο ανεργίας και έως οκτώ συνολικά πενήντα (50) μονάδες.

γ. Χρόνος εμπειρίας:

Εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην περίπτωση Β΄ της παραγράφου 2 του παρόντος.

δ. Ηλικία:

Για ηλικία έως 24 ετών πενήντα (50) μονάδες

Για ηλικία άνω των 24 ετών έως 30 ετών εβδομήντα πέντε (75) μονάδες.

ε. Εντοπιότητα:

Εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην περίπτωση Δ΄ της παραγράφου 2 του παρόντος.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων στο συνολικό βαθμό προηγείται αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο πρώτο κριτήριο και, αν αυτές συμπίπτουν, αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο δεύτερο κριτήριο και ούτω καθεξής. Αν και πάλι ισοβαθμούν, προηγείται αυτός που έχει απολυτήριο τριταξίου γυμνασίου και μεταξύ αυτών αυτός που έχει το μεγαλύτερο βαθμό.»

2. Η παρ.8 του άρθρου 18 του Ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 2527/1997, καταργείται.

3. Η υποπαράγραφος Γ΄ της παρ. 4 του άρθρου 18 του Ν. 2190/1994, που προστέθηκε με το άρθρο τέταρτο του Ν. 2779/1999 (ΦΕΚ 296 Α΄) και αφορά προσλήψεις προσωπικού της Δ.Ε.Η. σε λιγνιτωρυχεία και σταθμούς παραγωγής, διατηρείται σε ισχύ ως αυτοτελής διάταξη.

4. Οι παράγραφοι 11 και 12 του άρθρου 18 του Ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 3 του Ν. 2527/1997 και οι παράγραφοι 18, 19 και 20 αυτού που προστέθηκαν με την παρ. 6 του άρθρου 10 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α΄), καταργούνται.

Άρθρο 9

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων
του άρθρου 21 του Ν. 2190/199

1. Η παράγραφος 11 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 16 του Ν. 2247/1994 (ΦΕΚ 182 Α΄), το άρθρο 14 παρ. 3 του Ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α΄), το άρθρο 5 του Ν. 2527/1997 και το άρθρο 20 παρ. 12 του Ν. 2738/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακες κατά κλάδο ή ειδικότητα με κριτήριο την εντοπιότητα, ως ακολούθως:

Α. Αν ο φορέας που προσλαμβάνει είναι δήμος ή κοινότητα ή δημοτική ή κοινοτική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο ή ίδρυμα που ανήκει στο δήμο ή την κοινότητα, προτάσσονται οι υποψήφιοι που είναι δημότες του δήμου ή της κοινότητας και ακολουθούν οι υποψήφιοι που είναι δημότες των υπόλοιπων δήμων ή κοινοτήτων του νομού.

Αν ο φορέας από τους ανωτέρω που προσλαμβάνει εδρεύει σε νησί, πλην της Κρήτης, μετά τους υποψηφίους που είναι δημότες του δήμου ή της κοινότητας ακολουθούν οι υποψήφιοι που είναι δημότες των άλλων δήμων ή κοινοτήτων του νησιού και έπονται οι υποψήφιοι που είναι δημότες των υπόλοιπων δήμων ή κοινοτήτων του νομού.

Αν ο φορέας που προσλαμβάνει είναι υπηρεσία του Δημοσίου ή νομικού προσώπου (πλην δήμων ή κοινοτήτων), προτάσσονται οι υποψήφιοι που είναι δημότες του δήμου ή της κοινότητας του νομού στον οποίο εδρεύει η υπηρεσία που προσλαμβάνει.

Αν ο φορέας που προσλαμβάνει είναι υπηρεσία του Δημοσίου ή νομικού προσώπου (πλην δήμων ή κοινοτήτων) και εδρεύει σε νησί, προτάσσονται οι υποψήφιοι που είναι δημότες των δήμων ή κοινοτήτων του νησιού και ακολουθούν οι υποψήφιοι που είναι δημότες των άλλων δήμων και κοινοτήτων νομού στον οποίο ανήκει το νησί.

Η σειρά κατάταξης των υποψηφίων που έχουν το κριτήριο της εντοπιότητας καθορίζεται μεταξύ τους με τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Χρόνος ανεργίας

Χίλιες (1.000) μονάδες για τέσσερις μήνες ανεργίας και πενήντα (50) μονάδες ανά μήνα ανεργίας άνω των τεσσάρων (4) μηνών, με ανώτατο όριο τους δώδεκα (12) μήνες.

Άνεργος για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου θεωρείται ο υποψήφιος που έχει τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες ανεργίας. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου θεωρείται επίσης χρόνος ανεργίας και ο χρόνος παρακολούθησης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ. από υποψηφίους οι οποίοι ήταν άνεργοι τουλάχιστον επί τετράμηνο κατά το χρόνο ένταξής τους στο πρόγραμμα.

2. Αριθμός τέκνων πολύτεκνης οικογένειας

α) Πενήντα (50) μονάδες για κάθε τέκνο πολύτεκνου υποψηφίου,

β) πενήντα (50) μονάδες για κάθε μέλος προκειμένου για υποψηφίους που έχουν την ιδιότητα τέκνου πολύτεκνης οικογένειας.

Τις ανωτέρω μονάδες δύναται να λάβει μόνο ένα μέλος της ίδιας οικογένειας κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος στον ίδιο φορέα.

3. Αριθμός ανήλικων τέκνων

Τριάντα (30) μονάδες για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και πενήντα (50) μονάδες για το τρίτο τέκνο.

4. Βαθμός βασικού τίτλου σπουδών, μόνο για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ

Οι μονάδες του βαθμού του τίτλου σπουδών με δύο δεκαδικά ψηφία των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ πολλαπλασιάζονται με τον αριθμό είκοσι (20) και εκείνες του βαθμού του τίτλου της κατηγορίας ΔΕ με τον αριθμό δέκα (10).

Ως τίτλος σπουδών νοείται ο εκάστοτε απαιτούμενος από την ανακοίνωση.

5. Ηλικία

Για υποψηφίους ηλικίας έως τριάντα (30) ετών τρεις (3) μονάδες ανά έτος με αφετηρία υπολογισμού το κατά περίπτωση κατώτερο όριο ηλικίας, όπως αυτό καθορίζεται με την οικεία ανακοίνωση.

Για υποψηφίους άνω των τριάντα (30) ετών δύο (2) μονάδες ανά έτος.

Ο υπολογισμός της ηλικίας γίνεται με βάση το έτος γέννησης.

6. Εμπειρία

Τριάντα (30) μονάδες για έξι (6) μήνες εμπειρίας και πέντε (5) μονάδες ανά μήνα εμπειρίας άνω του εξαμήνου, με ανώτατο όριο τα πέντε (5) έτη.

Οι μονάδες της εμπειρίας προσμετρώνται μόνο στην περίπτωση κατά την οποία αυτή ορίζεται ως προσόν από την οικεία ανακοίνωση απασχόλησης.

Ως εμπειρία νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ή άσκηση επαγγέλματος σε καθήκοντα ή έργα συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του τίτλου σπουδών ή με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος μετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία και κατά τις περι-

πτώσεις για τις οποίες απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος, μετά τη λήψη της άδειας.

Επί ισοβαθμίας υποψηφίων στη συνολική βαθμολογία προηγείται αυτός που έχει τις περισσότερες μονάδες στο πρώτο κριτήριο και, αν αυτές συμπίπτουν, αυτός που έχει τις περισσότερες μονάδες στο δεύτερο κριτήριο και ούτω καθεξής.

Υποψήφιος που είναι ταυτόχρονα πολύτεκνος και τέκνο πολύτεκνης οικογένειας δικαιούται να κάνει χρήση της προσφορότερης βαθμολογικά εκ των δύο ιδιοτήτων, αποκλειομένης της αθροιστικής βαθμολόγησης.

Β. Αν δεν καλυφθεί ο αριθμός των προσλαμβανομένων από υποψηφίους της περίπτωσης Α΄, προσλαμβάνονται υποψήφιοι που είναι μόνιμοι κάτοικοι άλλων νομών. Η μεταξύ τους σειρά καθορίζεται με τα κριτήρια της περίπτωσης Α΄.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 18 του Ν. 2247/1994, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη σειρά κατάταξης μεταξύ των εχόντων εμπειρία εφαρμόζονται τα κριτήρια της παρ. 11, παραλειπομένου του κριτηρίου του τίτλου σπουδών.»

3. Η παράγραφος 14 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 5 του Ν. 2527/1997, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«14. Αν για την πρόσληψη προσωπικού του παρόντος άρθρου απαιτούνται προσόντα ειδικού επιστημονικού προσωπικού, η σειρά κατάταξης μεταξύ των υποψηφίων κάθε ειδικότητας καθορίζεται κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της παρ. 2 (Α΄- Γ΄) του άρθρου 18 του παρόντος.»

4. Στο τέλος της παρ.15 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994, όπως αυτή συμπληρώθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 5 του Ν. 2527/1997, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

« Όταν το καταλογιστέο όργανο είναι νομάρχης ή δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας ή άλλο αιρετό μέλος του νομαρχιακού ή δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου, συνδέσμου Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή επιχείρησης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδρύματος Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού, τον καταλογισμό ενεργεί ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας.»

5. Η παρ. 17 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 καταργείται.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 10

Ειδικά θέματα που σχετίζονται με προσλήψεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Ολομέλειας του Α.Σ.Ε.Π. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα πάγια μέρη του περιεχομένου των προκηρύξεων, ώστε οι εφεξής εκδιδόμενες προκηρύξεις να παραπέμπουν στην ανωτέρω απόφαση για τα θέματα και τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτήν.

2. Τα προβλεπόμενα παράβολα υποβολής αίτησης (άρθρο 16 παρ. 6 του Ν. 2190/1994) και ένστασης (άρθρο 7 παρ. 4 του Ν. 2527/1997) ορίζονται σε πέντε (5) και είκοσι πέντε (25) ευρώ, αντιστοίχως, και ισχύουν και για τις διαδικασίες διορισμού ή πρόσληψης των φορέων που ελέγχονται από το Α.Σ.Ε.Π..

3. Η αμοιβή των μελών των επιτροπών επιλογής προσωπικού των φορέων που ελέγχονται από το Α.Σ.Ε.Π. καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Οι προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των φορέων που υπάγονται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. δημοσιεύονται όλες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.), ανεξάρτητα από τον κλάδο ή ειδικότητα προσωπικού.

5. Οι φορείς που υπάγονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 προσλαμβάνουν και το μη διοικητικό προσωπικό όλων των κατηγοριών (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 18 του Ν. 2190/1994.

6. Φορείς του δημόσιου τομέα που εξαιρούνται από το σύστημα προσλήψεων του Ν. 2190/1994 ή φορείς των οποίων οι προσλήψεις ελέγχονται από το Α.Σ.Ε.Π., καθώς και μη υπαγόμενες σε αυτό επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ή ανώνυμες εταιρείες, στις οποίες μετέχει το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή δημόσιες επιχειρήσεις, δύνανται να ζητούν από το Α.Σ.Ε.Π. να διενεργήσει αυτό τις διαδικασίες διορισμού ή πρόσληψης προσωπικού τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1994, αναλαμβάνοντας την απόδοση των σχετικών δαπανών. Επί του αιτήματος αποφασίζει το Α.Σ.Ε.Π.. Το ανωτέρω εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και για την πρόσληψη προσωπικού που υπάγεται στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994.

7. Στους προέδρους ιδρυμάτων ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή επιχειρήσεων ή συνδέσμων των Ο.Τ.Α. που παραβιάζουν τις διατάξεις του Ν. 2190/1994 ή της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, εφόσον είναι αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α., εφαρμόζονται οι διατάξεις περί πειθαρχικής ευθύνης του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995, ΦΕΚ 231 Α΄) ή του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ. 30/1996, ΦΕΚ 21 Α΄), αντίστοιχα, όπως ισχύουν, βάσει αιτιολογημένης εκθέσεως επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π. που διαπιστώνει την παράβαση και που αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

8. Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδρύματα που ανήκουν σε αυτούς, σύνδεσμοι και επιχειρήσεις τους, οι οποίοι διεξάγουν οι ίδιοι, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τις διαδικασίες πρόσληψης τακτικού προσωπικού τους και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υποχρεούνται να καταρτίζουν, να αναρτούν και να αποστέλλουν στο Α.Σ.Ε.Π. τους πίνακες κατάταξης των υποψηφίων εντός τριμήνου το αργότερο από

τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης του ανωτέρω χρονικού ορίου, διαπιστουμένης κατά τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π., οι υπεύθυνοι διώκονται πειθαρχικώς για παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος. Αν υπεύθυνοι της αδικαιολόγητης καθυστέρησης είναι δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων ή μέλη δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή πρόεδροι ή μέλη διοικητικών συμβουλίων δημοτικών ή κοινοτικών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που είναι και αιρετά μέλη της διοίκησης του οικείου δήμου ή κοινότητας, διώκονται πειθαρχικώς κατά τις οικείες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, ύστερα από έκθεση επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π. που διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας της οικείας Περιφέρειας, ο οποίος υποχρεούται να κινήσει τη σχετική πειθαρχική διαδικασία.

9. Σε περίπτωση μη σύνταξης, μη ανάρτησης ή μη υποβολής στο Α.Σ.Ε.Π. των πινάκων κατάταξης από τους φορείς της προηγούμενης παραγράφου ή μη σύνταξης των οριστικών πινάκων εντός δύο (2) μηνών μετά την παραλαβή της σχετικής έκθεσης ελέγχου από το Α.Σ.Ε.Π., καθώς και στην περίπτωση της μη αποστολής των πινάκων διοριστέων προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή μη διορισμού των διοριστέων, οι υπεύθυνοι διώκονται ποινικώς για παράβαση καθήκοντος κατά τις διατάξεις του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα ύστερα από έκθεση του Επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π..

10. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των οργανισμών ή κανονισμών των οικείων φορέων, η γνώση ξένης γλώσσας και το επίπεδο αυτής ως προϋποθέσεις διορισμού μπορεί να καθορίζονται με τη σχετική προκήρυξη κατόπιν αποφάσεως του οικείου φορέα.

11. Καταργείται το ανώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης ή διορισμού στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού και τα Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994, όπως αυτό ισχύει, και της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, καθώς και το ανώτατο όριο ηλικίας τοποθέτησης ή πρόσληψης των προστατευόμενων ατόμων του Ν. 2643/1998 που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου. Ειδικά όρια ηλικίας που απαιτούνται από τη φύση και τις ιδιαιτερότητες των καθηκόντων των προς πλήρωση θέσεων μπορεί να καθορίζονται με την οικεία προκήρυξη, μετά από γνώμη του οικείου φορέα και απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

12. Αποφάσεις διορισμού υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, οι οποίες δεν δημοσιεύθηκαν εκ παραδρομής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δημοσιεύονται με αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας.

13. Ως προσόν διορισμού σε θέσεις κλάδων ΠΕ Πληροφορικής και ΤΕ Πληροφορικής, σε περίπτωση που δεν καθίσταται δυνατή η πλήρωση κενών θέσεων από υποψηφίους με τα προσόντα των άρθρων 6 και 14 του Π.Δ. 50/2001 αντιστοίχως, επιτρέπεται για τις θέσεις κλάδου ΠΕ Πληροφορικής ο διορισμός υποψηφίων με πτυχία ή διπλώματα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμα της αλλοδαπής και για τις θέσεις κλάδου ΤΕ Πληροφορικής υποψηφίων με πτυχία ή διπλώματα Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμων της αλλοδαπής σε ειδικότητα που ορίζεται κάθε φορά με την προκήρυξη, ύστερα από αίτημα του οικείου φορέα και έγκριση του Α.Σ.Ε.Π., καθώς και εμπειρία δύο τουλάχιστον ετών στο αντικείμενο των θέσεων.

14. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και εφεξής, υπάλληλοι οι οποίοι διορίζονται, μετατάσσονται ή μεταφέρονται σε παραμεθόριο ή προβληματική περιοχή και οι οποίοι τυγχάνουν ειδικών ευεργετημάτων, υποχρεούνται να παραμείνουν στην υπηρεσία τοποθέτησής τους για μία τουλάχιστον δεκαετία.

Κάθε πράξη που συνεπάγεται απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη ή μεταφορά πριν από τη συμπλήρωση της δεκαετούς υποχρεωτικής παραμονής στην υπηρεσία τοποθέτησης είναι αυτοδικαίως άκυρη. Στις διατάξεις της παραγράφου αυτής υπάγονται και όσοι μοριοδοτούνται και προσλαμβάνονται, λόγω εντοπιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που επιτρέπει την απόσπαση, μετάθεση ή μετάταξη από τις περιοχές αυτές καταργείται, με εξαίρεση τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 48 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α΄), που προβλέπει την απόσπαση υπαλλήλων για το χρόνο της φοίτησής τους στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης. Αποσπάσεις που έγιναν πριν τη δημοσίευση του νόμου αυτού βάσει ειδικών διατάξεων διατηρούνται σε ισχύ.

15. Όπου στις διατάξεις των άρθρων 17-19 του Ν. 2190/1994 αναφέρεται η φράση «πίνακες επιτυχίας» αυτή αντικαθίσταται με τη φράση «πίνακες κατάταξης υποψηφίων».

Άρθρο 11

Καθορισμός θέσεων προστατευόμενων ατόμων

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2643/1998 (ΦΕΚ 220 Α΄), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 31 του Ν. 2956/2001 (ΦΕΚ 258 Α΄) και αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 3 του άρθρου 48 του Ν. 2972/2001 (ΦΕΚ 291 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των δύο βαθμών υποχρεούνται να διορίζουν ή να προσλαμβάνουν πρόσωπα προστατευόμενα από το άρθρο 1, χωρίς διαγωνισμό ή επιλογή, σε εγκεκριμένες θέσεις που αντιστοιχούν στο πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα. Προς τούτο ο οικείος φορέας πριν αποστείλει στο Α.Σ.Ε.Π. το αίτημά του για προκήρυξη θέσεων ή πριν εκδώσει την προκήρυξη, αν την εκδίδει ο ίδιος, αποστέλλει το σύνολο των θέσεων που θα προκηρυχθούν κατά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα και κατά νομαρχία στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προκειμένου να εκδοθεί η υπουργική απόφαση της παρούσας παραγράφου, η οποία εφεξής περιορίζεται σε απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

2. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 3 του Ν. 2643/1998 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για τον προσδιορισμό των θέσεων που προκύπτουν βάσει των ποσοστών της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.»

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ρυθμίσεις για το Α.Σ.Ε.Π.

Άρθρο 12

1. Συνιστώνται στο Α.Σ.Ε.Π. σαράντα (40) θέσεις ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού η πλήρωση των οποίων γίνεται μετά την 1.6.2003.

2. Προσόντα διορισμού ορίζονται τα ακόλουθα:

Πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης και εμπειρία τριών (3) τουλάχιστον ετών.

Η άριστη ή πολύ καλή γνώση ξένης γλώσσας αποτελεί συνεκτιμώμενο στοιχείο για την αξιολόγηση των υποψηφίων.

Τα κωλύματα διορισμού του Υπαλληλικού Κώδικα ισχύουν και για τις θέσεις του ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού. Με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων εξειδικεύονται κάθε φορά οι απαιτούμενοι κατά θέση τίτλοι σπουδών, βασικοί και μεταπτυχιακοί, καθώς και η απαιτούμενη εμπειρία, ανάλογα με τις ανάγκες του Α.Σ.Ε.Π..

3. Η επιλογή του ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. Ο διορισμός γίνεται με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π., που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Το ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό έχει την ιδιότητα του τακτικού δημοσίου υπαλλήλου. Με κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Α.Σ.Ε.Π., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να γίνεται διαβάθμιση των θέσεων του προσωπικού αυτού και να καθορίζονται τα αντίστοιχα καθήκοντα ανάλογα με τις ειδικότητες αυτού. Κατά τα λοιπά, για την υπηρεσιακή κατάσταση του ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Όπου για την εφαρμογή τους προβλέπεται γνώμη ή απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, ασκεί την αρμοδιότητα αυτή η Ολομέλεια του Α.Σ.Ε.Π.. Τα όργανα και ο τρόπος αξιολόγησης του ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται με τον κανονισμό λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π.. Για την επικουρική ασφάλιση του προσωπικού αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 2190/1994, όπως ισχύει. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών και με βάση τη διαβάθμιση των θέσεων κατά το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου καθορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού του παρόντος άρθρου.

5. Καθήκοντα βοηθού επιθεωρητή, κατά το άρθρο 8 του Ν. 2190/1994, μπορεί να ανατίθενται και σε μέλη του ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού. Στην περίπτωση αυτή ο βοηθός επιθεωρητής μπορεί να διεξάγει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες και πράξεις επιθεώρησης. Η έκθεση επιθεώρησης όμως γίνεται μόνο από τον επιθεωρητή.

6. Η κατά το άρθρο 10 του Ν. 2190/1994 ετήσια έκθεση του Α.Σ.Ε.Π. δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 13

1. Με τον κανονισμό λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π., που εκδίδεται εντός δώδεκα μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ιδρύονται αποκεντρωμένα τμήματά του σε όλες τις έδρες των Περιφερειών πλην της Περιφέρειας Αττικής και καθορίζεται η στελέχωσή τους.

2. Η αρμοδιότητα των αποκεντρωμένων τμημάτων περιλαμβάνει οπωσδήποτε τον έλεγχο των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, κατά το άρθρο 21 του Ν. 2190/1994 ή κατ' άλλες ειδικές διατάξεις. Οι αρμοδιότητες των τμημάτων επί άλλων θεμάτων καθορίζονται με τον κανονισμό λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π..

3. Με τον κανονισμό λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π. ορίζεται και ο αριθμός των θέσεων, κατά κατηγορία και κλάδο, του προσωπικού της Γραμματείας του Α.Σ.Ε.Π. που διατίθεται για τη στήριξη του έργου των αποκεντρωμένων τμημάτων.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Τελικές και μεταβατικες διατάξεις – Ισχύς

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

1. Διαδικασίες πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού, για τις οποίες η σχετική προκήρυξη έχει εκδοθεί κατά την έναρξη της ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου, ολοκληρώνονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο έκδοσης της προκήρυξης.

2. Προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού φορέων της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2527/1997, που έχουν εκδοθεί έως την έναρξη της ισχύος της παρ. 4 του άρθρου 10 του παρόντος και δεν δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι έγκυρες.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος δεν εφαρμόζονται επί αιτημάτων δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των δύο βαθμών για προκήρυξη πλήρωσης θέσεων που έχουν αποσταλεί στο Α.Σ.Ε.Π. έως την έναρξη της ισχύος του.

4. Η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 17 παρ. 5 περίπτωση α΄ του Ν. 2839/2000, παρατείνεται από τότε που έληξε και λήγει δύο (2) μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 15

Διαφορές που αναφύονται κατά την εκλογική διαδικασία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Το άρθρο 245 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το προηγούμενο άρθρο διαφορών είναι, σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό, αν μεν πρόκειται για εκλογή σε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση το εφετείο, αν, δε, πρόκειται για εκλογή σε δήμο ή κοινότητα, το τριμελές πρωτοδικείο.

2. Κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο είναι εκείνο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο οικείος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης.»

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 246 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Για την σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό επίλυση των διαφορών του άρθρου 244 ασκείται ένσταση.

2. Η ένσταση στρέφεται κατά των δια της προσβαλλόμενης πράξης ανακηρυχθέντων υποψηφίων, καθώς και των επιτυχόντων και επιλαχόντων των οικείων συνδυασμών, για τους οποίους αμφισβητείται με αυτήν η ανακήρυξη ή η εκλογή τους, αντιστοίχως.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 253 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Κεκυρωμένο αντίγραφο του δικογράφου της ένστασης μαζί με την πράξη ορισμού δικασίμου και εισηγητή – δικαστή, επιδίδεται, με τη φροντίδα του ενισταμένου, το αργότερο επτά (7) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο, προς εκείνους των οποίων αμφισβητείται με την ένσταση η ανακήρυξη ή η εκλογή και θα επιδράσει επί του κύρους τους, αντιστοίχως, η απόφαση του δικαστηρίου.

Η ίδια ένσταση κοινοποιείται, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, και προς τους επικεφαλής των οικείων εκλογικών συνδυασμών.»

4.α. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 255 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Στη δίκη ενώπιον του πρωτοδικείου ή του εφετείου μπορεί να παρέμβει προσθέτως, υπέρ οποιουδήποτε από τους κυρίους διαδίκους, όποιος έχει έννομο, προς τούτο, συμφέρον. Η παρέμβαση ασκείται με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση και επιδίδεται, με φροντίδα του παρεμβαίνοντος, στους λοιπούς διαδίκους, το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο. Με το δικόγραφο της παρέμβασης είναι δυνατόν να προβληθούν και πραγματικοί ισχυρισμοί.»

β. Η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου αναριθμείται σε 2.

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 256 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ασκηθεί ένσταση, τα πρόσωπα των οποίων με την ένσταση αμφισβητείται η εκλογή ή η ανακήρυξη, καθώς και εκείνοι στην εκλογή ή ανακήρυξη των οποίων μπορεί να επιδράσει η απόφαση που θα εκδοθεί μπορούν, και μετά την πάροδο της προθεσμίας της ένστασης, να ασκήσουν αντένσταση, ακόμη και αν, κατά οποιονδήποτε τρόπο, έχουν αποδεχθεί την προσβαλλόμενη πράξη ή έχουν παραιτηθεί από την άσκηση κατ' αυτής ένστασης.»

6. Στις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 261 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας διαγράφονται οι λέξεις «της έφεσης».

7. Αντικαθίστανται οι ακόλουθες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995, ΦΕΚ 231 Α΄).

α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 81 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι ενστάσεις που έχουν υποβληθεί κατά του κύρους των εκλογών των δήμων και των κοινοτήτων εκδικάζονται σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο.»

β. Το άρθρο 84 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Διόρθωση των αποφάσεων που κρίνουν τις ενστάσεις επιτρέπεται να γίνει από τα δικαστήρια που τις έχουν εκδώσει ύστερα από αίτηση ενός εκλογέα, μόνο για να συμπληρωθούν ατέλειες και να ερμηνευθούν ασάφειες και αοριστίες, ή για να διορθωθούν προφανή λάθη που έγιναν κατά την αρίθμηση των ψήφων ή κατά τον καθορισμό της σειράς των προσώπων που έχουν εκλεγεί.

2. Το Δικαστήριο στέλνει αντίγραφο των αποφάσεων που αφορούν ενστάσεις, χωρίς καθυστέρηση, στο Νομάρχη και στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Όμοιο αντίγραφο των αποφάσεων στέλνει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας στους ενδιαφερόμενους δήμους και κοινότητες.»

γ. Το άρθρο 86 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 83 χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία που δημοσιεύθηκε η απόφαση του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου.

2. Για την εκδίκαση της αιτήσεως αναιρέσεως εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 81 παράγραφος 2, 82 (εκτός από το εδάφιο τρίτο της παραγράφου 1), 83 και 84.»

8. Αντικαθίστανται και τροποποιούνται οι ακόλουθες διατάξεις του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ. 30/1996, ΦΕΚ 21 Α΄).

α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 40 η λέξη «πρωτοδικείο» αντικαθίσταται με τη λέξη «εφετείο».

β. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 40 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι ενστάσεις που έχουν υποβληθεί κατά του κύρους των εκλογών εκδικάζονται σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό από το αρμόδιο διοικητικό εφετείο.»

γ. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 40 η λέξη «πρωτοδικείο» αντικαθίσταται με τη λέξη «εφετείο».

δ. Το άρθρο 42 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Διόρθωση των αποφάσεων που κρίνουν τις ενστάσεις επιτρέπεται να γίνει από τα δικαστήρια που τις έχουν εκδώσει, ύστερα από αίτηση ενός εκλογέα, μόνο για να συμπληρωθούν ατέλειες και να ερμηνευθούν ασάφειες και αοριστίες ή για να διορθωθούν προφανή λάθη που έγιναν κατά την αρίθμηση των ψήφων ή κατά τον καθορισμό της σειράς των προσώπων που έχουν εκλεγεί.

2. Το Δικαστήριο στέλνει αντίγραφο των αποφάσεων που αφορούν ενστάσεις, χωρίς καθυστέρηση, στο Νομάρχη και στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.»

ε. Στο άρθρο 43 οι λέξεις «τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο» αντικαθίστανται με τις λέξεις «διοικητικό εφετείο».

στ. Το άρθρο 44 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 41 χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, από την ημερομηνία που δημοσιεύθηκε η απόφαση του τριμελούς διοικητικού εφετείου.

2. Για την εκδίκαση της αιτήσεως αναιρέσεως εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 (εκτός από το εδάφιο τρίτο) του άρθρου 40 και των άρθρων 41 και 42.

3. Αν ακυρωθεί η εκλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ανάμεσα στους ίδιους υποψηφίους που είχαν ανακηρυχθεί νόμιμα.»

Άρθρο 16

Στο Υπουργείο Αιγαίου συνιστώνται 25 θέσεις μόνιμου προσωπικού. Η κατανομή των θέσεων αυτών σε κλάδους ή ειδικότητες και ο καθορισμός των προσόντων τους θα γίνει με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Αιγαίου.

Άρθρο 17

Αιτήσεις υποψηφίων πτυχιούχων Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.) Α΄ κύκλου βοηθών νοσηλευτών, που αποφοίτησαν τον Ιούνιο του έτους 2001 και υποβλήθηκαν σε φορείς του δημόσιου τομέα για διορισμό χωρίς την κατοχή άδειας άσκησης επαγγέλματος, γίνονται δεκτές σε εκκρεμείς διαδικασίες διορισμού.

Οι χορηγούμενες σε πτυχιούχους Τ.Ε.Ε. Α΄ κύκλου βοηθούς νοσηλευτές, που αποφοίτησαν τον Ιούνιο του έτους 2001, άδειες ασκήσεως επαγγέλματος θεωρούνται ότι εκδόθηκαν στις 15.6.2001. Οι ενδιαφερόμενοι που δεν έχουν καταθέσει αίτηση για τη χορήγηση της άδειας επαγγέλματος οφείλουν να υποβάλλουν σχετική αίτηση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου.

Άρθρο 18

Η θητεία των μελών της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου που μετέχουν στην πρώτη σύνθεσή της λήγει, ανεξάρτητα από το χρόνο διορισμού τους, τη 15η Μαρτίου 2003.

Άρθρο 19

1. Στο άρθρο 4 του Ν. 2863/2000 (ΦΕΚ 262 Α΄) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Επίσης, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης είναι αρμόδιο για την έκδοση:

α) των προκηρύξεων που προβλέπονται στα άρθρα 2 παρ. 2 εδαφ. α΄ και 7 παρ. 2 εδαφ. α΄ του Ν. 2328/1995 (ΦΕΚ 159 Α΄),

β) της προκήρυξης η οποία εκδίδεται σε εκτέλεση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Ν. 2644/1998 (ΦΕΚ 233 Α΄).»

2. Διαγωνιστικές διαδικασίες με αντικείμενο τη χορήγηση αδειών για τη λειτουργία των τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης ή για την παροχή συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων αποκλειστικά πομπών, οι οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου και στις οποίες η συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων των αιτούντων έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 5 του Ν. 2328/1995 και του άρθρου 5 παρ. 3 εδάφ. α΄ του Ν. 2644/1998, καταργούνται. Για την κατάργηση των διαδικασιών του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

3. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας οι οποίοι, κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Ν. 2644/1998, εξακολουθούν να θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2328/1995 με την έκδοση αδειών λειτουργίας για την αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως για την ισχύ των συμβάσεων παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών μέσω επίγειων αποκλειστικά πομπών, τις οποίες είχε καταρτίσει η «Ελληνική Ραδιοφωνία – Τηλεόραση Α.Ε» και ήταν σε ισχύ κατά την έναρξη της ισχύος του Ν. 2644/1998. Η παράταση της ισχύος των ανωτέρω συμβάσεων εγκρίνεται από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, εφαρμοζομένου κατά τα λοιπά του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14 του Ν. 2644/1998.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, μπορεί να καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τα υποβαλλόμενα, κατ' εφαρμογή των άρθρων 2 παρ. 5 και 7 παρ. 3 του Ν. 2328/1995 και 5 παρ. 2 του Ν. 2644/1998, στοιχεία και λοιπά δικαιολογητικά. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων για χορήγηση άδειας λειτουργίας του άρθρου 5 του Ν. 2644/1998 δεν μπορεί να είναι μικρότερη των ενενήντα (90) ημερών.

Άρθρο 20

Ρύθμιση διαφόρων θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης

1. Η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 163 του Υπαλληλικού Κώδικα που κυρώθηκε με το Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α΄/9.2.1999) και τροποποιήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 15 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α΄/12.9.2000) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Στα υπηρεσιακά συμβούλια ως εισηγητές και αναπληρωτές τους, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Δ.Σ. του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών προσωπικού. Ειδικά κατά την εξέταση πειθαρχικών υποθέσεων, ως εισηγητής με δικαίωμα ψήφου, ορίζεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1 του άρθρου 134 του παρόντος, ένα από τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου.»

2. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 163 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 2683/1999, ΦΕΚ 19 Α΄/9.2.1999) που τροποποιήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 15 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α΄/12.9.2000) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Στο Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο και στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ως εισηγητές ορίζονται, με πράξη του προέδρου, μόνο μέλη τους.»

3. Η περίπτωση δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 163α του Υπαλληλικού Κώδικα, που προστέθηκε με το άρθρο 15 παρ. 18 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α΄/12.9.2000), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 6 εδ. α΄ του Ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α΄/30.1.2001), αντικαθίσταται από 1.1.2003 ως εξής:

«Τον Γενικό Διευθυντή αρμόδιο για θέματα προσωπικού

του Υπουργείου, στο οποίο υπάγεται η υπηρεσία ή το οποίο εποπτεύει την υπηρεσία ή το Ν.Π.Δ.Δ. όπου υπηρετεί ο πειθαρχικά διωκόμενος υπάλληλος, με αναπληρωτές τους άλλους Γενικούς Διευθυντές ή Διευθυντές του ίδιου ως άνω Υπουργείου, οριζόμενους κατ' έτος με απόφαση του οικείου Υπουργού.»

4. Στο άρθρο 90 του Υπαλληλικού Κώδικα μετά τις λέξεις «……των άρθρων 69, 70, 72 και 98,….» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη ειδική διάταξη».

5. Στο άρθρο 5 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α΄/9.9.1999) «Συλλογικές Διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση, μονιμοποίηση συμβασιούχων αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις» προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Κατά τη διεξαγωγή των Συλλογικών Διαπραγματεύσεων του έτους 2002 η κατά την παράγραφο 1 καταληκτική προθεσμία των διαπραγματεύσεων και της διαδικασίας μεσολάβησης ορίζεται αντί της 10ης Σεπτεμβρίου η 11η Νοεμβρίου 2002.»

6. Στην παρ. 1 του άρθρου 33 του Ν. 2190/1994 προστίθεται εδάφιο τέταρτο ως εξής:

«Επίσης, ως προς τους υπαγόμενους στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου που καταλαμβάνουν θέσεις μελών Δ.Ε.Π. επί θητεία των Α.Ε.Ι., αναστέλλεται η άσκηση καθηκόντων στην κύρια θέση τους, στην οποία επιστρέφουν με αίτησή τους είτε κατά τη λήξη της θητείας τους είτε κατά τη διάρκεια αυτής. Ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται στις ανωτέρω θέσεις λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική δημόσια υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Κατά τη διάρκεια της θητείας λαμβάνουν τις αποδοχές της θέσης Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι..»

7.α. Η περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 10 του Ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α΄) «Πρόγραμμα «Πολιτεία» για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β. Οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων 10-19 της παρ. 1Α του άρθρου 1 του Ν. 2647/1998, όπως τροποποιείται από το προηγούμενο εδάφιο, ασκούνται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας για όλες τις υπηρεσίες των φορέων που εδρεύουν εντός των ορίων της Περιφέρειας, όπως αυτές καθορίζονται από την κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2396/1953 εκδιδόμενη κ.υ.α., εκτός των κεντρικών υπηρεσιών των Υπουργείων.»

8. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 2527/1997 και όπως εκ νέου αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 περίπτωση δ΄ του άρθρου 20 του Ν. 2738/1999, τροποποιείται ως εξής:

«Περίληψη της ανακοίνωσης δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες ή εβδομαδιαίες τοπικές εφημερίδες του νομού, εφόσον εκδίδονται.»

9. Από τις ενενήντα έξι (96) θέσεις που έχουν συσταθεί για τις ανάγκες του «ΑΣΤΕΡΙΑ» με τις διατάξεις του εδαφίου α΄ της παρ. 15 του άρθρου 31 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α΄) κατανέμονται ανά μία και στις κοινότητες των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου, Κυκλάδων και Δωδεκανήσου.

Άρθρο 21

Διαγωνισμοί του Α.Σ.Ε.Π. για πρόσληψη εκπαιδευτικών Επαναληπτικές εξετάσεις μαθητών Ενιαίου Λυκείου

1. Εξαιρετικά και μόνο στους διαγωνισμούς του Α.Σ.Ε.Π. έτους 2002 για πρόσληψη μόνιμων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι υποψήφιοι μπορούν να καταθέσουν την αίτηση για συμμετοχή στο διαγωνισμό το αργότερο μέχρι και τις 20 Σεπτεμβρίου, το δε πτυχίο πανεπιστημιακού τμήματος, που αποτελεί προσόν διορισμού ή βεβαίωση για την περάτωση των σπουδών τους, το αργότερο μέχρι 29 Νοεμβρίου. Οι μη καταθέτοντες τα στοιχεία αυτά αποκλείονται από τις εξετάσεις.

2. Στους διαγωνισμούς της προηγούμενης παραγράφου γίνονται δεκτοί οι υποψήφιοι που κατέθεσαν έγκαιρα στο ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. αίτηση αναγνώρισης πτυχίου εκπαιδευτικού ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής, εφόσον θα καταθέσουν τη σχετική απόφαση αναγνώρισης του ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2002.

3. Από το σχολικό έτος 2001 – 2002 και εφεξής μαθητές της Α΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου και των Α΄ και Β΄ τάξεων Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, που δεν προάγονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις κατά την εξεταστική περίοδο Ιουνίου, παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, δεν είναι προαγώγιμος. Οι εξετάσεις αυτές διενεργούνται κατά τα ισχύοντα για τις προαγωγικές εξετάσεις του Ιουνίου. Στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου υπάγονται και οι μαθητές των ίδιων τάξεων που δεν προσέρχονται στις εξετάσεις Ιουνίου εξαιτίας σοβαρών προβλημάτων υγείας, στράτευσης ή συμμετοχής σε διεθνείς αθλητικές οργανώσεις.

Άρθρο 22

Θέματα προσωπικού Ο.Τ.Α.

1. Η προβλεπόμενη από το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α΄) τριμελής Επιτροπή ανασυντίθεται και αποτελείται από:

α) ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

β) έναν μόνιμο υπάλληλο της Περιφέρειας, κατηγορίας ΠΕ, με βαθμό τουλάχιστον Α΄, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, και

γ) έναν αιρετό εκπρόσωπο, που υποδεικνύεται από την Τ.Ε.Δ.Κ. ή τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση του κάθε νομού, που υπάγεται στην Περιφέρεια, με τον αναπληρωτή του και ο οποίος μετέχει στην Επιτροπή όταν συζητείται θέμα που αφορά δήμο ή κοινότητα του νομού ή τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, αντίστοιχα.

Εκκρεμείς υποθέσεις, κατά το χρόνο ανασυγκρότησης της ανωτέρω Επιτροπής, μπορούν να εκδικασθούν υπό τη νέα σύνθεσή της, οπότε και αρχίζει να υπολογίζεται η εικοσαήμερη προθεσμία του άρθρου 18 παρ. 10 του Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α΄).

Οι λοιπές σχετικές ρυθμίσεις του άρθρου 7 του Ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196 Α΄) εξακολουθούν ισχύουσες.

2. α. Κατά την πρώτη εφαρμογή του Ν. 2623/1998 (ΦΕΚ 139 Α΄) όσοι εκλογείς, για οποιαδήποτε αιτία, δεν έχουν περιληφθεί στους νέους εκλογικούς καταλόγους μπορούν μέχρι την 26η Σεπτεμβρίου 2002 να υποβάλλουν σχετική αίτηση στον οικείο δήμο ή κοινότητα, στα δημοτολόγια του οποίου είναι εγγεγραμμένοι.

Ο δήμος ή η κοινότητα υποχρεούται μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2002 να αποστείλει στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετική κατάσταση, σε έντυπη μορφή και σε οπτικό δίσκο μοναδικής εγγραφής, προκειμένου μετά από προηγούμενο έλεγχο να τους προσδοθεί ο Ειδικός Εκλογικός Αριθμός και να περιληφθούν σε πρόσθετο εκλογικό κατάλογο.

β. Όσοι είναι εγγεγραμμένοι σε μητρώα αρρένων, είναι κάτοχοι εκλογικών βιβλιαρίων και δεν προκύπτει εγγραφή τους σε δημοτολόγια, ώστε να έχουν περιληφθεί στους νέους εκλογικούς καταλόγους, μπορούν να υποβάλλουν σχετική αίτηση μέχρι την 26η Σεπτεμβρίου 2002 στον οικείο δήμο ή κοινότητα, για τον οποίο έχουν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις, προκειμένου να εγγραφούν στα δημοτολόγια.

Οι δήμοι ή οι κοινότητες υποχρεούνται μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2002 να αποστείλουν στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετική κατάσταση εγγραφής σε έντυπη μορφή και σε οπτικό δίσκο μοναδικής εγγραφής, προκειμένου να ακολουθηθεί η διαδικασία της περίπτωσης α΄.

Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει την 28.8.2002.

3. Η ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 75 του Ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α΄), για υποψήφιους συμβούλους, από κάθε φύλο, σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού, εφαρμόζεται αυτοτελώς και διακεκριμένα στο συνδυασμό για το δημοτικό συμβούλιο και συνολικά, χωρίς να απαιτείται ισομερής κατανομή, για τους συνδυασμούς των τοπικών συμβουλίων.

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 20 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α΄) διαγράφεται η φράση «στης οποίας τους εκλογικούς καταλόγους είναι γραμμένος ο υποψήφιος».

5.α. Η περίπτωση α΄ της παρ. 2 του άρθρου 30 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«οι διατάξεις του Ν. 2344/1995 (ΦΕΚ 248 Α΄) με εξαίρεση εκείνες των άρθρων 4 παρ. 1, 13 παρ. 1, 18 και 19 αυτού.»

β. Η εκ παραδρομής αναγραφόμενη στην παράγραφο 8 του άρθρου 25 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α΄) προσθήκη παραγράφου 9 στο άρθρο 66 του Ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α΄) αναριθμείται στον ορθό αριθμό 10 της αυτής διάταξης του ίδιου νόμου.

6. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 56 του Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α΄), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Οι ανωτέρω αποσπάσεις μπορεί να παρατείνονται για ένα έτος, μία ή περισσότερες φορές και μέχρι συμπληρώσεως συνολικού χρόνου απόσπασης στο Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης επτά ετών.

β. Η υπηρεσία των αποσπασμένων δημοσίων υπαλλήλων σε θέση Διευθυντή ή Προϊσταμένου Τμήματος στο Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Διευθυντή ή Προϊσταμένου Τμήματος, αντίστοιχα, όπου κατά τις οικείες διατάξεις ή κανονισμούς εσωτερικής υπηρεσίας απαιτείται, ως προϋπόθεση, για την εξέλιξη στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή, αντίστοιχα.»

7. Υπάλληλοι του Δημοσίου και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι υπηρετούν ή υπηρέτησαν ως μετακλητοί υπάλληλοι σε θέσεις Νομαρχών, Γενικών Γραμματέων Υπουργείων, Γενικών Γραμματέων Προϊσταμένων Γενικών Γραμματειών και Γενικών Γραμματέων Περιφερειών για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4), τουλάχιστον, ετών, επανερχόμενοι στην υπηρεσία τους καταλαμβάνουν προσωποπαγή θέση με βαθμό Διευθυντή για το υπόλοιπο της υπαλληλικής τους θητείας, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα περαιτέρω προαγωγής τους. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου οργάνου διοίκησης καθορίζονται τα αντίστοιχα καθήκοντα.

8. Στις κοινότητες της χώρας, καθώς και στους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων είναι δυνατή η σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας με σχετική πρόβλεψη στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας αυτών, κατόπιν προηγούμενης εγκριτικής απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

9. Για την αντιμετώπιση των αναγκών από την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος σε πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. μέχρι 10.000 κατοίκους συνιστάται μία (1) θέση κλάδου Οικονομικού – Λογιστικού με πτυχίο Λογιστικής κατεύθυνσης Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. και σε αντίστοιχους άνω των 10.000 κατοίκων συνιστώνται δύο (2) θέσεις του ίδιου κλάδου.

Οι θέσεις αυτές περιλαμβάνονται στην πρώτη τροποποίηση του οικείου οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας κάθε Ο.Τ.Α..

10. Το άρθρο 68 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) και η παράγραφος 2 του άρθρου 20 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α΄) καταργούνται.

11. Η προϋπόθεση της ιδιότητας του δημότη του δήμου ή της κοινότητας που καταργήθηκε με τη συνένωση, ή του συνοικισμού που προσαρτήθηκε, για την εκλογή στο αξίωμα προέδρου, μέλους τοπικού συμβουλίου ή παρέδρου, η οποία απαιτείτο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 και την παρ. 7 του άρθρου 7 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α΄), ήταν αναγκαία κατά την πρώτη εφαρμογή του ανωτέρω νόμου και πριν από την πραγματοποιηθείσα κατάρτιση ενιαίου δημοτολογίου, σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. 3 του άρθρου 15, του ανωτέρω νόμου.

Άρθρο 23

Προσλήψεις που έγιναν μετά την 30.1.2002 στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 2880/2001, για τα προγράμματα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά και τον αλκοολισμό χωρίς την ύπαρξη οργανικών θέσεων είναι νόμιμες και οι υπάλληλοι αυτοί κατατάσσονται αυτοδίκαια σε προσωποπαγείς θέσεις, με σχέση εργασίας ιδιωτικού

δικαίου αορίστου χρόνου, ανάλογα με τα προσόντα τους.

Άρθρο 24

Ο προβλεπόμενος στο άρθρο 6 του Ν. 1878/1990, στο άρθρο 2 του Ν. 1895/1990 και στο άρθρο 5 του Ν. 2349/1995 αριθμός υπαλλήλων, που διατίθενται για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου των Βουλευτών και Ελλήνων Βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ορίζεται σε τέσσερις, από τους οποίους ο ένας τουλάχιστον είναι πτυχιούχος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Άρθρο 25

Ισχύς

1. Γενικές ή ειδικές διατάξεις που είναι αντίθετες με τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργούνται.

2. Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις.

Η ισχύς των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 7, του άρθρου 8 και των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 9 του παρόντος αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ**	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ **ΚΩΝ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ**	ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ **Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ**	ΕΡΓΑΣΙΑΣ **Δ. ΡΕΠΠΑΣ**
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ **ΚΩΝ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ**	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ **Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ**	ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ **Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ**	ΑΙΓΑΙΟΥ **Ν. ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2002

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2002/58/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Ιουλίου 2002

σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής [1],

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [2],

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης [3],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών [4], επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να διασφαλίζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ιδίως το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής τους ζωής, προκειμένου να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα.

(2) Επιδίωξη της παρούσας οδηγίας είναι να σεβαστεί τα θεμελιώδη δικαιώματα, τηρεί δε τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, η παρούσα οδηγία επιδιώκει να διασφαλισθεί η πλήρης τήρηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8 του χάρτη αυτού.

(3) Το απόρρητο των επικοινωνιών κατοχυρώνεται σύμφωνα με τις διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως την ευρωπαϊκή σύμβαση περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και με τα συντάγματα των κρατών μελών.

(4) Η οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα [5], απέδωσε τις αρχές που καθορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ με τη μορφή συγκεκριμένων κανόνων για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Η οδηγία 97/66/ΕΚ πρέπει να προσαρμοσθεί στις εξελίξεις των αγορών και των τεχνολογιών των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής σε όλους τους χρήστες υπηρεσιών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό, ανεξάρτητα από τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες. Η εν λόγω οδηγία θα πρέπει, ως εκ τούτου, να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα οδηγία.

(5) Στην Κοινότητα εισάγονται επί του παρόντος νέες προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες στα δημόσια δίκτυα επικοινωνίας, οι οποίες δημιουργούν ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη. Η ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών χαρακτηρίζεται από την καθιέρωση νέων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η πρόσβαση σε ψηφιακά κινητά δίκτυα είναι πλέον διαθέσιμη και οικονομικά προσιτή στο ευρύ κοινό. Τα εν λόγω ψηφιακά δίκτυα διαθέτουν σημαντική χωρητικότητα και δυνατότητες επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων. Η επιτυχής διασυνοριακή ανάπτυξη των υπηρεσιών αυτών εξαρτάται εν μέρει από την πεποίθηση των χρηστών ότι δεν διακυβεύεται η ιδιωτική τους ζωή.

(6) Το Διαδίκτυο ανατρέπει τις παραδοσιακές δομές της αγοράς παρέχοντας ενιαία, παγκόσμια υποδομή για την παροχή ευρέος φάσματος υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες επικοινωνιών στο Διαδίκτυο δημιουργούν νέες δυνατότητες για τους χρήστες αλλά και νέους κινδύνους για τα προσωπικά τους δεδομένα και την ιδιωτική τους ζωή.

(7) Στην περίπτωση των δημόσιων δικτύων επικοινωνίας, θα πρέπει να θεσπισθούν ειδικές νομοθετικές, κανονιστικές και τεχνικές διατάξεις προκειμένου να προστατευθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των φυσικών προσώπων, καθώς και τα έννομα συμφέροντα των νομικών προσώπων, ιδίως έναντι των αυξανομένων δυνατοτήτων αυτόματης αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων που αφορούν συνδρομητές και χρήστες.

(8) Οι νομοθετικές, κανονιστικές και τεχνικές διατάξεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ιδιωτικής ζωής και των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να εναρμονισθούν ώστε να αποφεύγονται τα εμπόδια στην εσωτερική αγορά για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, σύμφωνα με το άρθρο 14 της συνθήκης. Η εναρμόνιση θα πρέπει να περιορίζεται στις απαραίτητες απαιτήσεις που αποβλέπουν στο να μην εμποδίζεται η προαγωγή και η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και δικτύων ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών.

[1] ΕΕ C 365 Ε της 19.12.2000, σ. 223.
[2] ΕΕ C 123 της 25.4.2001, σ. 53.
[3] Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2001 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 (ΕΕ C 113 Ε της 14.5.2002, σ. 39) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Μαΐου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2002.
[4] ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.
[5] ΕΕ L 24 της 30.1.1998, σ. 1.

(9) Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές και χρήστες, καθώς και οι αρμόδιοι κοινοτικοί οργανισμοί, θα πρέπει να συνεργάζονται για την εγκατάσταση και την ανάπτυξη των σχετικών τεχνολογικών μέσων, όπου αυτό είναι απαραίτητο, για την εφαρμογή των εγγυήσεων που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τους στόχους της ελαχιστοποίησης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της χρήσης ανώνυμων ή ψευδώνυμων δεδομένων, όπου αυτό είναι δυνατό.

(10) Στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οδηγία 95/46/ΕΚ εφαρμόζεται ιδίως σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που δεν καλύπτονται ρητά από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας και των ατομικών δικαιωμάτων. Η οδηγία 95/46/ΕΚ εφαρμόζεται στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό.

(11) Η παρούσα οδηγία, όπως και η οδηγία 95/46/ΕΚ, δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που συνδέονται με δραστηριότητες οι οποίες δεν διέπονται από το κοινοτικό δίκαιο. Επομένως, δεν αλλάζει την υφιστάμενη ισορροπία ανάμεσα στο δικαίωμα του ατόμου στην ιδιωτική ζωή και τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, εφόσον είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, της εθνικής άμυνας, της ασφάλειας του κράτους (περιλαμβανομένης της οικονομικής ευημερίας του κράτους εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και την εφαρμογή του ποινικού δικαίου. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβαίνουν σε νόμιμη παρακολούθηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να λαμβάνουν άλλα μέτρα, όταν αυτό είναι αναγκαίο, για οποιονδήποτε από τους προαναφερόμενους σκοπούς και σύμφωνα με την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, όπως ερμηνεύθηκε από τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι κατάλληλα, αυστηρώς ανάλογα των προς επίτευξη σκοπών και αναγκαία στα πλαίσια μιας δημοκρατικής κοινωνίας και θα πρέπει επίσης να υπόκεινται σε επαρκείς διασφαλίσεις σύμφωνα με την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.

(12) Οι συνδρομητές των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Συμπληρώνοντας την οδηγία 95/46/ΕΚ, η παρούσα οδηγία αποβλέπει στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ειδικότερα του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, καθώς επίσης και των έννομων συμφερόντων των νομικών προσώπων. Η παρούσα οδηγία δεν συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να επεκτείνουν την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/ΕΚ στην προστασία των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων. Η εν λόγω προστασία εξασφαλίζεται με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

(13) Η συμβατική σχέση μεταξύ συνδρομητή και παρόχου υπηρεσιών μπορεί να συνεπάγεται περιοδική ή εφ' άπαξ πληρωμή λόγω ή ενόψει παροχής υπηρεσίας. Οι προπληρωμένες κάρτες θεωρούνται επίσης ως σύμβαση.

(14) Τα δεδομένα θέσης μπορεί να αναφέρονται στο γεωγραφικό πλάτος, το γεωγραφικό μήκος και το υψόμετρο του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη, στην κατεύθυνση της κίνησής του, στο επίπεδο ακρίβειας των πληροφοριών περί της θέσης, στον προσδιορισμό της γεωγραφικής ζώνης του δικτύου στο οποίο βρίσκεται ο τερματικός εξοπλισμός σε μια δεδομένη χρονική στιγμή και στο χρόνο που καταγράφηκαν οι πληροφορίες περί της θέσης.

(15) Μια επικοινωνία μπορεί να περιλαμβάνει τυχόν πληροφορίες περί του ονόματος, της αρίθμησης ή της διεύθυνσης που παρέχουν ο αποστολέας ή ο χρήστης μιας σύνδεσης, προκειμένου να πραγματοποιήσουν την επικοινωνία. Τα δεδομένα κίνησης μπορούν να περιλαμβάνουν τυχόν μεταφράσεις αυτών των πληροφοριών από το δίκτυο, διά του οποίου διαβιβάζεται η επικοινωνία, προκειμένου να μεταδοθεί. Τα δεδομένα κίνησης μπορεί, μεταξύ άλλων, να αναφέρονται στη δρομολόγηση, τη διάρκεια, το χρόνο ή το μέγεθος μιας επικοινωνίας, στο πρωτόκολλο που χρησιμοποιείται, στη θέση του τερματικού εξοπλισμού του πομπού ή του δέκτη, στο δίκτυο από το οποίο προέρχεται ή στο οποίο καταλήγει η επικοινωνία, στην αρχή, το τέλος ή τη διάρκεια μιας σύνδεσης. Μπορεί επίσης να συνίστανται στο σχήμα με το οποίο η επικοινωνία μεταβιβάζεται από το δίκτυο.

(16) Οι πληροφορίες που είναι μέρος μιας υπηρεσίας ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων που παρέχεται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών προορίζονται για δυνάμει απεριόριστο ακροατήριο και δεν αποτελούν επικοινωνία κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, σε περιπτώσεις όπου ο μεμονωμένος συνδρομητής ή χρήστης που λαμβάνει τέτοιες πληροφορίες μπορεί να εντοπιστεί, παραδείγματος χάριν στις υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία, οι πληροφορίες που μεταβιβάζονται εμπίπτουν στην έννοια της επικοινωνίας για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

(17) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η συγκατάθεση του χρήστη ή του συνδρομητή, ανεξάρτητα αν αυτός είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρέπει να έχουν την ίδια έννοια με τη συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, όπως ορίζεται και περαιτέρω προσδιορίζεται στην οδηγία 95/46/ΕΚ. Η συγκατάθεση δύναται να παρέχεται με κάθε πρόσφορο τρόπο που επιτρέπει την ελεύθερη και ενημερωμένη έκφραση των επιθυμιών του χρήστη, όπως με τη συμπλήρωση τετραγωνιδίου κατά την επίσκεψη ιστοσελίδας του Διαδικτύου.

(18) Υπηρεσίες προστιθεμένης αξίας μπορούν, παραδείγματος χάριν, να συνίστανται σε συμβουλές για φθηνότερα πακέτα προσφορών, οδική καθοδήγηση, πληροφορίες για την κυκλοφορία, πρόγνωση του καιρού και τουριστικές πληροφορίες.

(19) Η εφαρμογή ορισμένων απαιτήσεων σχετικά με την ένδειξη της ταυτότητας και τον περιορισμό αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής, και σχετικά με τις αυτόματα προωθούμενες κλήσεις στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα, δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική σε ειδικές περιπτώσεις όπου μια τέτοια εφαρμογή θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα απαιτούσε δυσανάλογα οικονομική επιβάρυνση. Επειδή είναι σημαντικό για τα ενδιαφερόμενα μέρη να ενημερώνονται γι' αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή.

(20) Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των υπηρεσιών τους, ενδεχομένως από κοινού με τον φορέα παροχής του δικτύου, και να πληροφορούν τους συνδρομητές για τυχόν ιδιαίτερους κινδύνους παραβίασης της ασφάλειας του δικτύου. Τέτοιοι κίνδυνοι ενδέχεται να προκύψουν κυρίως για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ένα ανοικτό δίκτυο, όπως το Διαδίκτυο ή η αναλογική κινητή τηλεφωνία. Έχει πολύ μεγάλη σημασία για τους συνδρομητές και τους χρήστες τέτοιων υπηρεσιών να είναι πλήρως ενημερωμένοι από τον πάροχο των υπηρεσιών τους σχετικά με τους υφιστάμενους κινδύνους ασφαλείας που δεν αντιμετωπίζονται με μέτρα που δύναται να λάβει ο πάροχος υπηρεσιών. Οι πάροχοι υπηρεσιών που προσφέρουν διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες επικοινωνιών μέσω του Διαδικτύου, θα πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες και τους συνδρομητές σχετικά με τα μέτρα προστασίας που μπορούν να λαμβάνουν για την ασφάλεια των επικοινωνιών τους, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους τύπους λογισμικού ή τεχνολογίες κρυπτογράφησης. Η απαίτηση να ενημερώνονται οι συνδρομητές για ιδιαίτερους κινδύνους ασφάλειας δεν απαλλάσσει τους παρόχους υπηρεσιών από την υποχρέωση να λαμβάνουν, με ίδιες δαπάνες, κατάλληλα και άμεσα μέτρα για να αποτρέπονται τυχόν νέοι, απρόβλεπτοι κίνδυνοι ασφάλειας και να αποκαθίσταται το κανονικό επίπεδο ασφάλειας της υπηρεσίας. Η παροχή πληροφοριών για τους κινδύνους ασφάλειας στον συνδρομητή θα πρέπει να είναι δωρεάν, εκτός από τυχόν συμβολικό τίμημα το οποίο μπορεί να οφείλει ο συνδρομητής όταν δέχεται ή συλλέγει τις πληροφορίες, παραδείγματος χάριν, όταν φορτώνει ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ασφάλεια εκτιμάται σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

(21) Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την παρεμπόδιση της άνευ αδείας πρόσβασης στις επικοινωνίες, προκειμένου να προστατεύεται το απόρρητο των επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων τόσο των περιεχομένων όσο και κάθε δεδομένου που αναφέρεται στις επικοινωνίες αυτές, μέσω του δημοσίου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών επικοινωνιών. Η εθνική νομοθεσία σε ορισμένα κράτη μέλη απαγορεύει μόνον την εσκεμμένη και άνευ αδείας πρόσβαση στις επικοινωνίες.

(22) Η απαγόρευση της αποθήκευσης των επικοινωνιών από πρόσωπα άλλα πέραν των χρηστών ή χωρίς τη συγκατάθεσή τους δεν αποκλείει την τυχόν αυτόματη, ενδιάμεση και παροδική αποθήκευση των πληροφοριών εφόσον αυτή γίνεται με μοναδικό σκοπό την πραγματοποίηση της μετάδοσης στο ηλεκτρονικό δίκτυο επικοινωνιών και υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες δεν φυλάσσονται για διάστημα μεγαλύτερο απ' όσο απαιτείται για τη μετάδοση και για σκοπούς διαχείρισης της κίνησης, και ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αποθήκευσης διατηρούνται οι εγγυήσεις του απορρήτου. Όπου αυτό απαιτείται, για να μπορούν να διαβιβασθούν αποτελεσματικότερα σε άλλους παραλήπτες της υπηρεσίας πληροφορίες προσιτές στο κοινό κατόπιν αιτήσεώς τους, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να κωλύει την περαιτέρω φύλαξη των πληροφοριών αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα είναι εν πάση περιπτώσει προσιτές στο κοινό χωρίς περιορισμό και ότι τα δεδομένα που τυχόν αφορούν τους συγκεκριμένους συνδρομητές ή χρήστες που ζητούν τέτοιες πληροφορίες απαλείφονται.

(23) Το απόρρητο των επικοινωνιών θα πρέπει να εξασφαλίζεται και κατά τη σύννομη επιχειρηματική πρακτική. Όποτε είναι απαραίτητο και νομικώς επιτρεπτό, οι επικοινωνίες μπορούν να καταγράφονται προς το σκοπό της απόδειξης εμπορικών συναλλαγών. Κατά τη διαδικασία αυτή εφαρμόζεται η οδηγία 95/46/ΕΚ. Προ της καταγραφής, τα μέρη των επικοινωνιών θα πρέπει να ενημερώνονται περί αυτής, του σκοπού της και της διάρκειας αποθήκευσης. Η καταγραμμένη επικοινωνία θα πρέπει να απαλείφεται το συντομότερο δυνατό και, εν πάση περιπτώσει, το αργότερο στο τέλος της περιόδου κατά την οποία επιτρέπεται νομίμως η αμφισβήτηση της συναλλαγής.

(24) Ο τερματικός εξοπλισμός των χρηστών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και κάθε πληροφορία που αποθηκεύεται στον εξοπλισμό αυτόν συνιστούν μέρος της ιδιωτικής ζωής των χρηστών η οποία χρήζει προστασίας δυνάμει της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Τα επιλεγόμενα κατασκοπευτικά λογισμικά, δικτυακοί «κοριοί», (web bugs) κρυφά αναγνωριστικά στοιχεία και άλλες παρόμοιες διατάξεις μπορούν να εισέλθουν στο τερματικό του χρήστη εν αγνοία του με σκοπό την πρόσβαση σε πληροφορίες, την αποθήκευση αθέατων πληροφοριών ή την ανίχνευση των δραστηριοτήτων του χρήστη, και συνιστούν ενδεχόμενη σοβαρή παραβίαση της ιδιωτικής ζωής του χρήστη. Η χρησιμοποίηση τέτοιων διατάξεων θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο για θεμιτούς σκοπούς και εφόσον το γνωρίζουν οι αφορώμενοι χρήστες.

(25) Εντούτοις, η χρησιμοποίηση τέτοιων διατάξεων, των λεγόμενων «cookies» για παράδειγμα, μπορεί να αποτελεί θεμιτό και χρήσιμο μέσο, π.χ. για την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού και της παρουσίασης μιας ιστοσελίδας και τον έλεγχο της ταυτότητας χρηστών που πραγματοποιούν συναλλαγές σε απευθείας σύνδεση (on-line). Όταν οι διατάξεις αυτές, όπως επί παραδείγματι τα «cookies», προορίζονται για θεμιτούς σκοπούς, για να διευκολυνθεί φέρ' ειπείν η παροχή υπηρεσιών στην κοινωνία των πληροφοριών, η χρησιμοποίησή τους θα πρέπει να επιτρέπεται υπό τον όρον ότι παρέχονται στους χρήστες σαφείς και ακριβείς πληροφορίες σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ για τον προορισμό των «cookies» ή τυχόν ανάλογων διατάξεων, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι εν γνώσει του χρήστη οι πληροφορίες που αποθηκεύονται στον τερματικό εξοπλισμό που χρησιμοποιεί. Οι χρήστες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αρνηθούν την αποθήκευση «cookies» ή παρόμοιων διατάξεων στον τερματικό τους εξοπλισμό. Τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περιπτώσεις όπου πρόσβαση στον τερματικό εξοπλισμό, και επομένως και σε κάθε είδους ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν αποθηκευθεί σε ένα τέτοιο εξοπλισμό, έχουν και άλλοι εκτός από τον πρωταρχικό χρήστη. Οι πληροφορίες για τη χρήση διαφόρων διατάξεων που θα εγκατασταθούν στον τερματικό εξοπλισμό του χρήστη καθώς και το δικαίωμα να αρνηθεί αυτές τις διατάξεις, μπορούν να προσφέρονται μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της ίδιας σύνδεσης, και να καλύπτουν επίσης την μελλοντική ενδεχομένως χρήση αυτών των διατάξεων σε μεταγενέστερες συνδέσεις. Οι τρόποι της παροχής πληροφοριών, της παροχής του δικαιώματος άρνησης ή αίτησης συγκατάθεσης θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν προσιτότεροι για τον χρήστη. Για την πρόσβαση σε συγκεκριμένο περιεχόμενο ιστοσελίδων επιτρέπεται πάντως να τίθεται ως όρος η ενημερωμένη αποδοχή «cookies» ή παρόμοιων διατάξεων, εφόσον χρησιμοποιούνται για σύννομο σκοπό.

(26) Τα δεδομένα που αφορούν συνδρομητές και υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την αποκατάσταση συνδέσεων και για τη μετάδοση πληροφοριών περιέχουν πληροφορίες για την ιδιωτική ζωή φυσικών προσώπων, άπτονται δε του δικαιώματος σεβασμού της αλληλογραφίας τους ή των εννόμων συμφερόντων νομικών προσώπων. Τα δεδομένα αυτά επιτρέπεται να αποθηκεύονται μόνον εφόσον είναι απαραίτητο για την παροχή υπηρεσιών για τη χρέωση και την πληρωμή διασυνδέσεων και μόνο για περιορισμένο χρόνο. Κάθε άλλη επεξεργασία την οποία επιθυμεί να διενεργήσει ο φορέας παροχής της διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την εμπορική προώθηση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, επιτρέπεται μόνον εφόσον συμφωνεί με αυτήν ο συνδρομητής, με βάση ακριβείς και πλήρεις πληροφορίες που παρέχει ο φορέας παροχής των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σχετικά με τα είδη περαιτέρω επεξεργασίας που σκοπεύει να διενεργήσει, καθώς και με το δικαίωμα του συνδρομητή να μην συναινεί ή να αποσύρει τη συναίνεσή του για την εν λόγω επεξεργασία. Δεδομένα κίνησης που χρησιμοποιούνται για εμπορική προώθηση υπηρεσιών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας θα πρέπει επίσης να εξαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα έπειτα από την παροχή της υπηρεσίας. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών θα πρέπει οπωσδήποτε να ενημερώνουν τους συνδρομητές σχετικά με τους τύπους των δεδομένων που επεξεργάζονται, καθώς και τους σκοπούς και τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας.

(27) Η ακριβής στιγμή της ολοκλήρωσης της μετάδοσης μιας επικοινωνίας, μετά την οποία τα δεδομένα κίνησης θα πρέπει να διαγράφονται, εκτός μόνον για σκοπούς χρέωσης, μπορεί να εξαρτάται από τον τύπο υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχεται. Παραδείγματος χάριν, για μια κλήση φωνητικής τηλεφωνίας η μετάδοση ολοκληρώνεται μόλις κάποιος από τους χρήστες περατώσει τη σύνδεση, για το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο η μετάδοση ολοκληρώνεται μόλις ο παραλήπτης λάβει το μήνυμα, συνήθως από τον εξυπηρετητή του οικείου παρόχου υπηρεσίας.

(28) Η υποχρέωση να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα τα δεδομένα κυκλοφορίας όταν δεν είναι πλέον απαραίτητα για τη μετάδοση μιας επικοινωνίας δεν έρχεται σε αντίθεση με διαδικασίες του Διαδικτύου, όπως η αποθήκευση διευθύνσεων IP σε κρυφή μνήμη μέσα στο σύστημα ονοματοθεσίας τομέων (DNS) ή η αποθήκευση προσδέσεων διευθύνσεων IP σε υλικές διευθύνσεις, ή η χρήση των παρεχόμενων κατά τη σύνδεση (log-in) πληροφοριών για τον έλεγχο του δικαιώματος πρόσβασης σε δίκτυα ή υπηρεσίες.

(29) Ο πάροχος υπηρεσίας μπορεί να υποβάλλει σε επεξεργασία δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες όταν απαιτείται σε επιμέρους περιπτώσεις προκειμένου να εντοπίζει τεχνικές βλάβες ή σφάλματα κατά τη διαβίβαση επικοινωνιών. Ο πάροχος υπηρεσίας μπορεί επίσης να υποβάλλει σε επεξεργασία δεδομένα κίνησης που απαιτούνται για τη χρέωση, προκειμένου να εντοπίζεται και να τερματίζεται η απάτη η οποία συνίσταται σε απλήρωτη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(30) Τα συστήματα για την παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να περιορίζουν την ποσότητα των απαιτούμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο ελάχιστο δυνατό. Όσες δραστηριότητες σχετικές με την παροχή υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπερβαίνουν τη μετάδοση μιας επικοινωνίας και τη χρέωσή της θα πρέπει να βασίζονται σε ομαδοποιημένα δεδομένα κυκλοφορίας, που να μην μπορούν να συσχετίζονται με συνδρομητές ή χρήστες. Όταν αυτό δεν είναι δυνατό, θα πρέπει να θεωρούνται ως υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, για τις οποίες απαιτείται η συγκατάθεση του συνδρομητή.

(31) Το αν για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενόψει της παροχής μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να απαιτείται η συγκατάθεση του χρήστη ή του συνδρομητή, εξαρτάται από τα δεδομένα προς επεξεργασία και από τον τύπο της υπηρεσίας, καθώς και από το αν είναι τεχνικώς, διαδικαστικώς και συμβατικώς δυνατό να διακριθεί το άτομο που χρησιμοποιεί μια ηλεκτρονική υπηρεσία επικοινωνιών από το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που έχει εγγραφεί συνδρομητής σε αυτήν.

(32) Όταν ο πάροχος ηλεκτρονικής υπηρεσίας επικοινωνιών ή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας αναθέτει υπεργολαβικώς σε άλλο φορέα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαραίτητων για την παροχή αυτών των υπηρεσιών, η υπεργολαβία αυτή και η συνακόλουθη επεξεργασία των δεδομένων θα πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως προς τις απαιτήσεις όσον αφορά τους υπευθύνους και τους εκτελούντες επεξεργασία, όπως ορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ. Όταν η παροχή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας απαιτεί τη διαβίβαση δεδομένων κίνησης ή θέσης από πάροχο ηλεκτρονικής υπηρεσίας επικοινωνιών σε πάροχο υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, οι συνδρομητές ή χρήστες, τους οποίους αφορούν τα δεδομένα, θα πρέπει επίσης να ενημερώνονται πλήρως.για τη διαβίβαση αυτή πριν δώσουν τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των δεδομένων.

(33) Η καθιέρωση αναλυτικών λογαριασμών βελτίωσε τις δυνατότητες του συνδρομητή να ελέγχει την ορθότητα των τελών που του χρεώνει ο πάροχος της υπηρεσίας. Ταυτόχρονα όμως ενδέχεται να παραβλάπτει την ιδιωτική ζωή των χρηστών των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Συνεπώς, για να διαφυλαχθεί η ιδιωτική ζωή του χρήστη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δυνατοτήτων επιλογής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως οι εναλλακτικές δυνατότητες πληρωμής που επιτρέπουν ανώνυμη ή αυστηρά εμπιστευτική πρόσβαση στις διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, π.χ. τηλεκάρτες και διευκολύνσεις πληρωμής με πιστωτική κάρτα. Για τον ίδιο σκοπό, τα κράτη μέλη δύνανται να ζητούν από τους φορείς να παρέχουν στους συνδρομητές τους άλλου είδους αναλυτικό λογαριασμό, από τον οποίο έχουν απαλειφθεί ορισμένα ψηφία του καλουμένου αριθμού.

(34) Όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής, είναι ανάγκη να προστατεύεται το δικαίωμα του καλούντος να μην επιτρέπει την ένδειξη της ταυτότητας της γραμμής από την οποία πραγματοποιείται η κλήση καθώς και το δικαίωμα του καλούμενου να αρνείται κλήσεις από γραμμές χωρίς προσδιορισμένη ταυτότητα. Σε ειδικές περιπτώσεις, υπάρχει αιτιολογία για την παρεμπόδιση της απάλειψης της ένδειξης της ταυτότητας της καλούσας γραμμής. Ορισμένοι συνδρομητές, και ιδίως οι γραμμές παροχής βοήθειας ή παρεμφερείς οργανισμοί, ενδιαφέρονται να κατοχυρώνεται η ανωνυμία του καλούντος. Όσον αφορά την αναγνώριση συνδεδεμένης γραμμής, είναι ανάγκη να προστατεύεται το δικαίωμα και το έννομο συμφέρον του καλουμένου να μην επιτρέπει την ένδειξη της ταυτότητας της γραμμής με την οποία είναι εκάστοτε συνδεδεμένος ο καλών, ιδίως στην περίπτωση προωθούμενων κλήσεων. Οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλουν να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους για την ύπαρξη υπηρεσιών αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής στο δίκτυο, καθώς και για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρονται επί τη βάσει της αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής, όπως και για τις δυνατότητες που προσφέρονται για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Τούτο θα επιτρέπει στους συνδρομητές να προβαίνουν σε ενημερωμένη επιλογή των δυνατοτήτων απορρήτου που επιθυμούν να χρησιμοποιούν. Οι δυνατότητες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής που προσφέρονται για καθεμία γραμμή δεν διατίθενται κατ' ανάγκη ως αυτόματη υπηρεσία δικτύου, αλλά δύνανται να αποκτώνται με απλή αίτηση προς τον φορέα παροχής των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών επικοινωνιών.

(35) Στα ψηφιακά κινητά δίκτυα, τα δεδομένα θέσης που δίνουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του κινητού χρήστη υποβάλλονται σε επεξεργασία για να επιτευχθεί η μετάδοση των επικοινωνιών. Τα δεδομένα αυτά είναι δεδομένα κίνησης που καλύπτονται από το άρθρο 6 της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, τα ψηφιακά κινητά δίκτυα δύνανται να έχουν την ικανότητα να επεξεργάζονται ακριβέστερα δεδομένα θέσης απ' όσο χρειάζεται για τη μετάδοση των επικοινωνιών και που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, όπως οι υπηρεσίες που παρέχουν εξατομικευμένες πληροφορίες κίνησης και καθοδήγηση στους οδηγούς. Η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση των συνδρομητών. Ακόμη και στην περίπτωση που οι συνδρομητές έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να αρνούνται προσωρινά την επεξεργασία των δεδομένων θέσης.

(36) Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν τα δικαιώματα της ιδιωτικής ζωής των χρηστών και των συνδρομητών όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής, όταν αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να ανιχνευθούν οχληρές κλήσεις, και όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής και τα δεδομένα θέσης, όταν είναι απαραίτητο προκειμένου οι υπηρεσίες επείγουσας ανάγκης να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά. Για όλους αυτούς τους σκοπούς, τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν ειδικές διατάξεις που εξουσιοδοτούν τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας να χορηγούν πρόσβαση στην αναγνώριση καλούσας γραμμής και τα δεδομένα θέσης δίχως την εκ των προτέρων συγκατάθεση των αφορωμένων χρηστών ή συνδρομητών.

(37) Οι συνδρομητές θα πρέπει να διασφαλίζονται από την ενόχληση που μπορεί να προκαλεί η αυτόματη προώθηση κλήσεων από άλλους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εξάλλου, ο συνδρομητής πρέπει να είναι σε θέση να ανακόπτει την προώθηση κλήσεων προς την τερματική του συσκευή με απλή αίτηση προς τον φορέα παροχής των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(38) Οι τηλεφωνικοί κατάλογοι διανέμονται ευρέως και είναι δημόσιοι. Για να προστατεύεται η ιδιωτική ζωή των φυσικών προσώπων και τα έννομα συμφέροντα των νομικών προσώπων, πρέπει ο συνδρομητής να είναι σε θέση να καθορίζει ο ίδιος εάν και ποια από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα συμπεριληφθούν στον κατάλογο. Οι φορείς παροχής δημόσιων καταλόγων ενημερώνουν τους συνδρομητές που πρόκειται να περιλάβουν στους καταλόγους αυτούς σχετικά με τους σκοπούς του καταλόγου και με κάθε ενδεχόμενη επιμέρους χρήση ηλεκτρονικών εκδόσεων δημόσιων καταλόγων, ιδίως μέσω λειτουργιών αναζήτησης ενσωματωμένων στο λογισμικό, όπως λειτουργίες αντίστροφης αναζήτησης που παρέχουν σε χρήστες του καταλόγου τη δυνατότητα ανακάλυψης ονόματος και διεύθυνσης του συνδρομητή με βάση μόνον τον αριθμό τηλεφώνου.

(39) Η υποχρέωση ενημέρωσης των συνδρομητών σχετικά με τον ή τους σκοπούς των δημόσιων καταλόγων, στους οποίους πρόκειται να περιληφθούν τα στοιχεία ταυτότητάς τους, πρέπει να επιβάλλεται στο μέρος που συλλέγει τα δεδομένα για το σκοπό αυτό. Όταν τα δεδομένα μπορούν να διαβιβασθούν σε έναν ή περισσότερους τρίτους, ο συνδρομητής θα πρέπει να ενημερώνεται για αυτή τη δυνατότητα και για τον παραλήπτη ή για τις κατηγορίες των πιθανών παραληπτών. Η τυχόν διαβίβαση θα πρέπει να τελεί υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους άλλους από εκείνους, για τους οποίους συλλέχθηκαν. Εάν το μέρος που συλλέγει τα δεδομένα από τον συνδρομητή ή κάποιος τρίτος, στον οποίο έχουν διαβιβαστεί τα δεδομένα, επιθυμεί να τα χρησιμοποιήσει για κάποιον επιπλέον σκοπό, τότε είτε το μέρος αυτό είτε ο τρίτος πρέπει να ζητούν εκ νέου τη συγκατάθεση του συνδρομητή.

(40) Θα πρέπει να παρέχονται στους συνδρομητές εγγυήσεις κατά της διείσδυσης στην ιδιωτική τους ζωή από αυτόκλητες κλήσεις με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση, και δη μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων κλήσης, τηλεομοιοτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και μέσω συντόμων μηνυμάτων (SMS). Η αποστολή αυτού του είδους αυτόκλητων εμπορικών κλήσεων ενδέχεται αφενός να είναι σχετικά εύκολη και φθηνή, αφετέρου δε να επιβάλλει στον αποδέκτη κάποια επιβάρυνση ή/και δαπάνη. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις ο όγκος τους είναι πιθανόν να προξενεί δυσχέρειες στα δίκτυα και στον τερματικό εξοπλισμό ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Λόγω αυτού του είδους αυτόκλητων κλήσεων για άμεση εμπορική προώθηση, είναι δικαιολογημένη η απαίτηση να επιτυγχάνεται η εκ των προτέρων και ρητή συγκατάθεση των αποδεκτών προτού τους σταλούν τέτοιες κλήσεις. Η ενιαία αγορά απαιτεί εναρμονισμένη προσέγγιση ώστε να εξασφαλίζονται απλοί κανόνες για επιχειρηματίες και χρήστες σε όλη την Κοινότητα.

(41) Στα πλαίσια μιας ήδη υπάρχουσας πελατειακής σχέσης, είναι λογικό να επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών στοιχείων επαφής για την προσφορά παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών αλλά μόνο από την εταιρεία που απέκτησε τα στοιχεία επαφής σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ. Όταν αποκτώνται στοιχεία επαφής, ο πελάτης θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με την περαιτέρω χρησιμοποίησή τους για άμεση εμπορική προώθηση με σαφή και ευκρινή τρόπο και να του δίνεται η ευκαιρία να αρνείται τη χρησιμοποίηση αυτή. Αυτή η ευκαιρία θα πρέπει να παρέχεται και με κάθε μεταγενέστερο μήνυμα άμεσης συναλλαγής και δωρεάν, εξαιρουμένης της δαπάνης για τη διαβίβαση της άρνησής του.

(42) Άλλες μορφές άμεσης εμπορικής προώθησης που είναι δαπανηρότερες για τον αποστολέα και δεν βαρύνουν οικονομικά τους συνδρομητές και τους χρήστες, όπως τα τα προσωπικά φωνητικά τηλεφωνήματα, ενδέχεται να δικαιολογούν τη διατήρηση ενός συστήματος που παρέχει σε συνδρομητές ή χρήστες τη δυνατότητα να δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν να δέχονται τέτοιες κλήσεις. Παρ' όλα αυτά, για να μην ελαττώνεται ο υφιστάμενος βαθμός προστασίας της ιδιωτικής ζωής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να διατηρούν τα εθνικά συστήματα που επιτρέπουν τις κλήσεις αυτές μόνο σε συνδρομητές και χρήστες που έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους εκ των προτέρων.

(43) Για να διευκολύνεται η αποτελεσματική επιβολή των κοινοτικών κανόνων σε αυτόκλητα μηνύματα για άμεση εμπορική προώθηση, πρέπει απαραιτήτως να απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ψευδών στοιχείων ταυτότητας ή ψευδών διευθύνσεων ή αριθμών επιστροφής κατά την αποστολή μη ζητηθέντων μηνυμάτων με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση.

(44) Ορισμένα συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επιτρέπουν στους συνδρομητές να βλέπουν τον αποστολέα και το θέμα του μηνύματος, καθώς επίσης και να διαγράφουν το μήνυμα, χωρίς να χρειάζεται να μεταφορτώσουν το υπόλοιπο περιεχόμενο του ηλεκτρονικού μηνύματος ή τα συνημμένα του, με αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος που πιθανόν προκύπτει από τη μεταφόρτωση αυτόκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή των συνημμένων τους. Αυτές οι ιδιότητες μπορεί να εξακολουθήσουν να είναι χρήσιμες σε ορισμένες περιπτώσεις ως ένα πρόσθετο εργαλείο προς τις γενικές υποχρεώσεις που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία.

(45) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις ρυθμίσεις στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη για να προστατεύουν τα έννομα συμφέροντα νομικών προσώπων όσον αφορά τις αυτόκλητες επικοινωνίες για άμεσους εμπορικούς σκοπούς. Όποτε τα κράτη μέλη καθιερώνουν μητρώο αυτοεξαίρεσης των νομικών προσώπων, συνήθως επιχειρήσεων, από τέτοιες επικοινωνίες, έχουν πλήρη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») [1].

(46) Οι λειτουργικές δυνατότητες για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορούν να ενσωματώνονται στο δίκτυο ή σε οποιοδήποτε τμήμα του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τη διάρθρωση των επιμέρους στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας και από την κατανομή των απαραίτητων λειτουργικών δυνατοτήτων μεταξύ αυτών των στοιχείων. Η οδηγία 95/46/ΕΚ καλύπτει κάθε μορφή επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία. Η ύπαρξη συγκεκριμένων κανόνων για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, παράλληλα με τους γενικούς κανόνες που αφορούν άλλα στοιχεία απαραίτητα για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, ενδεχομένως δεν διευκολύνει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο. Ενδέχεται, συνεπώς, να πρέπει να υιοθετηθούν μέτρα που να απαιτούν από τους κατασκευαστές ορισμένων τύπων εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών να κατασκευάζουν τα προϊόντα τους κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν διασφαλίσεις προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη και του συνδρομητή. Η υιοθέτηση τέτοιων μέτρων σύμφωνα με την οδηγία 1999/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1999, σχετικά με το ραδιοεξοπλισμό και τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό καθώς και την αμοιβαία αναγνώριση της [2] θα εξασφαλίζει την εναρμόνιση της εισαγωγής τεχνικών χαρακτηριστικών εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, για τους σκοπούς της προστασίας των δεδομένων προκειμένου να συμβιβάζεται με την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς.

(47) Στην περίπτωση που δεν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των χρηστών και των συνδρομητών, η εθνική νομοθεσία θα πρέπει να προβλέπει ένδικα μέσα. Θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις σε κάθε πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται με τα εθνικά μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, είτε διέπεται από το ιδιωτικό είτε από το δημόσιο δίκαιο.

(48) Στο πλαίσιο της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, είναι σκόπιμο να αξιοποιηθεί η πείρα της απαρτιζόμενης από αντιπροσώπους των αρχών ελέγχου των κρατών μελών ομάδας προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

(49) Για να διευκολύνεται η συμμόρφωση προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, απαιτείται ειδική ρύθμιση για την επεξεργασία δεδομένων που έχει ήδη αρχίσει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εθνικής εκτελεστικής νομοθεσίας δυνάμει της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και στόχος

1. Με την παρούσα οδηγία εναρμονίζονται οι διατάξεις των κρατών μελών οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ισοδύναμο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδίως το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και των εξοπλισμών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κοινότητα.

[1] ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

[2] ΕΕ L 91 της 7.4.1999, σ. 10.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εξειδικεύουν και συμπληρώνουν την οδηγία 95/46/ΕΚ για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Επιπλέον, οι εν λόγω διατάξεις παρέχουν προστασία των εννόμων συμφερόντων των συνδρομητών που είναι νομικά πρόσωπα.

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως οι δραστηριότητες που καλύπτονται από τους τίτλους V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε κάθε περίπτωση στις δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους (συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής ευημερίας του κράτους εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και στις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Εκτός αν άλλως ορίζεται, ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ και την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) ([1]).

Επίσης, ισχύουν και οι ακόλουθοι ορισμοί, βάσει των οποίων νοούνται ως:

α) «χρήστης», κάθε φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για προσωπικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, χωρίς να είναι απαραίτητα συνδρομητής της εν λόγω υπηρεσίας·

β) «δεδομένα κίνησης», τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς της διαβίβασης μιας επικοινωνίας σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή της χρέωσής της·

γ) «δεδομένα θέσης», τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη μιας διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

δ) «επικοινωνία», κάθε πληροφορία που ανταλλάσσεται ή διαβιβάζεται μεταξύ ενός πεπερασμένου αριθμού μερών, μέσω μιας διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Δεν περιλαμβάνονται πληροφορίες που διαβιβάζονται ως τμήμα ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών στο κοινό μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πληροφορίες μπορούν να αφορούν αναγνωρίσιμο συνδρομητή ή χρήστη που τις λαμβάνει·

ε) «κλήση», σύνδεση που πραγματοποιείται μέσω μιας διαθέσιμης στο κοινό τηλεφωνικής υπηρεσίας που επιτρέπει αμφίδρομη επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο·

στ) «συγκατάθεση» του χρήστη ή του συνδρομητή, η συγκατάθεση του προσώπου που αφορούν τα δεδομένα, κατά την έννοια της οδηγίας 95/46/ΕΚ·

ζ) «υπηρεσία προστιθέμενης αξίας», κάθε υπηρεσία η οποία επιβάλλει την επεξεργασία δεδομένων κίνησης ή δεδομένων θέσης πέραν εκείνων που απαιτούνται για τη μετάδοση μιας επικοινωνίας και τη χρέωσή της·

η) «ηλεκτρονικό ταχυδρομείο», κάθε μήνυμα με κείμενο, φωνή, ήχο ή εικόνα που αποστέλλεται μέσω δημοσίου δικτύου επικοινωνιών, το οποίο μπορεί να αποθηκεύεται στο δίκτυο ή στον τερματικό εξοπλισμό του παραλήπτη έως ότου ληφθεί από τον παραλήπτη.

Άρθρο 3

Σχετικές υπηρεσίες

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα πλαίσια της παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών επικοινωνιών σε δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικής επικοινωνίας στην Κοινότητα.

2. Τα άρθρα 8, 10 και 11 εφαρμόζονται στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με ψηφιακά κέντρα και, όταν αυτό είναι τεχνικώς εφικτό και δεν συνεπάγεται δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση, σε γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις περιπτώσεις όπου είναι τεχνικώς ανέφικτη ή θα απαιτούσε δυσανάλογη επένδυση η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των άρθρων 8, 10 και 11.

Άρθρο 4

Ασφάλεια

1. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλει να λαμβάνει, εν ανάγκη από κοινού με τον φορέα παροχής του δημοσίου δικτύου επικοινωνιών καθόσον αφορά την ασφάλεια του δικτύου, τα ενδεδειγμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να προστατεύεται η ασφάλεια των υπηρεσιών του. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων τεχνικών δυνατοτήτων και του κόστους εφαρμογής τους, τα μέτρα αυτά πρέπει να κατοχυρώνουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τον υπάρχοντα κίνδυνο.

2. Σε περίπτωση που υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος παραβίασης της ασφάλειας του δικτύου, ο φορέας που παρέχει διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλει να ενημερώνει τους συνδρομητές για τον κίνδυνο αυτό και, εφόσον ο κίνδυνος κείται εκτός του πεδίου των μέτρων που οφείλει να λαμβάνει ο πάροχος της υπηρεσίας, για όλες τις τυχόν δυνατότητες αποτροπής του, καθώς και για το αναμενόμενο κόστος τους.

Άρθρο 5

Απόρρητο των επικοινωνιών

1. Τα κράτη μέλη κατοχυρώνουν, μέσω της εθνικής νομοθεσίας, το απόρρητο των επικοινωνιών που διενεργούνται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των συναφών δεδομένων κίνησης. Ειδικότερα, απαγορεύουν την ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης ή επιτήρησης των επικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης από πρόσωπα πλην των χρηστών, χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών, εκτός αν υπάρχει σχετική νόμιμη άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1. Η παρούσα παράγραφος δεν εμποδίζει την τεχνική αποθήκευση, η οποία είναι αναγκαία για τη διαβίβαση επικοινωνίας, με την επιφύλαξη της αρχής του απορρήτου.

([1]) ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33.

2. Η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει οποιαδήποτε επιτρεπόμενη από το νόμο καταγραφή συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης όταν πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων μιας εμπορικής συναλλαγής ή οποιασδήποτε άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η χρήση των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την αποθήκευση πληροφοριών ή την απόκτηση προσβάσεως σε πληροφορίες αποθηκευμένες στον τερματικό εξοπλισμό συνδρομητή ή χρήστη να επιτρέπεται μόνον εάν παρέχονται στον συγκεκριμένο συνδρομητή ή χρήστη σαφείς και εκτεταμένες πληροφορίες σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ, μεταξύ άλλων για το σκοπό της επεξεργασίας, και ο υπεύθυνος ελέγχου των δεδομένων τού παρέχει το δικαίωμα να αρνείται την επεξεργασία αυτή. Τούτο δεν εμποδίζει οιαδήποτε τεχνικής φύσεως αποθήκευση ή πρόσβαση, αποκλειστικός σκοπός της οποίας είναι η διενέργεια ή η διευκόλυνση της διαβίβασης μιας επικοινωνίας μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή που είναι αναγκαία μόνο για την παροχή υπηρεσίας στην κοινωνία των πληροφοριών την οποία έχει ζητήσει ρητά ο χρήστης ή ο συνδρομητής.

Άρθρο 6

Δεδομένα κίνησης

1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται από τον πάροχο δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πρέπει να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα όταν δεν είναι πλέον απαραίτητα για το σκοπό της μετάδοσης μιας επικοινωνίας, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 15 παράγραφος 1.

2. Τα δεδομένα κίνησης που είναι απαραίτητα για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται μόνον έως το τέλος της χρονικής περιόδου εντός της οποίας δύναται να αμφισβητείται νομίμως ο λογαριασμός ή να επιδιώκεται η πληρωμή.

3. Για την εμπορική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, ο πάροχος διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να επεξεργάζεται τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια για αυτή την υπηρεσία ή την εμπορική προώθηση, εφόσον ο συνδρομητής ή ο χρήστης τον οποίο αφορούν δίδει τη συγκατάθεσή του. Στους χρήστες ή συνδρομητές πρέπει να δίνεται η δυνατότητα να ανακαλούν οποτεδήποτε τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των δεδομένων κίνησης.

4. Ο φορέας παροχής υπηρεσιών πρέπει να ενημερώνει τον συνδρομητή ή τον χρήστη σχετικά με τον τύπο των δεδομένων κίνησης που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τη διάρκεια της επεξεργασίας αυτής για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και, πριν από τη χορήγηση της συγκατάθεσης, για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

5. Η επεξεργασία των δεδομένων κίνησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4, πρέπει να περιορίζεται σε πρόσωπα τα οποία ενεργούν υπό την εποπτεία του φορέα παροχής του δημοσίου δικτύου και της διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ασχολούνται με τη διαχείριση της χρέωσης ή της κίνησης, τις απαντήσεις σε ερωτήσεις πελατών, την ανίχνευση της απάτης, την εμπορική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή την παροχή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας, και πρέπει να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία για την εξυπηρέτηση των σκοπών αυτών.

6. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 5 ισχύουν με την επιφύλαξη της δυνατότητας των αρμοδίων φορέων να ενημερώνονται για τα δεδομένα κίνησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με σκοπό την επίλυση διαφορών, ιδίως σχετικά με τη διασύνδεση ή τη χρέωση.

Άρθρο 7

Αναλυτική χρέωση

1. Οι συνδρομητές έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν μη αναλυτικούς λογαριασμούς.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν εθνικές διατάξεις προκειμένου να συμβιβάζουν τα δικαιώματα των συνδρομητών που λαμβάνουν αναλυτικούς λογαριασμούς με την προστασία της ιδιωτικής ζωής των καλούντων χρηστών και των καλουμένων συνδρομητών, διασφαλίζοντας επί παραδείγματι ότι ευρίσκονται στη διάθεση των χρηστών και των συνδρομητών αυτών επαρκείς εναλλακτικοί τρόποι επικοινωνίας ή πληρωμής που ενισχύουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Άρθρο 8

Ένδειξη της ταυτότητας και περιορισμός της αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής

1. Όταν παρέχεται η ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο πάροχος της υπηρεσίας πρέπει να προσφέρει τη δυνατότητα στον χρήστη που καλεί να εμποδίζει αυτή τη λειτουργία ανά κλήση με απλά μέσα και ατελώς. Ο συνδρομητής που καλεί πρέπει να έχει τη δυνατότητα αυτή ανά γραμμή.

2. Όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο πάροχος της υπηρεσίας πρέπει να προσφέρει τη δυνατότητα στον χρήστη που καλείται να εμποδίζει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής για τις εισερχόμενες κλήσεις με απλά μέσα και ατελώς, εφόσον κάνει λελογισμένη χρήση αυτής της λειτουργίας.

3. Όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής και η ένδειξη αυτή γίνεται πριν από την αποκατάσταση της κλήσης, ο πάροχος της υπηρεσίας πρέπει να προσφέρει τη δυνατότητα στον χρήστη που καλείται να απορρίπτει με απλά μέσα εισερχόμενες κλήσεις, όταν ο χρήστης ή ο συνδρομητής που καλεί έχει εμποδίσει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής.

4. Όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής, ο πάροχος της υπηρεσίας πρέπει να προσφέρει τη δυνατότητα στον χρήστη που καλείται να απαλείφει, με απλά μέσα και ατελώς, την ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής στον χρήστη που καλεί.

5. Η παράγραφος 1 ισχύει επίσης όσον αφορά κλήσεις από την Κοινότητα προς τρίτες χώρες. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 ισχύουν επίσης και για τις εισερχόμενες κλήσεις που προέρχονται από τρίτες χώρες.

6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν προσφέρεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας ή/και συνδεδεμένης γραμμής, οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να ενημερώνουν το κοινό σχετικά, όπως επίσης και για τις δυνατότητες που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4.

Άρθρο 9

Δεδομένα θέσης εκτός των δεδομένων κίνησης

1. Στις περιπτώσεις όπου δεδομένα θέσης εκτός των δεδομένων κίνησης, που αφορούν τους χρήστες ή συνδρομητές δικτύων ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, είναι δυνατό να υποστούν επεξεργασία, η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται μόνον όταν αυτά καθίστανται ανώνυμα ή με τη ρητή συγκατάθεση των χρηστών ή συνδρομητών στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια για την παροχή μιας υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας. Ο φορέας παροχής υπηρεσιών είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει τους χρήστες ή συνδρομητές, προτού δώσουν τη συγκατάθεσή τους, σχετικά με τον τύπο των δεδομένων θέσης εκτός των δεδομένων κυκλοφορίας που υποβάλλονται σε επεξεργασία, τους σκοπούς και τη διάρκεια της εν λόγω επεξεργασίας, καθώς και το ενδεχόμενο μετάδοσής τους σε τρίτους για το σκοπό παροχής της υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας. Στους χρήστες ή συνδρομητές πρέπει να δίδεται η δυνατότητα να ανακαλούν οποτεδήποτε τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των δεδομένων θέσης, εκτός των δεδομένων κίνησης.

2. Όταν ο χρήστης ή ο συνδρομητής έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία δεδομένων θέσης εκτός των δεδομένων κίνησης, θα πρέπει να εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να αρνείται προσωρινά την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων για κάθε σύνδεση με το δίκτυο ή για κάθε μετάδοση μιας επικοινωνίας.

3. Η επεξεργασία των δεδομένων θέσης, εκτός των δεδομένων κίνησης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, πρέπει να περιορίζεται σε πρόσωπα τα οποία ενεργούν υπό την εποπτεία του φορέα παροχής του δικτύου ή της διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή του τρίτου που παρέχει την υπηρεσία προστιθέμενης αξίας, και πρέπει να περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα για τους σκοπούς της υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας.

Άρθρο 10

Εξαιρέσεις

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες που διέπουν τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας παροχής δημόσιου δικτύου επικοινωνιών ή/και διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να εξουδετερώνει:

α) τη δυνατότητα της μη αναγραφής της καλούσας γραμμής, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, έπειτα από αίτηση συνδρομητή που ζητεί τον εντοπισμό κακόβουλων ή οχληρών κλήσεων. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή αποθηκεύονται και είναι διαθέσιμα από τον φορέα παροχής δημόσιου δικτύου επικοινωνιών ή/και διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

β) τη δυνατότητα της απάλειψης της ένδειξης της ταυτότητας της καλούσας γραμμής και την προσωρινή άρνηση ή έλλειψη συγκατάθεσης ενός συνδρομητή ή χρήστη για την επεξεργασία δεδομένων θέσης ανά γραμμή, για οργανισμούς που ασχολούνται με κλήσεις έκτακτης ανάγκης και είναι αναγνωρισμένοι από τα κράτη μέλη, όπως οι διωκτικές αρχές, οι υπηρεσίες πρώτων βοηθειών και οι πυροσβεστικές υπηρεσίες, ώστε να δίδεται απάντηση στις κλήσεις αυτές.

Άρθρο 11

Αυτόματη προώθηση κλήσεων

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε συνδρομητής να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να σταματά την αυτόματη προώθηση κλήσεων από τρίτους στην τερματική συσκευή του.

Άρθρο 12

Τηλεφωνικοί κατάλογοι συνδρομητών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι συνδρομητές ενημερώνονται, ατελώς και πριν περιληφθούν στον κατάλογο, σχετικά με τους σκοπούς έντυπων ή ηλεκτρονικών καταλόγων συνδρομητών που διατίθενται στο κοινό ή μπορεί να αποκτηθούν μέσω υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου, στους οποίους μπορεί να περιλαμβάνονται τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και σχετικά με τις περαιτέρω δυνατότητες χρήσης που βασίζονται σε λειτουργίες αναζήτησης ενσωματωμένες σε ηλεκτρονικές εκδόσεις του καταλόγου.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι συνδρομητές να έχουν την ευκαιρία να καθορίζουν εάν και ποια από τα προσωπικά τους δεδομένα θα περιλαμβάνονται σε δημόσιους καταλόγους, στο βαθμό που τα εν. λόγω στοιχεία είναι συναφή με τους σκοπούς του καταλόγου όπως καθορίζεται από τον φορέα παροχής του καταλόγου, και να επαληθεύουν, να διορθώνουν ή να αποσύρουν τα εν λόγω δεδομένα. Η μη εγγραφή, η επαλήθευση, η διόρθωση ή η απόσυρση των προσωπικών δεδομένων από το δημόσιο κατάλογο συνδρομητών γίνεται ατελώς.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν να ζητείται η πρόσθετη συγκατάθεση των συνδρομητών για οποιοδήποτε άλλο σκοπό δημόσιου καταλόγου, εκτός της έρευνας των στοιχείων επαφής προσώπων βάσει του ονόματός τους και, εάν απαιτείται, ενός ελάχιστου αριθμού άλλων στοιχείων ταυτότητας.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Τα κράτη μέλη οφείλουν επίσης να μεριμνούν ώστε, στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου και της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας, τα έννομα συμφέροντα των συνδρομητών που δεν είναι φυσικά πρόσωπα να προστατεύονται επαρκώς σε ό,τι αφορά την αναγραφή των στοιχείων τους σε δημόσιους καταλόγους.

Άρθρο 13

Αυτόκλητες κλήσεις

1. Η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση (συσκευές αυτόματων κλήσεων), τηλεομοιοτυπικών συσκευών (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης επιτρέπεται μόνον στην περίπτωση συνδρομητών οι οποίοι έχουν δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή τους.

2. Παρά την παράγραφο 1, αν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκτά από τους πελάτες του στοιχεία επαφής του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους στο πλαίσιο της πώλησης ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ, μπορεί να χρησιμοποιεί τα εν λόγω στοιχεία για την απευθείας εμπορική προώθηση των δικών του παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι πελάτες του έχουν σαφώς και ευδιάκριτα την ευκαιρία να αντιτάσσονται, δωρεάν και εύκολα, σε αυτή τη συλλογή και χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών στοιχείων επαφής, και αυτό με κάθε μήνυμα, σε περίπτωση που ο χρήστης αρχικά δεν είχε διαφωνήσει με αυτή τη χρήση.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται, ατελώς, ότι οι αυτόκλητες κλήσεις με σκοπό την απευθείας εμπορική προώθηση, σε άλλες, εκτός των προβλεπομένων στις παραγράφους 1 και 2, περιπτώσεις, δεν επιτρέπονται χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων συνδρομητών ή όταν πρόκειται για συνδρομητές οι οποίοι δεν επιθυμούν να λαμβάνουν αυτές τις κλήσεις. Η σχετική επιλογή καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία.

4. Εν πάση περιπτώσει, απαγορεύεται η πρακτική της αποστολής μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση, τα οποία συγκαλύπτουν ή αποκρύπτουν την ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, ή δίχως έγκυρη διεύθυνση στην οποία ο αποδέκτης να μπορεί να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας αυτής.

5. Οι παράγραφοι 1 και 3 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης, στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου και της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας, ότι προστατεύονται επαρκώς τα έννομα συμφέροντα των συνδρομητών που δεν είναι φυσικά πρόσωπα σε ό,τι αφορά τις αυτόκλητες κλήσεις.

Άρθρο 14

Τεχνικά χαρακτηριστικά και τυποποίηση

1. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3, να μην επιβάλλεται καμία υποχρεωτική απαίτηση σχετικά με ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά στις τερματικές συσκευές ή στον άλλο εξοπλισμό ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οποία θα μπορούσε να παρακωλύσει τη διάθεση εξοπλισμού στην αγορά και την ελεύθερη κυκλοφορία του εξοπλισμού αυτού στα κράτη μέλη ή μεταξύ των κρατών μελών.

2. Σε περίπτωση που η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της παρούσας οδηγίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο βάσει ειδικών τεχνικών χαρακτηριστικών σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (¹).

3. Κατά περίπτωση, μπορούν να θεσπιστούν μέτρα που να εξασφαλίζουν ότι ο τερματικός εξοπλισμός είναι κατασκευασμένος κατά τρόπο συμβατό με το δικαίωμα των χρηστών να προστατεύουν και να ελέγχουν τη χρησιμοποίηση των προσωπικών τους δεδομένων, σύμφωνα με την οδηγία 1999/5/ΕΚ και με την απόφαση 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την τυποποίηση στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των τηλεπικοινωνιών (²).

Άρθρο 15

Εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 95/46/ΕΚ

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα για να περιορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6, στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 έως 4 και στο άρθρο 9 της παρούσας οδηγίας, εφόσον ο περιορισμός αυτός αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας (δηλαδή της ασφάλειας του κράτους), της εθνικής άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, και για την πρόληψη, διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη ποινικών αδικημάτων ή της άνευ αδείας χρησιμοποίησης του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται, μεταξύ άλλων, να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα που θα προβλέπουν τη φύλαξη δεδομένων για ορισμένο χρονικό διάστημα για τους λόγους που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο. Όλα τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο είναι σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Οι διατάξεις του κεφαλαίου ΙΙΙ της οδηγίας 95/46/ΕΚ περί ενδίκων μέσων, ευθύνης και κυρώσεων, ισχύουν όσον αφορά τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και όσον αφορά τα ατομικά δικαιώματα που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

3. Η ομάδα εργασίας για την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, εκτελεί επίσης τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 30 της εν λόγω οδηγίας, όσον αφορά θέματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, δηλαδή την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και των εννόμων συμφερόντων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Άρθρο 16

Μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Το άρθρο 12 δεν εφαρμόζεται σε εκδόσεις καταλόγων που έχουν ήδη παραχθεί ή διατεθεί στην αγορά σε έντυπη ή off-line ηλεκτρονική μορφή πριν τεθούν σε ισχύ οι εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Όταν τα προσωπικά δεδομένα συνδρομητών σε υπηρεσίες σταθερής ή κινητής δημόσιας τηλεφωνίας έχουν περιληφθεί σε δημόσιο κατάλογο συνδρομητών σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 95/46/ΕΚ και του άρθρου 11 της οδηγίας 97/66/ΕΚ πριν τεθούν σε ισχύ οι εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα προσωπικά δεδομένα των συνδρομητών αυτών μπορούν να εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στην έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή του εν λόγω δημόσιου καταλόγου, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διαθέτουν λειτουργίες αναζήτησης, εκτός εάν οι συνδρομητές δηλώσουν άλλως, αφού ενημερωθούν πλήρως για τους σκοπούς και τις επιλογές σύμφωνα με το άρθρο 12 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 17

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, πριν από τις 31 Οκτωβρίου 2003. Ενημερώνουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

(¹) ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48/ΕΚ (ΕΕ L 217 της 5.8.1998, σ. 18).
(²) ΕΕ L 36 της 7.2.1987, σ. 31· απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης 1994.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία, καθώς και τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις των εν λόγω διατάξεων.

Άρθρο 18

Αναθεώρηση

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το αργότερο σε μια τριετία μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και τις συνέπειές της για τους οικονομικούς παράγοντες και τους καταναλωτές, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις διατάξεις για τις αυτόκλητες κλήσεις, λαμβάνοντας υπόψη το διεθνές περιβάλλον. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από τα κράτη μέλη, οι οποίες παρέχονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η Επιτροπή υποβάλλει, ενδεχομένως, προτάσεις για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα της εν λόγω έκθεσης, τυχόν αλλαγές στον τομέα, καθώς και οποιαδήποτε άλλη πρόταση θεωρηθεί απαραίτητη προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 19

Κατάργηση

Η οδηγία 97/66/ΕΚ καταργείται από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 20

Θέση σε ισχύ

Η οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 21

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2002.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος	Ο Πρόεδρος
P. COX	T. PEDERSEN

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr – e-mail: webmaster @ et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000-4
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	**(2310) 423 956**	**ΛΑΡΙΣΑ** - Διοικητήριο	**(2410) 597449**
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	**(210) 413 5228**	**ΚΕΡΚΥΡΑ** - Σαμαρά 13	**(26610) 89 157**
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	**(2610) 638 109**		**(26610) 89 105**
	(2610) 638 110	**ΗΡΑΚΛΕΙΟ** - Πλ. Ελευθερίας 1	**(2810) 396 409**
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	**(26510) 87215**	**ΛΕΣΒΟΣ** - Αγ. Ειρήνης 10	**(22510) 37 181**
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	**(25310) 22 858**		**(22510) 37 187**

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 40 σελίδες 1 euro.
- Για τα ΦΕΚ από 40 σελίδες και πάνω η τιμή προσαυξάνεται κατά 0,05 euro για κάθε επιπλέον σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	Μηνιαίο	60			
Α΄ και Β΄	3μηνιαίο	75	Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	Ετήσιο	75
Α΄, Β΄ και Δ΄	3μηνιαίο	90			
Α΄	Ετήσιο	180	Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)	Ετήσιο	75
Β΄	Ετήσιο	210			
Γ	Ετήσιο	60	Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	Ετήσιο	75
Δ΄	Ετήσιο	150	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	75
Παράρτημα	Ετήσιο	75	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	75

Η τιμή πώλησης του Τεύχους Α.Ε. & Ε.Π.Ε. σε μορφή CD - rom για δημοσιεύματα μετά το 1994 καθορίζεται σε 30 euro ανά τεμάχιο, ύστερα από σχετική παραγγελία.
Η τιμή διάθεσης φωτοαντιγράφων ΦΕΚ 0,15 euro ανά σελίδα

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

	Σε έντυπη μορφή		Από το Internet	
Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ 3512	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ 3512
	euro	euro	euro	euro
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	205	10,25	176	8,80
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	293	14,65	205	10,25
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	293	14,65	147	7,35
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	147	7,35	88	4,40
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	30	1,50	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	59	2,95	30	1,50
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	ΔΩΡΕΑΝ	-	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	ΔΩΡΕΑΝ	-	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.054	102,70	587	29,35
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	205	10,25	88	4,40
Α΄, Β΄ και Δ΄			352	17,60

Το κόστος για την ετήσια συνδρομή σε ηλεκτρονική μορφή για τα προηγούμενα έτη προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του έτους 2003 κατά 6 euro ανά έτος παλαιότητας και κατά τεύχος

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ